

RRiF-ov RAČUNSKI PLAN ZA PODUZETNIKE

VIII. prerađena i dopunjena naklada

Sastavili:

Prof. dr. sc. Mladen HABEK,
Predsjednik Znanstvenog vijeća časopisa RRiF

Dr. sc. Vlado BRKANIĆ, ovl. rač.
glavni urednik časopisa RRiF
i predsjednik Nakladničkog vijeća časopisa
RRiF i PRAVO I POREZI

ZAGREB, srpanj 2001.

Copyright © 2001.

Nakladnik:

RRiF-plus, d.o.o. za nakladništvo i poslovne usluge

10000 Zagreb, Vlaška 68, HRVATSKA

Telefoni: 01/46 99 777, administracija • 46 99 773 i 46 99 760 – pretplata

Fax: 01/46 99 766

Za nakladnika direktor:

MIROSLAV BUZADŽIĆ, dipl. oec.

Glavni urednik:

Dr. sc. VLADO BRKANIĆ

Biblioteka:

RAČUNOVODSTVO

UDK 657.4

ISBN 953-6121-10-7

Ovaj Računski plan je sastavljen na osnovi Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 90/92), Međunarodnih računovodstvenih standarda (Nar. nov., br. 47/95. do 2/2000.), i propisa koji uređuju gospodarski sustav Republike Hrvatske.

Pretiskivanje, umnožavanje, imitiranje i reproduciranje je zabranjeno. Autorska prava zaštićena.

Grafički urednik:

ŽELJKO ZLATIĆ

Tisak:

"MAK GOLDEN", Zagreb

Kompjutorska priprema sloga:

D & N

Zagreb, Ozaljska 23

PREDGOVOR

Ovaj originalni RRiF-ov računski (kontni) plan namijenjen je pravnim osobama – poduzetnicima u trgovačkim društvima (d.d., d.o.o., k.d., j.t.d.) svih djelatnosti jer je primijenjeno načelo univerzalnosti računa, tj. mogu ga koristiti kako trgovačka i uslužna tako i proizvodna društva. Namijenjen je i poduzetnicima fizičkim osobama (obrtnicima) koji su odlučili umjesto poreza na dohodak plaćati porez na dobitak kada postaju obveznici vođenja dvojnog knjigovodstva.

Prva naklada ovog računskog plana objavljena je u sklopu priručnika "Računovodstvo poduzetnika", knjiga I. koji je u kratkom vremenu prodan u nakladi od 12.000 primjeraka.

Druga naklada tiskana je kao posebna knjižica jer se pokazalo da je praktičnije imati računski plan zasebno, a ne u sklopu priručnika. Tako je kao dodatak bio priložen uz knjigu II. "Računovodstvo poduzetnika".

Treća naklada sadržavala je pak dopune i izmjene koje su proizašle iz poreznog sustava oporezivanja dohodaka, dobitka, poreza na promet (trošarine), poreza na dodanu vrijednost, te zbog Zakona o trgovačkim društvima. Učinjene su i druge manje dopune i usklađenja koja su rezultat iskustva u primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda u Hrvatskoj.

Četvrta naklada tiskana je nakon što je potrošena prethodna naklada od 16.000 primjeraka. Ova naklada sadržavala je neznatne promjene u odnosu na III. nakladu. Učinjene su dopune nekih računa obveza i troškova, uvedene su skupine računa koje izražavaju odnose s poslovnim jedinicama u inozemstvu, te su obavljena daljna usklađenja s propisima koji su u međuvremenu doneseni (npr. MRS 2 i 7, Zakon o porezu na dodanu vrijednost i dr.).

Peta naklada također je pretrpjela manje dopune i izmjene a one su nastale kao rezultat primjene preuređenih međunarodnih računovodstvenih standarda i drugih propisa. Značajnije dopune su učinjene u svezi s uvođenjem poreza na dodanu vrijednost, ali su učinjena i druga poboljšanja u cijelom računskom (kontnom) planu.

Šesta naklada donosi manje dopune u svezi s PDV-om, uvedeni su neki računi koje predviđa primjena novih Međunarodnih računovodstvenih standarda, a i drugih novodonesenih propisa, odnosno brisani su računi za koje je prestalo važenje (npr. poreza na promet proizvoda i usluga i dr.).

Sedma naklada nastala je početkom 2000. usporedo s izradom knjige RAČUNOVODSTVO PODUZETNIKA, III. naklada, kao rezultat novih spoznaja iz dogradnje našeg računovodstvenog sustava. Otvoreni su novi sintetički računi tamo gdje su nedostajali, predefinirana je uloga računa skupina 47 i 48, pročišćeni su analitički računi tako da su nepotrebni izostali a novi su dodani, i dr. Dana je nova struktura skupine 42 radi daljnjeg pojednostavljenja, odnosno ekonomičnosti pri knjiženju troškova osoblja. Sve to učinjeno je prema najnovijim zahtjevima što su proizašli iz primjene Međunarodnih računovodstvenih standarda i pravno-gospodarskog sustava naše Države.

Osmi naklada tiskana je sredinom 2001. i u značajnom dijelu utemeljuje se na prethodnoj. Međutim, veće izmjene nastale su u razredu 4 i 7, a njih su uzrokovali novi propisi o oporezivanju dobitka. Usklađenja su učinjena radi ispunjenja zahtjeva iz novog poreznog sustava i MRS-a 1. U tom smislu izmijenjen je i slobodni razred 5. Ostale promjene sastoje se u dopuni sintetičkih računa s analitičkim kontima, te u povezivanju s poreznom prijavom – bilancom (obrascom PD).

Uvjereni smo da smo i ovaj put za Vas sastavili računski plan koji će najbolje obuhvatiti Vaše poslovne događaje a da Vam potom neće biti teško sastaviti bilancu i račun dobitka i gubitka. Dosadašnja prihvaćenost našeg (kao jednog od mogućih oblika) računskog plana potakla nas je da sa zadovoljstvom ponovno učinimo ono što Vam zaista treba. To potvrđuje dosad tiskanih više od 50.000 primjeraka.

Autori

SADRŽAJ

RAZRED 0	— Potraživanja za upisani kapital i dugotrajna imovina	7
RAZRED 1	— Novac, kratkotrajna financijska imovina, kratkoročna potraživanja, gubitak iznad kapitala, te troškovi i prihodi budućeg razdoblja	19
RAZRED 2	— Kratkoročne i dugoročne obveze, dugoročna rezerviranja za troškove i rizike te odgođena plaćanja i prihodi budućeg razdoblja	31
RAZRED 3	— Zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara	45
RAZRED 4	— Troškovi po prirodnim vrstama i rashodi iz drugih aktivnosti	49
RAZRED 5	— Mjesta i nositelji troškova	67
RAZRED 6	— Proizvodnja, gotovi proizvodi i roba	71
RAZRED 7	— Ostvareni prihodi i pokriće rashoda	75
RAZRED 8	— Financijski rezultat poslovanja	85
RAZRED 9	— Kapital, pričuve, dobitak/gubitak i izvanbilančni zapisi	87
Odluka o usvajanju RRIF-ovog računskog plana za vlastite potrebe		92
Zakon o porezu na dobit (izvadak)		93
Pravilnik o porezu na dobit (izvadak)		96
Pravilnik o amortizaciji		102

ZAKONSKO RAZVRSTAVANJE PODUZETNIKA

Pri sastavljanju financijskih izvješća bitno je određenje o opsegu podataka što ih treba računovodstvo predložiti članovima društva ili tijelima državne uprave i trgovačkom sudu, a to ovisi o veličini poduzetnika.

Temeljem čl. 16. Zakona o računovodstvu, **mali su poduzetnici** oni koji **ne prelaze dva od tri sljedeća kriterija**:

1. zbroj bilance nakon odbitka gubitka iskazanog u aktivi u protuvrijednosti	2,000.000 DEM
2. prihod u dvanaest mjeseci prije sastavljanja bilance u protuvrijednosti	4,000.000 DEM
3. godišnji prosjek zaposlenih	50 namještenika.

Srednje veliki i veliki poduzetnici su svi ostali koji nisu po definiciji mali poduzetnici.

RAZRED 0

POTRAŽIVANJA ZA UPISANI KAPITAL I DUGOTRAJNA IMOVINA

Pozicija Bilance AKTIVA	POTRAŽIVANJA ZA UPISANI KAPITAL
Potraživanja za upisani a neuplaćeni kapital A.	00 — POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL 000 — Potraživanja za upisani a neuplaćeni temeljni dionički kapital (analitika po upisnicima) 001 — Potraživanja iz ponovljene emisije dionica za upisane a neuplaćene svote temeljnog kapitala (razrada po emisijama dionica) 002 — Potraživanja za upisani a neuplaćeni kapital iz temeljnog udjela u d.o.o. (analitika po članovima društva)

Napomena:

1. Dio kapitala koji se poziva platiti a koji još nije plaćen mora se pojaviti kao sredstvo (imovina) — čl. 9. Četvrte smjernice EEZ. Za svotu potraživanja za upisani kapital odobrava se račun 901 — Upisani kapital koji je pozvan za platiti.

2. Tako i Zakon o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93. i 34/99.) dopušta da se osnuje d.d. i d.o.o. a da se uplati dio temeljnog uloga (npr. za dioničko društvo najniža svota temeljnog kapitala iznosi 30.000 DEM u kunama a uplaćuje se najmanje $1/4 = 7.500$ DEM u kunama, dok za društvo s ograničenom odgovornošću temeljni kapital iznosi 5.000 DEM u kunama, a potrebno je odmah uplatiti $1/2$ uloga, tj. 2500 DEM u kunama). Statutom, odnosno društvenim ugovorom određuju se rokovi za uplatu razlike, a prema njima će se i u knjigovodstvu iskazati potraživanje za upisani kapital uz istodobno iskazivanje kapitala koji treba platiti (000/901).

Dugotrajna imovina B.	DUGOTRAJNA IMOVINA (STALNA SREDSTVA)
1. Nematerijalna imovina Osnivački izdatci B.I/1	01 — NEMATERIJALNA IMOVINA 010 — Osnivački izdatci 0100 — Izdatci u svezi s osnivanjem društva ili podružnice (za temeljne akte, idejno znakovlje, za usluge odvjetnika, troškove registracije, naknade za računovodstvene poslove i sl.) 0101 — Izdatci za aktiviranje i proširivanje poslovnih aktivnosti podružnice s obilježjem osnivačkih izdataka

Pozicija Bilance AKTIVA	DUGOTRAJNA (STALNA) IMOVINA (SREDSTVA)
Izdatci za istraživanje i razvoj B.1/2	011 — Izdatci za istraživanje i razvoj 0110 — Izdatci za razvoj projekta (konstruiranje i testiranje prototipova i modela, dizajn alata, naprava i kalupa, probni rad, plaće, amortizacija) 0111 — Izdatci za razvoj proizvoda, postupka, recepture i sl. (MRS 9, t. 17. do 29.)
Napomena: 1. Vrste troškova koji su u svezi s razvojem poprimaju značenje sredstva dugotrajne imovine navedene su u MRS-u 9, t. 16. do 20. (npr. plaće, amortizacija, troškovi licencija, posudbe i sl.). Izdatci za istraživanje ne mogu postati imovinom, oni su rashod (MRS 38, t. 42. Nematerijalna imovina je imovina koju društvo kontrolira i od koje se očekuju buduće ekonomske koristi (MRS 38, t. 7.)	
Patenti, licencije, koncesije, zaštitni znaci i ostala sl. prava B.1/3	012 — Patenti, licencije, koncesije, zaštitni znaci i ostala slična prava 0120 — Ulaganje u patente i tehnologiju, inovacije, tehničku i tehnološku dokumentaciju za proizvodnju proizvoda ili pružanje usluga 0121 — Ulaganje u licenciju i frenčajz (Franchising) 0122 — Ulaganje u koncesije (za resurse, ceste, ribarenje itd.) 0123 — Ulaganje u zaštitni znak, trgovačko ime, listu kupaca, industrijska prava, zanatska, obrtnička i sl. prava 0124 — Ulaganje u računalni softver 0125 — Ulaganja (dugoročna) u autorska prava i dr. prava korištenja 0126 — Ulaganja na tuđoj imovini radi poboljšanja u tijeku ugovora o dugoročnom najmu 0127 — Ulaganje u znanje (know how), dizajn 0128 — Ulaganje u pravo reproduciranja (npr. filmove), pravo objave i sl. 0129 — Ostala prava
Goodwil B.1/4	013 — Gudvil (Goodwill) 0130 — Gudvil (koji je stečen kod kupnje društva po cijeni koja je viša od vrijednosti kupljene imovine) MRS 22, t. 40.
Predujmovi za nematerijalna sredstva B.1/5	014 — Predujmovi za nematerijalna sredstva 0140 — Predujmovi za osnivačke izdatke 0141 — Predujmovi za razvoj 0142 — Predujmovi za patente, licencije, koncesije i druga zaštićena prava 015 — Nematerijalna ulaganja u pripremi

Pozicija Balance AKTIVA	DUGOTRAJNA (STALNA) IMOVINA (SREDSTVA)
Sudjeluje u saldiranju	018 — Vrijednosno usklađenje nematerijalne imovine 019 — Akumulirana amortizacija nematerijalne imovine 0190 — Akumulirana amortizacija osnivačkih ula- ganja 0191 — Akumulirana amortizacija izdataka za razvoj 0192 — Akumulirana amort. patenata, licencija, kon- cesija i dr. zaštićenih prava 0193 — Akumulir. amortizacija gudvila
II. Materijalna imovina	02 — MATERIJALNA IMOVINA — PRIRODNA BOGATSTVA
Zemljište i šume B.II/1	020 — Zemljišta 0200 — Poljoprivredno zemljište 0201 — Građevinsko zemljište (bez zgrada) 0202 — Šumsko zemljište (veće od 10 ari) 0203 — Zemljište za eksploataciju kamena, gline, šljunka i pijeska 0204 — Zemljište za eksploataciju rudnog bogatstva sa supstancijalnom potrošnjom 0205 — Zemljišta pod prometnicama, dvorištima, parkiralištima i sl. 0206 — Zemljišta pod dugogodišnjim nasadima, parkovima, vrtovima i sl. 0207 — Zemljišna prava bez zgrada 0208 — Čista neobrađena i nezasadena zemljišta 0209 — Poboljšanja na zemljištu (ulaganja u odvod- njavanje, uređivanje prilaza i sl.) 021 — Šume (površine veće od 10 ari) 0210 — Bjelogorične šume 0211 — Crnogorične šume 0212 — Mješovite šume 0213 — Ostalo šumsko drveće 023 — Predujmovi za nabavu zemljišta i šuma 024 — Zemljišta i šume u pripremi (nabavi) 028 — Vrijednosno usklađenje zemljišta i šuma
B.II/5	
B.II/6	
Sudjeluje u saldiranju	

Pozicija Bilance AKTIVA	DUGOTRAJNA (STALNA) IMOVINA (SREDSTVA)
<i>Građevinski objekti</i> B.II/2	03 — MATERIJALNA IMOVINA — GRAĐEVINSKI OBJEKTI, OPREMA I POSTROJENJA 030 — Građevinski objekti 0300 — Poslovne zgrade trgovine i administracije 0301 — Tvorničke zgrade, hale i radionice 0302 — Zgrade hotela, motela, restorana 0303 — Skladišta, silosi, nadstrešnice i garaže, staklenici, sušionice, hladnjače 0304 — Zgrade montažne, barake, mostovi, ograde i sl. drvene konstrukcije 0305 — Ograde (betonske, metalne i sl.) i izlozi 0306 — Putovi, mostovi, parkirališta, staze i dr. građevine (rampe i sl.), nadvožnjaci i dr. betonske ili metalne konstrukcije 0307 — Cjevovodi, vodospremnici, utvrđene obale, kanali, kanalizacija, dalekovodi 0308 — Športski objekti, žičare, športski tereni 0309 — Ostali nespomenuti građevinski objekti (ribnjaci, rudnici, brane i objekti izvan uporabe)
<i>Postrojenja i oprema (strojevi)</i> B.II/3	031 — Postrojenja i oprema (strojevi) 0310 — Tehnička postrojenja, uređaji, spremnici, motori i rashladna postrojenja 0311 — Strojevi i alati u svezi sa strojevima u pogonima i radionicama za obradu, preradu i doradu 0312 — Uredska oprema (pisaći strojevi, osobna računala, fotokopirni aparati, telefoni, telefaksi, blagajne, alarmi i sl.) 0313 — Telefonske centrale s pripadajućim instalacijama i aparatima i mobilni telefoni 0314 — Oprema — inventar trgovine, ugostiteljstva, hotela i turizma (hladnjaci, štednjaci, strojevi i aparati). 0315 — Oprema zaštite na radu i protupožarne zaštite 0316 — Brodovi, platforme i oprema ribarstva 0317 — Oprema za graditeljstvo (kranovi, bageri, skele, mikseri, dizalice, valjci i sl.) 0318 — Ostala nespomenuta oprema 0319 — Postrojenje i oprema izvan uporabe
<i>Alati, pogonski i uredski inventar, pokućstvo i transportni uređaji (sredstva)</i> B.II/4	032 — Alati, pogonski i uredski inventar, pokućstvo i transportni uređaji (sredstva) 0320 — Transportna sredstva 03200 — Putnička vozila (osobna i putnički kombi)

Pozicija Bilance AKTIVA	DUGOTRAJNA (STALNA) IMOVINA (SREDSTVA)
B.II/4	03201 — Teretna i vučna vozila — tegljači i kamioni 03202 — Priključna transportna sredstva (prikolice) 03203 — Teretna zatvorena vozila (dostavna i kombi) i hladnjače 03204 — Bicikli, motor-kotači 03205 — Autobusi 03206 — Zrakoplovi 03207 — Ostala transportna sredstva i uređaji (gusjeničari, el. vozila, viljuškari, vagoni, elevatori, traktori) 0321 — Pokućstvo 03210 — Uredsko pokućstvo, čilimi, zavjese i sl. 03211 — Trgovačko, ugostiteljsko, hotelsko, pogonsko i sl. pokućstvo 0322 — Pogonski i skladišni inventar (stalaže, zatvoreni ormari, skele, oplata, protupožarni aparati, zaštitna sredstva i sl.) 0323 — Alati, mjerni i kontrolni instrumenti i pomoćna oprema 0324 — Ostali pogonski inventar, višegodišnja ambalaža i sl. 0329 — Alati, inventar i vozila izvan uporabe
<i>Predumjovi za materijalna sredstva</i> B.II/5	033 — Predumjovi za materijalna sredstva 0330 — Predumjovi za građevinske objekte 0331 — Predumjovi za postrojenja i opremu 0332 — Predumjovi za nabavu alata, pogonskog inventara, pokućstva i transportnih sredstava
<i>Materijalna sredstva u pripremi</i> B.II/6	034 — Materijalna sredstva u pripremi 0340 — Investicije u tijeku — ulaganja u građevinske objekte (uključivo i materijal) 0341 — Investicije u tijeku — ulaganja u postrojenja i opremu (uključivo i materijal) 0342 — Investicije u tijeku — nabava alata, pogonskog inventara, pokućstva i transportnih sredstava
<i>Sudjeluju u saldiranju</i>	038 — Vrijednosno usklađenje objekata i opreme 039 — Akumulirana amortizacija građevinskih objekata i opreme

Pozicija Balance AKTIVA	DUGOTRAJNA (STALNA) IMOVINA (SREDSTVA)
	0390 — Akumul. amortiz. građ. objekata (analitika po objektima)
	0391 — Akumul. amortiz. postrojenja i opreme (analitika po opremi)
	0392 — Akumul. amortiz. alata, pogonskog inventara, pokućstva i transportnih sredstava (analit. po stvarima)
	0396 — Otpis potpuni, dodatni ili djelomični opreme i poslovnih objekata
	03960 — Otpis opreme
	03961 — Otpis poslovnih objekata
	0399 — Akumul. amortiz. sredstava izvan uporabe
Sudjeluju u saldiranju	

Napomene:

1. Razvrstavanje opreme može se provesti i prema skupinama (stopama) iz Pravilnika o amortizaciji (Nar. nov., br. 54/01.).

2. Oprema i nekretnina u financijskom lizingu vode se na onom računu gdje po pojavnim obliku pripada (npr. kamioni — 03201) uz istodobno iskazivanje dugoročne obveze na računu 253 (v. MRS 17, t. 28.).

3. Razlučna svota koja odvaja opremu od dugotrajne imovine s vijekom uporabe do jedne godine iznosi 1.000,00 kn za pojedinu stvar (čl. 1. Pravilnika o amortizaciji).

4. Otpis potpuni, dodatni ili djelomični je dopušten za porezne svrhe (poticaj), a proizlazi iz čl. 5. st. 10. Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 127/00.) i čl. 4. Pravilnika o amortizaciji (Nar. nov., br. 54/01.). U svrhu osiguranja podataka predlaže se uporaba posebnih konta.

Stambene zgrade i stanovi B.II/7	04 — STAMBENE ZGRADE I STANOVI
	040 — Vlasništvo (cijele) stambene zgrade
	041 — Vlasništvo dijela stambene zgrade
	042 — Vlasništvo stana
B.II/5	043 — Predujmovi za stambene zgrade
B.II/6	044 — Stambene zgrade u pripremi — izgradnji
	048 — Vrijednosno usklađenje stambenih zgrada i stanova,
Sudjeluju u saldiranju	049 — Akumulirana amortizacija stambenih zgrada i stanova
Ostala materijalna imovina B.II/8	05 — OSTALA IMOVINA
	050 — Ulaganja u višegodišnje nasade
	0500 — Voćnjaci
	0501 — Vinogradi

Pozicija Bilance AKTIVA	DUGOTRAJNA (STALNA) IMOVINA (SREDSTVA)
<i>Ostala materijalna imovina</i> B.II/8	0502 — Maslinici 0503 — Plantaže topola i drugog brzorastućeg drveća 0504 — Ulaganje u parkove, zelenila, vanjske nasade i tratine 0505 — Ulaganja u ostale višegodišnje nasade 051 — Osnovno stado 0510 — Goveda 0511 — Konji 0512 — Mazge, magarci i mule 0513 — Svinje 0514 — Ovce i koze 0515 — Perad 0516 — Ribe 0517 — Pčelinja društva 0518 — Stado kunića, nutrija 0519 — Ostala nespomenuta stoka — životinje (psi, ptice i dr.) 052 — Knjige, umjetnička djela, spomenici kulture 0520 — Knjige u biblioteci trgovačkog društva 0521 — Muzejski eksponati i spomenici kulture 0522 — Djela likovnih umjetnika 0523 — Djela kiparstva 0524 — Predmeti arhivske građe 0525 — Predmeti prirodnih rijetkosti 054 — Ostala nespomenuta materijalna imovina 0540 — Oprema u stanovima i odmaralištima 0541 — Oprema privatnih bolnica, ordinacija, škola, domova za nemoćne i sl. 0542 — Uređaji za ugradnju na zgrade (klima uređaji, dizala, reklamne naprave i dr.) 0543 — Ostala nespomenuta ulaganja u materijalnu imovinu
B.II/5	055 — Predujmovi za ostalu materijalnu imovinu
<i>Mater. sred. u pripremi</i> B.II/6	056 — Ostala materijalna imovina u pripremi 0560 — Investicija u tijeku u višegodišnje nasade 0561 — Investicija u tijeku u osnovno stado 0562 — Investicija u tijeku u knjige, umjetnine i dr. 0564 — Investicije u tijeku u ostalu materijalnu imovinu

Pozicija Bilance AKTIVA	DUGOTRAJNA (FINANCIJSKA) IMOVINA

Napomena:

MRS 41 – Poljoprivreda (koji još kod nas nije objavljen), pod biološkom imovinom razumije životinje i biljke. Poljoprivredni proizvodi (koji se vode u razredu 6) jesu oni proizvodi koji se izravno dobiju od uzgoja biološke imovine. Primjerice, dugogodišnji nasad jabuka je biološka imovina, dok je plod jabuke proizvod. Godišnji troškovi održavanja nasada su troškovi proizvodnje u razdoblju kad nasad daje plodove, itd.

<i>Sudjeluju u saldiranju</i>

<i>III. Financijska imovina</i>

<i>Udjeli (dionice) u povezanim poduzećima B.III/1</i>

<i>B.III/2</i>

<i>Sudjelujući interesi (participacije) B.III/3</i>

<i>Ulaganja u vrijednosne papire B.III/4</i>

058 — Vrijednosno usklađenje ostale materijalne imovine

059 — Akumulirana amortizacija ostale materijalne imovine

0590 — Akumulirana amortizacija ulaganja u više-godišnje nasade

0591 — Akumulirana amortizacija ulaganja u osnovno stado

0592 — Akumulirana amortizacija ulaganja u računalne programe

0593 — Akumulirana amortizacija ostale nespomenute materijalne imovine (osim ako ne podliježe amortizaciji)

06 — FINANCIJSKA IMOVINA — DUGOROČNA (s povratom dužim od jedne godine)

060 — Udjeli (dionice) u povezanim društvima

(s više od 20% kontrole)

0600 — Udjel u dionicama s više od 20%

0601 — Udjel u kapitalu drugog društva s više od 20% vlasništva

0603 — Potraživanja za zadržani dobitak

061 — Zajmovi povezanim društvima

(analitika po društvima)

062 — Sudjelujući interesi (participacije)

0620 — Udjel u dioničkom kapitalu (do 20% kontrole — analitika po društvima)

0621 — Udjel u kapitalu drugog d.o.o. (do 20% kontrole)

0622 — Ulaganje u dionice i udjele radi preprodaje

0623 — Potraživanja za zadržani dobitak

063 — Ulaganja u vrijednosne papire (dugoročne)

0630 — Ulaganja u mjenice, zadužnice

0631 — Ulaganja u državne obveznice

0632 — Dugoročna ulaganja u obveznice društava

0633 — Dugoročna ulaganja u blagajničke zapise

0634 — Dugoročna ulaganja u opcije

0635 — Ulaganja u komercijalne zapise

Pozicija <i>Bilance</i> AKTIVA	DUGOTRAJNA (FINANCIJSKA) IMOVINA
Ulaganja u vrijednosne papire B.III/4	0636 — Ulaganja u dugoročne vrijednosne papire u inozemstvu 0637 — Ulaganja u dugoročne financijske vrijednosne papire (robni ugovori i sl.) 0638 — Ostala ulaganja u dugoročne vrijednosne papire 0639 — Nezaradeni prihodi u financijskim instrumentima
Sudjeluje u saldiranju	
Dani krediti, depozit i kaucije B.III/5	064 — Dani krediti, depoziti i kaucije 0640 — Dani krediti dugoročni 06400 — Dugoročno dani financijski krediti pravnim osobama 06401 — Dugoročno dani financijski krediti vanjskim privatnim osobama 06402 — Dugoročno dani krediti za stipendiranje učenika i studenata 06403 — Dugoročno dani financijski krediti nepovezanim društvima 06404 — Dugoročno dani financijski krediti – direktoru – ortacima, menadžerima 06405 — Financijski krediti dani u inozemstvo 06409 — Ostali dugoročni krediti 0641 — Depoziti dugoročni 06410 — Depoziti iz poslovnih aktivnosti 06411 — Depoziti kod osiguravajućih društava 06412 — Depoziti (dugoročni) u poslovnim bankama 06413 — Depoziti za carinu (garancija špeditera) 06414 — Sudski depoziti 0642 — Kaucije 06420 — Dugoročne kaucije za obveze ili plaćanja 06421 — Kaucije iz poslovnih aktivnosti kupoprodaje
Obvezna dugoročna ulaganja B.III/6	065 — Obvezna dugoročna ulaganja 0650 — Potraživanja s osnove zakonskih plasmana 0651 — Zajam za obnovu Republike Hrvatske 0652 — Ostala obvezna zakonska ulaganja

Pozicija Bilance AKTIVA	DUGOTRAJNA (FINANCIJSKA) IMOVINA
Otkup vlastitih dionica B.III/7	066 — Otkupljene vlastite dionice (trezorske dionice) 0660 — Otkupljene vlastite dionice (za zaposlene i dioničare) 0661 — Otkupljene vlastite dionice s ciljem sprečavanja štete (v. čl. 233. Zakona o trgovačkim društvima) 0662 — Otkupljene vlastite dionice u zalogu
Ostala dugoročna ulaganja B.III/8	067 — Ostala dugoročna ulaganja 0670 — Ulaganja u nekretnine (ne zbog zauzetosti poslovanjem već radi kapitaliziranja, s rokom povrata dužim od 1 god.) 0671 — Ulaganja u zajedničku proizv. (sirovina, nekretnina, opreme, robe) koja do gotovosti traje duže od 1 godine 0672 — Ostala nespomenuta dugoročna ulaganja
Sudjeluje u saldiranju	068 — Vrijednosno usklađivanje financijske imovine – dugotrajne (analitika prema oblicima imovine u usklađenju i ispravku vrijednosti)
IV. Potraživanja	07 — POTRAŽIVANJA — DUGOROČNA (duže od jedne godine)
Potraživanja od povezanih poduzeća B.IV/1	070 — Potraživanja od povezanih društava 0700 — Potraživanja od povezanih društava za isporuke dobara i usluga 0701 — Potraživanja od povezanih društava za dana sredstva na dugoročnu posudbu (osim novca)
Potraživanja s osnove prodaje na kredit B.IV/2	071 — Potraživanja s osnove prodaje na kredit 0710 — Dugoročna potraživanja s osnove prodaje na robni kredit u Hrvatskoj 0711 — Dugoročna potraživanja s osnove prodaje na robni kredit u inozemstvu 0712 — Potraživanja za prodaju (proizvoda, roba) u financijskom lizingu 0713 — Potraživanja za prodani udjel na kredit 0714 — Potraživanja za prodane stanove na dugoročni zajam 0715 — Potraživanja od djelatnika za prodane društvene stanove

Pozicija <i>Bilance</i> AKTIVA	DUGOTRAJNA (FINANCIJSKA) IMOVINA
<i>Ostala potraživanja</i> B.IV/3	072 — Potraživanja iz faktoringa 073 — Ostala potraživanja — dugoročna 0730 — Potraživanja od radnika 0731 — Potraživanja od članova društva 074 — Potraživanja u sporu i rizična potraživanja (iz dugotrajne imovine) 078 — Vrijednosno usklađivanje dugoročnih potraživanja
<i>Sudjeluje u saldiranju</i>	

Napomena:

1. Ako se korisnost nekretnine, postrojenja i opreme trajno pogorša, putem računa vrijednosnog usklađenja (djelomičnog otpisa) smanjuje se knjigovodstvena vrijednost na svotu koja se može vratiti (na tržištu realizirati) i to izravnim terećenjem prihoda (konto 440). Tako to uređuje MRS 16, t. 53. i MRS 36, t. 58. do 62. Porezno priznati trošak bit će u onoj godini kad se ta imovina proda ili na drugi način otuđi ili uništi (npr. rashoduje ili odveze na otpad – uz potvrdu).

2. Glede dugoročne financijske imovine, vrijednosno usklađenje provodi se kad nastane trajni pad (gubitak) vrijednosti na udjelima, dionicama (MRS 25, t. 26., MRS 31, t. 39., MRS 33, t. 12. te MRS 36 u svezi s primjenom MRS-a 28, t. 23.).

3. Problem iskazivanja otkupljenih vlastitih dionica na kontu 066 je u stajalištu Stalnog odbora za objašnjenja IASC-a broj 16 iz 1997. godine različito riješen u odnosu na našu propisanu bilančnu shemu pravila što ih uređuje naše pravo trgovačkih društava. S obzirom na potonje ne preporučuje se, kako to izražava spomenuto stajalište i dio naše znanstvene javnosti koja je svoje motrište oblikovala na osnovi američke literature, da se za svotu iskupljenih vlastitih dionica tereti kapital (glavnica), nego da se to prikaže kao vlastita financijska imovina. Vrijednost "ulaganja" u trezorske dionice treba prikazati po trošku nabave (kupnje), a ne po nominalnoj vrijednosti (MRS 25, t. 23.), odnosno po tržišnoj vrijednosti ako je ona niža od troška ulaganja. Iznimka od navedenog bila bi situacija kad društvo ima slobodnog kapitala (u pričuvama i zadržanim dobitcima) za terećenje za otkupljene vlastite dionice. U tom slučaju ne bi trebalo oblikovati pričuve za vlastite dionice sukladno čl. 233. Zakona o trgovačkim društvima. Ali, ako bi svota otkupljenih dionica "dirala" upisani temeljni kapital, to nije dopušteno bez pokretanja postupka na Trgovačkom sudu, pa se u tom slučaju za te dionice koristi imovinski konto 066. Detaljnije o tome vidjeti još i u našoj knjizi "RAČUNOVODSTVO PODUZETNIKA", III. naklada 2000., str. 801.

RAZRED 1

NOVAC, KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA, KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, GUBITAK IZNAD KAPITALA TE TROŠKOVI I PRIHODI BUDUĆEG RAZDOBLJA

Pozicija Bilance AKTIVA	KRATKOTRAJNA IMOVINA (OBRTNA SREDSTVA)
C. Kratkotrajna imovina (obrtna sredstva)	10 — NOVAC U BANKAMA I BLAGAJNAMA
Novac u banci i blagajni C. IV.	100 — Novčani računi u bankama i štedionicama 1000 — Račun u banci (analitika po računima u bankama) za redovno poslovanje organizacijskog dijela 1001 — Račun u banci (štedionici) (analitika po bankama) 1003 — Račun za posebne namjene 1009 — Žiro-račun prijelazni konto 101 — Otvoreni akreditiv u domaćoj banci 102 — Blagajne 1020 — Glavna blagajna (uključivo i plemenitih metala) 1021 — Blagajna vrijednosnica (poštanskih, taksenih maraka i dr. vrijednosnica) 1022 — Blagajna prodavaonice 1023 — Blagajna servisa 1024 — Blagajna recepcije (šanka) 1025 — Blagajna radne jedinice odnosno dijela društva 1029 — Blagajna za ostalo 103 — Devizni računi 1030 — Devizni račun u domaćoj banci (analitika po devizama) 1031 — Devizni račun u inozemnoj banci 1032 — Devizni račun reeksportnih poslova 1034 — Devizni račun investicijskih radova 1035 — Devizni račun poslovne jedinice u inozemstvu

Pozicija Bilance AKTIVA	KRATKOTRAJNA IMOVINA (OBRTNA SREDSTVA)
Novac u banci i blagajni C. IV.	1036 — Devizni račun u slobodnoj zoni 1037 — Nerezidentski devizni račun 1039 — Prijelazni devizni račun 104 — Otvoreni akreditiv u stranim valutama 105 — Devizna blagajna 1050 — Glavna devizna blagajna 1051 — Devizna blagajna za mjenjačke poslove 1052 — Devizna blagajna za razne isplate 106 — Ostala novčana sredstva 1060 — Depozit i sudski depozit (polozi) 1061 — Potraživanja za prodane devize 1062 — Potraživanje za nabavu deviza u banci 1063 — Ostala novčana sredstva 1069 — Prijelazni račun ostalih novčanih sredstava 109 — Vrijednosno usklađenje depozita u bankama u stečaju
Sudjeluju u saldiranju	

Napomena: od 10. IV. 2001. mogu domaće pravne osobe kupovati devize kod poslovnih banaka i držati ih na svom deviznom računu (konto 1030). S tog računa mogu plaćati obveze u inozemstvo, plaćati domaće hotele s devizama ostvarenim prodajom hotelskih i drugih usluga u inozemstvo, ali ih i držati radi tzv. terminskih (špekulativnih) poslova – čl. 28. Zakona o osnovama deviznog sustava ... (Nar. nov., br. 91A/93.,36/98. i 32/01.).

III. Financijska imovina	11 — FINANCIJSKA IMOVINA (KRATKOROČNA) (do jedne godine)
Udjeli (dionice) u povezanim poduzećima C. III/1	110 — Udjeli (dionice) u povezanim društvima 1100 — Udjeli (dionice) u povezanim društvima (s rokom ulaganja do jedne godine)
Zajmovi u povezanim poduzećima C. III/2	111 — Zajmovi povezanim društvima 1110 — Kratkoročni novčani zajam povezanom društvu
Vrijednosni papiri C. III/3	112 — Vrijednosni papiri (kratkoročni — do jedne godine) 1120 — Čekovi — Obračunski (barirani) čekovi — Čekovi građana 1121 — Mjenice 11210 — Mjenice u portfelju 11211 — Mjenice poslane na naplatu 11212 — Protestirane mjenice 11213 — Utužene mjenice 1122 — Komercijalni zapisi 1123 — Kratkoročne obveznice 1124 — Blagajnički zapisi (izdani od banaka)

<i>Pozicija Balance AKTIVA</i>	KRA TKOTRAJNA IMOVINA (OBRTNA SREDSTVA)
<i>Vrijednosni papiri C. III/3</i>	1125 — Obveznice Republike Hrvatske 1126 — Dionice — tuđe, radi preprodaje 1127 — Zadužnice (iskupljene) 1128 — Ostali kratkounovčivi vrijednosni papiri (robni papiri, ostale obligacije) 1129 — Predani vrijednosni papiri na naplatu
<i>Dani krediti, depoziti i kaucije C.III/4</i>	113 — Dani krediti, depoziti i kaucije 1130 — Dani kratkoročni krediti 11300 — Kratkoročni financijski krediti da- ni društvima i bankama (štedioni- cama) 11301 — Kratkoročni financijski krediti da- ni zanatlijama i ortacima 11302 — Kratkoročni kredit za prodaju robe 11303 — Kratkoročni financijski krediti da- ni u inozemstvo 11304 — Kratkoročni financijski krediti da- ni članovima uprave i društva i dr. fizičkim osobama iz društva 11305 — Dospjeli anuiteti dugoročnih zaj- mova koji se plaćaju u ovoj godini 11306 — Ostali dani kratkoročni krediti 1131 — Depoziti (do jedne godine) 11310 — Depoziti u bankama 11311 — Depoziti u osiguravajućim druš- tvima 11312 — Depoziti u inozemnim financij- skim institucijama 11313 — Depoziti za ostale poslovne aktiv- nosti 1132 — Kaucije (do jedne godine) 11320 — Kaucije na aukcijama 11321 — Kaucije za robu 11322 — Kaucije za ambalažu 11325 — Kaucije za ostale poslovne aktiv- nosti

Pozicija Balance AKTIVA	KRA TKOTRAJNA IMOVINA (OBRTNA SREDSTVA)
Otkup vlastitih dionica C.III/5	114 — Otkup vlastitih dionica (do 1 god., v. čl. 233. Zakona o trgov. društvima)
Ostala kratkoročna ulaganja C.III/6	115 — Ostala kratkoročna ulaganja 1150 — Otkup kratkoročnih potraživanja (fakto- ring) 1151 — Ulaganje u kratkotrajne eskontne poslove
Sudjeluje u saldiranju	117 — Potraživanja (kredit) za isplate avaliranih ili indo- siranih mjenica i zadužnica
II. Potraživanja	118 — Potraživanja u sporu (npr. utužena, u stečaju i sl.) 119 — Vrijednosno usklađivanje financijske imovine — kratkoročne (analitika po otpisima iz ove skupine računa)
Potraživanja od kupaca C.II/2	12 — POTRAŽIVANJA (KRATKOROČNA) 120 — Potraživanja od kupaca 1200 — Potraživanja od kupaca za prodana dobra 1201 — Potraživanja od kupaca za pružene usluge (uključivo i najmov, radne snage, kapa- citeta i dr.) 1202 — Potraživanja za prodaju putem kreditnih kartica (analitika po izdavateljima) 1203 — Kupci građani i prodaja na potrošački kredit 1204 — Kupci imovinskih sredstava, sitnog inventa- ra, materijala, otpadaka i sl. 1205 — Potraživanja od kupaca za prodanu robu u kon- signaciji ili komisiji 1206 — Potraživanja od ostalih prodaja 1209 — Potraživanja za nefakturiranu isporuku do- bara ili usluga 121 — Potraživanja od kupaca u inozemstvu za prodana dobra i usluge 1210 — Kupci dobara iz inozemstva 1211 — Kupci usluga iz inozemstva 122 — Potraživanja za obračunane kamate (s PDV-om) 1220 — Potraživanja za ugovorene kamate (koje ni- su pripisane glavnici s PDV-om) 1221 — Potraživanja za zatezne kamate (bez PDV-a do visine zakonske zatezne kamate) 1222 — Potraživanja za PDV iz beskatmatnih pozaj- mica i isporuka gdje se plaća samo PDV
Ostala kratkor. potraživanja C.II/6	

Pozicija Bilance AKTIVA	KRA TKOTRAJNA IMOVINA (OBRTNA) SREDSTVA
Potraživanja od povezanih poduzeća C.II/1	123 — Potraživanja od povezanih društava 1230 — Potraživanja za dospjele anuitete dugoročnih zajmova danih povezanim društvima 1231 — Potraživanja za dividende od povezanih društava 1232 — Potraživanja za isporučena dobra povezanim društvima 1233 — Potraživanja za nadoknadu gubitka od povezanih društava (čl. 489. ZTD) 1234 — Potraživanja za kamate od povezanih društava 1235 — Ostala kratkoročna potraživanja od povezanih društava
Potraživanja od države i drugih institucija C.II/5 (dio)	124 — Potraživanja od države i drugih institucija 1240 — Potraživanja od Državnog proračuna 1241 — Potraživanja od lokalne samouprave 1242 — Potraživanja za regrese, premije, stimulacije i sl. od državnih i drugih institucija 1243 — Potraživanja od državnih institucija za financiranje djelatnosti 1244 — Potraživanja za naknade za bolovanja od HZZO 1245 — Potraživanja za nadoknade plaća za vrijeme vojne službe 1246 — Potraživanja od turističke zajednice 1249 — Potraživanje za ostale naknade od države i državnih institucija
Ostala kratkoročna potraživanja C.II/6	125 — Potraživanja za predujmove za naručene usluge (koje nisu u svezi sa zalihama) 126 — Potraživanja iz vanjskotrgovačkog poslovanja (s osnove uvoza odnosno izvoza za tuđi račun) 1260 — Potraživanja po poslovima uvoza za tuđi račun 1261 — Potraživanja od izvoznika 127 — Potraživanja s osnove ostalih aktivnosti 1270 — Potraživanja s osnove prodaje udjela i dionica 1271 — Potraživanja za naknadno odobrene popuste (bonifikacije, casa-sconto, rabat i sl.) 128 — Ostala kratkoročna potraživanja 1280 — Potraživanja iz odštetnih zahtjeva (od osiguravajućih društava, za nadoknade štete i dr.) 1281 — Potraživanja za udjel u dobitku, za dividende i sl. (ako se ne pripisuje udjelu)

Pozicija Bilance AKTIVA	KRA TKOTRAJNA IMOVINA (OBRTNA SREDSTVA)
Ostala kratkoročna potraživanja C.II/6	1282 — Potraživanja za tantijeme (nadoknade za korištenje patenta, znaka i autorskih prava) 1283 — Potraživanja stečena cesijom, asignacijom i preuzimanjem duga 1284 — Potraživanja za nadoknadu troškova 1285 — Potraživanja od kooperanata — zadrugara 1286 — Potraživanja od članova društva za pokriće gubitka 1287 — Potraživanja za dana jamstva i činidbe 1289 — Ostala potraživanja
Sudjeluju u saldiranju	129 — Vrijednosno usklađenje potraživanja 1290 — Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca 1291 — Vrijednosno usklađenje potraživanja za kamate 1292 — Vrijednosno usklađenje potraživanja od povezanih društava 1293 — Vrijednosno usklađenje potraživanja od države i državnih institucija 1294 — Vrijednosno usklađenje potraživanja za dane predujmove 1295 — Vrijednosno usklađenje ostalih potraživanja (računi 126 do 128)

Napomena:

Knjiženje na računima vrijednosnog usklađenja provodi se kad se za pojedino potraživanje ocijeni da je naplata neizvjesna ili okolnosti upućuju da je mogućnost naplate sumnjiva a primitak prihoda neizvjestan. U tom se slučaju za svotu potraživanja iskazanu na nekom od navedenih računa zadužuje račun 441 i odobrava pojedini račun ispravka vrijednosti u okviru sintetičkog računa 129. Starost usklađenog potraživanja treba biti najmanje 120 dana od dana dospijeca kako bi trošak bio porezno priznat (čl. 5., st. 9. Pravilnika o porezu na dobit). Prije nastupa zastare treba utužiti, u protivnom ih treba unijeti u prihod jer nisu porezno priznati rashod.

Ako je već iskazano odgođeno priznavanje prihoda na računu 292 do 295, tada je primjerenije knjiženje 292 do 295/129. Troškovi realizacije i onako terete rezultat, pa bi došlo do dvostrukog terećenja troškova (MRS 18, t. 18., 28. i 34.).

Poslije bilanciranja vrijednosnog usklađenja uzima se za stanje ove imovine saldo skupine računa 12.

Pozicija Bilance AKTIVA	KRA TKOTRAJNA IMOVINA (OBRTNA SREDSTVA)
Potraživanja od zaposlenih C.II/4	13 — POTRAŽIVANJA OD ZAPOSLENIH I OSTALA POTRAŽIVANJA 130 — Potraživanja od zaposlenih 1300 — Potraživanja od zaposlenih za više isplaćenu plaću

Pozicija Bilance AKTIVA	KRA TKOTRAJNA IMOVINA (OBRTNA SREDSTVA)
Potraživanja od zaposlenih C.II/4	1301 — Potraživanja za isplaćeni predujam za službeni put 1302 — Potraživanja za dane novčane svote za nabave u gotovini (za tržišni nakup, za karte i dr.) 1303 — Potraživanja za manjkove i učinjene štete (+ PDV) 1304 — Potraživanja od djelatnika za prehranu, disciplinske kazne, za korištenje odmarališta i sl. 1305 — Potraživanja od zaposlenih za manje plaćene poreze i doprinose 1306 — Potraživanja za kratkoročne pozajmice i kamate zaposlenima (+ PDV) 1307 — Potraživanja od članova uprave i društva 1308 — Ostala potraživanja od zaposlenih 133 — Potraživanja od članova društva 1330 — Potraživanja od članova društva za predujmljene isplate iz dobitka (bruto, s porezom na doh i prirezom) 1331 — Potraživanja od vlasnika udjela u društvu za privatne troškove (+PDV) koji nisu tretirali kapital (bruto, s porezom na doh i prirezom) 134 — Potraživanja u sporu i rizična potraživanja (iz kratkotrajne imovine) 135 — Potraživanja za sredstva u slobodnoj zoni 136 — Potraživanja od banaka za prodaju na potrošački kredit 137 — Potraživanja od poslovnih jedinica u inozemstvu za isporučena dobra i usluge 1370 — Potraživanja za isporučena dobra i usluge 1371 — Potraživanja za doznake novca, za dobitak i dr. 138 — Potraživanja od ortaka 139 — Vrijednosno usklađenje potraživanja od zaposlenih i ostalih potraživanja
Sudjeluju u saldiranju	

Napomena:

1. Pod poslovnim jedinicama u inozemstvu razumiju se ustrojstveni dijelovi društva koji u skladu s posebnim propisima obavljaju djelatnost u inozemstvu (izvode investicijske radove, obavljaju trgovačku djelatnost i dr.). Na ovim računima vodi se ona imovina (obično kratkotrajna) koja bi bila inače iskazana na drugim pozicijama bilance, ali se nalazi u inozemstvu pa je na ovaj način objedinjavamo. Obveze prema ovim jedinicama iskazuju se na računu 237.

Pozicija Balance AKTIVA	KRA TKOTRAJNA IMOVINA (OBRTNA SREDSTVA)

2. Na predujmljivanje dobitka (dividendi) plaća se porez na dohodak od kapitala (35% + prirez) prilikom isplate, no kako se taj porez i prirez nadoknađuje iz bruto svote, neto isplaćenom dobitku na kontu 133 pripisuju se i te obveze. Na kraju fiskalnog razdoblja članovi društva imaju pravo na povrat poreza na dohodak s te osnove (ali samo 20%), što rješavaju putem prijave DOH.

Potraživanja od zaposlenih C.II/4	14 — POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE ZA POREZE, PRIREZ, CARINU, PRISTOJBE I DOPRINOSE 140 — Porez na dodanu vrijednost 1400 — Pret porez po ulaznim računima i obračunima 1401 — Pret porez pri uvozu dobara 1402 — Pret porez (plaćeni) na usluge inozemnih poduzetnika 1403 — Pret porez iz predujmova 1404 — Ispravci pret poreza zbog prenamjene dobara 1405 — Pret porez iz naknadno naplaćenog izvoza 1407 — Potraživanja za razliku većeg pret poreza od obveze u obračunskom razdoblju 1408 — Pret porez koji još nije priznat (uključivo i neplaćeni R-2) 1409 — Potraživanja za više plaćeni PDV po konačnom obračunu 141 — Potraživanja za porez i prirez na dohodak iz plaća i drugih primanja 1410 — Potraživanja za porez na dohodak iz plaća i primitaka izjednačenih s plaćom 1411 — Potraživanja za prirez iz plaća 1412 — Potraživanja za porez na dohodak iz autorskih prava, ugovora o djelu, dohodaka članova nadzornog odbora i drugih dohodaka 1413 — Potraživanja za prirez od autorskih prava, ugovora o djelu i drugih dohodaka 1414 — Potraživanja za ostale poreze iz dohodaka 142 — Potraživanja za više plaćene doprinose iz plaća i na plaće 1420 — Potraživanja za više plaćene doprinose za MO iz i na plaće 1421 — Potraživanja od MO za više plaćeni doprinos za beneficirani staž

Pozicija Bilance AKTIVA	KRATKOTRAJNA IMOVINA (OBRTNA SREDSTVA)
	1422 — Potraživanja za više plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje iz i na plaće 1423 — Potraživanja za više plaćeni doprinosi za zapošljavanje iz i na plaće 1429 — Potraživanja za ostale nespomenute doprinose iz dohodaka 143 — Potraživanja za porez na dobitak i od kapitala 1430 — Potraživanja za plaćene predujmove poreza na dobitak 1431 — Potraživanja za više plaćeni porez na dohotke od kapitala 1432 — Potraživanja za više plaćeni porez po odbitku 144 — Potraživanja za posebne poreze (akcize – trošarine) i dr. poreze od države 1440 — Potraživanja za posebni porez na kavu 1441 — Potraživanja za posebni porez na bezalkoholna pića 1442 — Potraživanja za posebni porez na alkoholna pića 1443 — Potraživanja za posebni porez na pivo 1444 — Potraživanja za posebni porez na duhanske proizvode 1445 — Potraživanja za posebni porez na naftne derivate i naknade za ceste 1446 — Potraživanja za posebni porez na osobne automobile, motocikle, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove 1447 — Potraživanja za posebni porez na luksuzne proizvode 1448 — Potraživanja za porez na promet nekretnina (preplata) 1449 — Potraživanja za ostale poreze iz Državnog proračuna 145 — Potraživanja za turističku članarinu 146 — Potraživanja za članarine komori (HGK ili obrtničkoj) 147 — Potraživanja za carinu i više plaćene carinske pristojbe

Pozicija Bilance AKTIVA	KRATKOTRAJNA IMOVINA I GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA
Potraživanja od države i drugih institucija C.II/5 dio	148 — Potraživanja za županijski (gradski) i općinski porez 1480 — Potraživanja za više plaćeni porez na motorna vozila i plovne objekte 1481 — Potraživanja za porez na kuće za odmor i korištenje javnih površina 1482 — Potraživanja za porez na reklamu 1483 — Potraživanja za porez na tvrtku ili naziv 1484 — Potraživanja za porez na potrošnju u ugostiteljstvu 1485 — Potraživanja za plaćeni porez na priređivanje zabavnih i športskih priredbi 1486 — Potraživanja za plaćeni porez na nasljedstva i darove 1487 — Potraživanja za više plaćeni porez na neiskorištene nekretnine 1489 — Potraživanja za ostale poreze županije (grada), općine 149 — Potraživanja za ostale nespomenute poreze, doprinose, takse i pristojbe 1490 — Potraživanja za doprinos za šume 1491 — Potraživanja za više plaćene kazne i sl. 1499 — Potraživanja za ostale nespomenute plaćene obveze državi i državnim institucijama
E. Gubitak iznad visine kapitala	17 — GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA 170 — Gubitak iznad visine kapitala

Napomena:

Na računu 170 iskazuje se svota koja iznimno dobiva značenje aktive jer se pojavio gubitak koji je nadvisio kapital u razredu 9. U tom slučaju gubitak je financiran iz obveza (iskazanih u razredu 2) i pitanje je vremena koliko će još dugo opstati takav poduzetnik ako vlastitim (novim) sredstvima ne pokrije gubitak.

Pozicija Bilance AKTIVA	TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA
D. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	19 — PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I NEDOSPJELA NAPLATA PRIHODA 190 — Unaprijed plaćeni troškovi (unutar jedne godine od datuma bilance) 1900 — Unaprijed plaćeni troškovi održavanja, opreme, postrojenja i građevine 1901 — Plaćena zakupnina iz operativnog – poslovnog najma i dr. prava

Pozicija Bilance AKTIVA	KRATKOTRAJNA IMOVINA (OBRTNA SREDSTVA)
<i>D. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda</i>	1902 — Troškovi reklame, propagande i sajmov
	1903 — Troškovi ogrjeva i energije za sljedeće razdoblje
	1904 — Troškovi osiguranja imovine i osoba koje rade na opasnim poslovima odnosno putnika u prometu i sl.
	1905 — Unaprijed plaćene kamate bankovnih jamstava i sl.
	1906 — Unaprijed plaćeni troškovi reprezentacije i ostali troškovi
	1907 — Plaćene pretplate na službena glasila i stručne časopise
	1908 — Unaprijed isplaćene plaće za buduće razdoblje
	1909 — Ostali troškovi poslovanja (troškovi prijevoza, bankovne usluge i platni promet, zdravstvena zaštita, autorski honorari, rad po ugovoru i sl.)
	191 — Obračunani prihodi nedospjeli za naplatu
	192 — Privremene vremenske razlike poreza (MRS 12)
	193 — Unaprijed plaćeni troškovi koncesija, licencija i sl.
	194 — Troškovi kamata iz budućeg razdoblja
	195 — Ostali plaćeni troškovi budućeg razdoblja

Napomene:

1. Na računima kratkotrajne aktive (14) evidentira se pretporez iz ulaznih računa, te plaćeni porez pri uvozu i na korištene usluge inozemnih poduzetnika, a na računima skupine 24 obveze za PDV s osnove prodaje dobara i usluga i vlastite potrošnje. Ti se računi na kraju obračunskog razdoblja saldiraju a razlika se plaća ili vraća (odnosno prenosi)

2. Na računima skupine 19 iskazuju se unaprijed plaćeni troškovi koji se odnose na buduće (sljedeće) obračunsko razdoblje odnosno sljedeću poslovnu godinu jer ne mogu teretiti prihode tekuće poslovne godine. Zato se iskazuju na ovoj poziciji koja se kao stavka tranzitorne aktive prenosi u sljedeću godinu, i s koje će se prenijeti na odgovarajući račun troškova.

3. Računovodstvenom politikom može se odrediti da se svote koje se svake godine pojavljuju (npr. pretplate na literaturu, premije osiguranja), te su približno u nepromijenjenim svotama, vremenski ne razgraničavaju nego da budu trošak razdoblja kada su i plaćene.

4. Troškovi posudbe (kamate), troškovi vrijednosnog usklađenja primjenom valutne klauzule, negativne tečajne razlike i drugi troškovi koji su nastali s osnove sadašnjih obveza koje se odnose na tekuće izvještajno razdoblje, nisu trošak budućeg razdoblja bez obzira na dospijeeće plaćanja. To su troškovi tekuće poslovne godine, osim ako se mogu pripisati vrijednosti kvalificiranog sredstva (MRS 16, t. 16., MRS 21, t. 21. i MRS 23, t. 11.), odnosno zalihama (MRS 2, t. 9. i MRS 11, t. 18.). Troškovi budućeg razdoblja postaju imovinom drukčijeg sadržaja samo ako su unaprijed plaćeni.

RAZRED 2

KRATKOROČNE I DUGOROČNE OBVEZE, DUGOROČNA REZERVIRANJA ZA TROŠKOVE I RIZIKE TE ODGOĐENA PLAĆANJA I PRIHODI BUDUĆEG RAZDOBLJA

Pozicija Bilance PASIVA	KRATKOROČNE OBVEZE
D. Kratkoročne obveze	20 — KRATKOROČNE OBVEZE PREMA POVEZANIM DRUŠTVIMA I S OSNOVE UDJELA U REZULTATU (do jedne godine)
Obveze prema povezanim poduzećima D. 1	200 — Obveze prema povezanim društvima 2000 — Obveze prema povezanim društvima za preuzete zalihe (poluproizvoda, robe i sl.) 2001 — Obveze za raspoređeni dobitak iz poslovanja prema povezanim društvima 2002 — Obveze za kratkoročne zajmove prema povezanim društvima 2003 — Obveze za predujmove od povezanih društva va 2004 — Ostale kratkoročne obveze prema poveza- nim društvima
Obveze po osnovi udjela u rezultatu D. 9	201 — Obveze s osnove udjela u rezultatu 2010 — Obveze s osnove udjela u dobitku radi ispla- te iz d.o.o. 2011 — Obveze za dividende dioničarima 2012 — Obveze za sudjelujuće dobitke u rezultatu iz zajedničkog pothvata 2013 — Ostale obveze s osnove udjela u rezultatu
Obveze prema čekovima i mjenicama D. 6	21 — KRATKOROČNE OBVEZE S OSNOVE VRIJEDNOSNIH PAPIRA, ZAJMOVA I KREDITA 210 — Obveze za izdane čekove 211 — Obveze za izdane mjenice 2110 — Obveze za izdane mjenice 2111 — Obveze za izdane mjenične akcepte

Pozicija Bilance PASIVA	KRA TKOROČNE OBVEZE
<i>Ostale kratkoročne obveze</i> D. 10 <i>(dio)</i>	212 — Obveze po kratkoročno izdanim vrijednosnim papirima 2120 — Obveze po izdanim komercijalnim zapisima 2121 — Obveze po izdanim obveznicama 2122 — Obveze po izdanim zadužnicama 2123 — Obveze po ostalim kratkoročnim vrijednosnim papirima 2126 — Obveze za kamate s osnove izdanih vrijednosnih papira 213 — Obveze s osnove zajmova (kratkoročnih) 2130 — Obveze s osnove kratkoročnih financijskih zajmova od društava 2131 — Obveze s osnove kratkoročnih robnih zajmova od društava 2132 — Obveze s osnove kratkoročnih zajmova iz inozemstva 2133 — Obveze za dio dospjelih dugoročnih zajmova koji se trebaju platiti unutar poslovne godine 2134 — Obveze za zajmove prema građanima ili vlasnicima 2135 — Obveze po kontokorentnom računu 2136 — Obveze za obračunane kamate s osnove zajmova 214 — Obveze prema kreditnim institucijama 2140 — Obveze za kratkoročne kredite u banci (analitika po bankama a unutar banke po ugovorima o kreditu) 2141 — Obveze za kratkoročne kredite u osiguravajućim društvima (analitika po društvima a unutar toga po ugovorima o kreditu) 2142 — Obveze prema ostalim kreditnim institucijama (štedionicama, mirovinskom fondu i dr.) 2143 — Obveze prema kreditnim institucijama i bankama u inozemstvu 2144 — Obveze prema kreditnim institucijama po korištenim a od vjerovnika naplaćenim garancijama 2145 — Obveze za prekoračenje na računu (okvirni kredit) 2149 — Ostale obveze prema kreditnim institucijama (npr. za kamate i dr.) 215 — Obveze prema izdavateljima kreditnih kartica za nabave (analitika prema kartičarima)
<i>Obveze po osnovi zajmova</i> D. 2	
<i>Obveze prema kreditnim institucijama</i> D. 3	

Pozicija Bilance PASIVA	KRATKOROČNE OBVEZE
Obveze prema dobavljačima D. 5	22 — KRATKOROČNE OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA, ZA AVANSE, DEPOZITE I JAMSTVA 220 — Obveze prema dobavljačima u zemlji (analitika prema dobavljačima) 2200 — Dobavljači zaliha 2201 — Dobavljači usluga 2202 — Dobavljači opreme, postrojenja i nekretnina 2203 — Dobavljači nematerijalne imovine 221 — Dobavljači iz inozemstva (analitika prema dobavljačima) 2210 — Dobavljači dobara iz inozemstva 2211 — Dobavljači usluga iz inozemstva 2212 — Dobavljači prava intelektualnog vlasništva, istraživanja tržišta i dr. 222 — Dobavljači fizičke osobe 2220 — Dobavljači, obrtnici i slobodna zanimanja 2221 — Dobavljači fizičke osobe za isporučene osnovne proizvode poljodjelstva, ribarstva i šumarstva 2222 — Dobavljači fizičke osobe za isporučenu osobnu imovinu 2223 — Dobavljači fizičke osobe s osnove autorskih prava, inovacija, patenata i sl. 2224 — Dobavljači fizičke osobe s osnove ugovora o djelu i akviziterstva 2225 — Dobavljači studenti i učenici za rad preko servisa 223 — Obveze po obračunu prodanih dobara primljenih u komisiju ili konsignaciju 2230 — Obveze po obračunu za prodaju dobara u komisiji 2231 — Obveze za isplatu komitentu 224 — Obveze prema dobavljačima za nefakturirane a pre- uzete isporuke robe i usluge
Obveze za predujmove, depozite i jamstva D. 4	225 — Primljeni predujmovi (avansi) – bez PDV-a (analitika obveze prema predujmiteljima) 226 — Primljeni depoziti i kaucije (kratkoročni) 2260 — Depoziti i kaucije za ambalažu i robu 2261 — Depoziti i kaucije u novcu 227 — Obveze po jamstvima 2270 — Obveze po bankovnim jamstvima koje su naplatili vjerovnici poduzeća 2271 — Obveze po danim jamstvima za druge

Pozicija Bilance PASIVA	KRATKOROČNE OBVEZE
Obveze prema zaposlenima D. 7	23 — KRATKOROČNE OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA I DRUGE OBVEZE 230 — Obveze prema zaposlenima 2300 — Obveze za neto-plaće i nadoknade 2301 — Obveze za nadoknadu plaće (godišnji odmor, bolovanje do 42 dana, blagdani) 2302 — Obveze prema zaposlenima s temelja primitka koji se smatraju dohotkom (prehrana, regres za god. odmor, davanja u naravi i sl.) 2303 — Obveze prema zaposlenima s temelja otpremnine, jubilarne nagrade, nadoknade za odvojeni život, pomoći obitelji umrlog posloprimca i sl. 2304 — Nadoknade plaća koje se refundiraju od državnih institucija (od zavoda za zdravstvo, zavoda za MO, za vojnu službu i dr.) 2305 — Obveze za dnevnice, terenski dodatak i druge nadoknade troškova službenog puta (uključivo i kilometraža) 2306 — Obveze za obustave iz neto-plaća i nadoknada plaća 23060 — Obveze za obustave iz neto-plaće za isplate kredita i pozajmica 23061 — Obveze za obustave iz neto-plaća i nadoknada za sudske zabrane, kazne i sl. 23062 — Obveze za obustave iz neto-plaća i nadoknada plaća za članarine, za crkvu i dr. 23063 — Obveze za podignute a neisplaćene plaće 2307 — Obveze prema zaposlenima za nagrade menadžerima, za zatezne kamate i sl. 2308 — Obveza prema zaposlenima za naknadu šteta: zbog povrede na radu, neiskorištenog godišnjeg odmora i sl. 2309 — Obveze prema zaposlenima za bruto plaću iz prošle poslovne godine koje nisu isplaćene

Napomene:

1. Neto-plaća s obračunanim porezima, prirezom i doprinosima tereti račune u okviru skupine 42 — Troškovi osoblja (nadnice i plaće). Na osnovi obračuna iz isplatne liste zadužuju se odgovarajući računi skupine 42 uz odobravanje računa neto-plaća (230) i računima 241 i 242 za obračunane poreze i doprinose iz i na plaće. Ovakvo knjiženje obvezatno

Pozicija Bilance PASIVA	KRATKOROČNE OBVEZE

je na kraju godine kad se plaća iz tekuće godine isplaćuje u sljedećoj godini. U tijeku godine nije nužno koristiti račune skupina 23 i 24. Ovi računi zatvaraju se s isplatama plaća odnosno uplatama poreza i doprinosa.

2. Glede porezno priznatih rashoda s osnove isplata posloprimcima priznaju se one nadoknade i oni primici koje do određene visine utvrdi ministar financija (čl. 7. Zakona o porezu na dohodak). Ako su isplate određene prema kolektivnom ugovoru i one prelaze porezno priznate rashode, ili se pak uopće ne priznaju u te rashode, takve isplate smatraju se dohodcima ili primitcima u naravi koji su oporezivi porezom na dohodak za koji se obveza iskazuje na računu 241.

Ostale kratkoročne obveze D. 10 (dio)

231 — Razne kratkoročne obveze

- 2310 — Obveze s temelja tekuće nabave u gotovini
- 2311 — Obveze prema vanjskim članovima uprave, nadzornog odbora, prokuristima, stečajnim upraviteljima i sl.
- 2312 — Obveze za preuzeta plaćanja temeljem ugovora o cesiji, asignaciji i preuzimanjem duga
- 2313 — Obveze za ugovorene penale, kazne i sl.
- 2314 — Obveze iz očekivanih gubitaka iz ugovora s fiksnom cijenom (MRS 11. t. 36.)
- 2315 — Obveze za nadoknadu troškova (refundacije)
- 2316 — Obveze za naknadno odobrene bonifikacije, casa-sconte i druge popuste
- 2317 — Obveze za školarine i stipendije
- 2319 — Ostale kratkoročne obveze

232 — Obveze za kamate

- (analitika prema dužnicima i vrstama obveza)
- 2320 — Obveze za ugovorenu kamatu
- 2321 — Obveze za zateznu kamatu
- 2322 — Obveze za PDV na kamatu

233 — Obveze po obračunu prodanih dobara primljenih u komisiju ili konsignaciju (koje se vode kao dugoročne a koje su dospjele za plaćanje unutar jedne godine od datuma bilance)

234 — Obveze iz privatnog mirovinskog osiguranja

235 — Obveze iz poslovanja u slobodnoj zoni

236 — Obveze iz vanjskotrgovačkog poslovanja

- 2360 — Obveze prema uvozniku
- 2361 — Obveze po poslovima izvoza za tuđi račun

237 — Obveze prema poslovnim jedinicama u inozemstvu za njihove obveze

Pozicija Bilance PASIVA	KRA TKOROČNE OBVEZE
Ostale kratkoročne obveze D. 10 (dio)	238 — Obveze iz ortaštva 239 — Ostale nespomenute kratkoročne obveze 2390 — Obveze prema odštetnim zahtjevima 2391 — Obveze prema brokerima za kupljene vrijednosne papire 2392 — Obveze za komunalnu naknadu 2393 — Obveze za PDV iz poslovnih odnosa 2394 — Obveze iz primjene valutne klauzule 2395 — Obveze s osnove sudskih presuda

Napomena u svezi s kamatama:

1. Obveze za kamate koje se pripisuju dugu vode se u pravilu na onoj skupini računa gdje je iskazana i glavna obveza. To se čini onda kada se kamate ne plaćaju i kada priroda obračuna (konformni način) u okviru obračunskog razdoblja dopušta pripis kamate glavnici. Zbog zabrane anatocizma (čl. 400. ZOO-a) ponekad treba kamate iskazivati odvojeno od glavnice. Tako npr. NE treba iskazivati kamate u okviru računa glavne obveze kao što je to slučaj s obračunanim kamatama na dugoročne obveze koje dospijevaju za plaćanje i imaju značenje kratkoročne obveze (osim ako se prema ugovoru pripisuju glavnom dugu). Tako se i obveza za zatezne kamate s osnove poreza iskazuje na računu 232 jer kamate u poreznim evidencijama nemaju značenje obveza za porez, itd.

2. Ako je zajam beskatmatne ili uz kamatu nižu od 6% godišnje, PDV zajmodavac treba izračunati po stopi od 6% godišnje (čl. 51., st. 5. Pravilnika o PDV-u – Nar. nov., br. 54/01.). U tu svrhu zajmoprimac koristi račun 2322.

Obveze za poreze, doprinosе i druge pristojbe D. 8	2399 — Ostale nespomenute obveze 24 — KRA TKOROČNE OBVEZE ZA POREZE, DOPRINOSE I DRUGE PRISTOJBE 240 — Obveze za porez na dodanu vrijednost 2400 — Obveze za PDV po izlaznim računima i obračunima 2401 — Obveze za PDV s osnove prodaje za gotovinu 2402 — Obveze za PDV za osobni popust članovima društva i ostalima 2403 — Obveze za PDV s osnove vlastite potrošnje 24030 — PDV na izuzimanja dobara i usluga za privatne potrebe članova društva 24031 — PDV na manjkove (kalo, rastep, kvar i lom iznad normativa) 24032 — PDV s osnove troškova reprezentacije 24033 — PDV s osnove troškova za osobni prijevoz

Pozicija Bilance PASIVA	KRATKOROČNE OBVEZE
Obveze za poreze, doprinosе i druge pristojbe D. 8	2404 — Obveza za PDV po nezaračunanim (nefakturiranim) isporukama 2405 — Obveze za PDV za nenaplaćeni izvoz (tereti račun 4677) 2406 — Obračunana a nedospjela obveza za PDV 2407 — Obveza za razliku poreza i pretporeza za obračunsko razdoblje 2408 — Povrat PDV-a iz putničkog prometa 2409 — Obveza za PDV po konačnom obračunu 241 — Obveze za porez i prirez na dohodak iz plaća i honorara 2410 — Obveze za porez na dohodak iz plaća i primitaka izjednačenih s plaćom 2411 — Obveze za prirez iz plaća i primitaka izjednačenih s plaćama 2412 — Obveze za porez na dohodak iz autorskih honorara, ugovora o djelu, dohodaka članova nadzornog odbora i dr. dohodaka 2413 — Obveze za prirez iz autorskih honorara, ugovora o djelu i dr. dohodaka 2414 — Obveze za ostale poreze i prireze 242 — Obveze za doprinose iz plaća i na plaće 2420 — Doprinos za MO iz plaća (analitika prema fondovima) 2421 — Doprinos za MO na plaće 2422 — Doprinos za MO za beneficirani staž 2423 — Doprinos za zdravstveno osiguranje iz plaća 2424 — Doprinos za zdravstveno osiguranje na plaće 2426 — Doprinos za zapošljavanje iz i na plaću 24260 — Doprinos za zapošljavanje iz plaće 24261 — Doprinos za zapošljavanje na plaću 2429 — Obveze za ostale nespomenute doprinose koji se plaćaju na dohotke 243 — Obveze za porez na dobitak i na dohodak od kapitala 2430 — Obveze za porez na dobitak 2431 — Obveze za porez na dohotke od kapitala (dobitke, dividende i kamate) 24310 — (Porez 15 %) i prirez na isplate iz dobitka 24311 — Porez (35 %) i prirez na predujmове i izuzimanja 2432 — Obveze za porez po odbitku (na inozemne usluge intelektualnog vlasništva, na dividende, dobitke i na kamate inozemnim nebankarskim pravnim osobama 15% – čl. 22. Zakona o porezu na dobitak).

Pozicija Bilance PASIVA	KRATKOROČNE I DUGOROČNE OBVEZE
Obveze za poreze, doprinose i druge pristojbe D. 8 (dio)	244 — Obveze za posebne poreze (trošarine – akcize) i dr. poreze državi 2440 — Obveza za posebni porez pri uvozu automobila, plovila i zrakoplova 2441 — Obveza za posebni porez na bezalkoholna pića 2442 — Obveza za posebni porez na pivo 2443 — Obveza za posebni porez na alkohol 2444 — Obveza za posebni porez na naftne derivate 24440 — Obveze za naknade za Hrvatske autoceste 24441 — Obveze za naknade za Hrvatske ceste 2445 — Obveze za posebni porez na duhanske proizvode 2446 — Obveza za posebni porez na kavu 2447 — Obveze za posebni porez na luksuzne proizvode 2448 — Obveze za porez na promet nekretnina 2449 — Obveza za porez od igara na sreću i zabavnih igara 245 — Obveze za turističku članarinu 246 — Obveze za članarinu komori (HGK ili obrtničkoj) 2460 — Obveza za HGK za paušalnu naknadu 2461 — Obveza za HGK za javnu funkciju 2462 — Obveza za članarinu Obrtničkoj komori 247 — Obveze za carinu i carinske pristojbe 2470 — Obveze za carinu 2471 — Obveze za carinu prema mjernoj jedinici (prelevmani) 2472 — Obveze za carinske pristojbe i takse 2473 — Ostale obveze prema carini (za PDV i dr.) 248 — Obveze za županijske (gradske) i općinske poreze 2480 — Obveze za imovinski porez na motorna vozila i plovne objekte 2481 — Obveze za imovinski porez na kuće za odmor i porez na korištenje javnih površina 2482 — Obveze za porez na istaknutu reklamu 2483 — Obveze za porez na tvrtku ili naziv 2484 — Obveza za porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića i piva u ugostiteljstvu 2485 — Obveze za porez na zabavne i športske priredbe 2486 — Obveze za porez na nasljedstva i darove

Pozicija Bilance PASIVA	KRA TKOROČNE I DUGOROČNE OBVEZE
Obveze za poreze, doprinos e i druge pristojbe D. 8 (dio)	2487 — Obveze za lokalni porez na neiskorištene nekretnine 2489 — Obveze za ostale poreze županiji, gradu ili općini 249 — Ostale obveze javnih davanja 2490 — Obveze za sredstva (doprinos) za šume 2491 — Obveze prema lokalnoj samoupravi za fi- nanciranje komunalne izgradnje (prema Za- konu o komunalnom gospodarstvu) 2492 — Obveze za zakonske kazne 2493 — Obveze za boravišnu pristojbu 2494 — Obveze za zateznu kamatu obračunane na po- reze, carinu i dr. javna davanja 2499 — Ostale obveze za javna davanja
C. Dugoročne obveze	25 — DUGOROČNE OBVEZE (za duže od jedne godine)
Obv. prema. pov. poduz. C. 1	250 — Dugoročne obveze prema povezanim društvima (kompanijama)
Obveze po osnovi zajmova C. 2	251 — Obveze s osnove zajmova (dugoročnih) 2510 — Obveze s osnove dugoročnih financijskih zajmova 2511 — Obveze s osnove dugoročnih robnih zajmova 2512 — Obveze s osnove dugoročnih zajmova koje su dali građani ili vlasnici 2513 — Obveze s osnove dugoročnih zajmova iz ino- zemstva 2514 — Ostale obveze za dugoročne zajmove
Obveze prema kreditnim institucijama C. 3	252 — Obveze prema kreditnim institucijama (dugoročne) 2520 — Dugoročni financijski krediti banaka (analitika po bankama a unutar toga po sklopljenim ugovorima o kreditu) 2521 — Dugoročni krediti od osiguravajućih dru- štava (analitika po društvima a unutar toga po sklopljenim ugovorima) 2522 — Dugoročni krediti od ostalih domaćih kreditnih institucija (fonda MIO, i dr.) 2523 — Dugoročni krediti od inozemnih banaka i drugih inozemnih kreditnih institucija
Obveze za predujmove C. 4	253 — Dugoročne obveze iz financijskog lizinga 254 — Obveze za predujmove (dugoročne) – bez PDV-a 2540 — Obveze za dugoročne predujmove (avanse) za izgradnju objekata i postrojenja

Pozicija Balance PASIVA	DUGOROČNE OBVEZE
Obveze za predujmove C. 4	2541 — Obveze za dugoročne predujmove za isporuke zaliha 2542 — Ostale dugoročne obveze za predujmove
Obveze prema dobavljačima (vjerovnicima s osnove poslovanja) C. 5	255 — Dugoročne obveze prema dobavljačima (neisplaćene dugoročne obveze prema vjerovnicima s osnove poslovanja) 2550 — Obveze prema dobavljačima s rokom plaćanja dužim od godine dana (npr. kod izgradnje) 2551 — Obveze prema dobavljačima iz inozemstva (dugoročne) 2552 — Obveze prema vjerovnicima iz ostalih poslovnih aktivnosti 2553 — Obveze prema dobavljačima za zadržani dio iz jamstva
Obveze po vrijednosnim papirima C. 6	256 — Obveze po vrijednosnim papirima (dugoročnim) 2560 — Obveze za izdane dugoročne obveznice 2561 — Obveze za izdane dugoročne komercijalne vrijednosne papire 2562 — Obveze po ostalim dugoročnim vrijednosnim papirima 2569 — Diskont na vrijednosne papire kao razlika do nominalne vrijednosti
Ost. dug. obveze uključivši i soc. osiguranje C. 7	259 — Ostale dugoročne obveze uključivši porez i socijalno osiguranje 2590 — Dugoročne obveze za porez 2591 — Dugoročne obveze za socijalno osiguranje 2592 — Obveze prema Državnom proračunu za prodane društvene stanove (65%) 2599 — Ostale dugoročne obveze
B. Dugoročna rezerviranja za rizike i troškove	28 — DUGOROČNA REZERVIRANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE
Rezerviranja za mirovine i sl. troškove (obveze) B. 1	280 — Rezerviranja za mirovine i slične troškove (obveze) 2800 — Rezerviranja za isplate mirovina do stjecanja prava na puno mirovinsko primanje 2801 — Rezerviranja za isplate odšteta i invalidnina 2802 — Rezerviranja za jubilarne nagrade, naknade zbog prestanka rada i dr. (MRS 19, t. 126.)
Rezerviranja za poreze i doprinose B. 2	281 — Rezerviranja za poreze i doprinose 2810 — Dugoročno rezerviranje za poreze i doprinose čije je plaćanje odgođeno

Pozicija Bilance PASIVA	DUGOROČNE OBVEZE
Ostala rezerviranja B. 3	282 — Ostala rezerviranja 2820 — Obveze za dugoročna rezerviranja za troškove iz danih jamstava za prodana dobra 2821 — Obveze za dugoročna rezerviranja za potencijalne gubitke po započetim sudskim sporovima 2822 — Obveze za dugoročna rezerviranja za obnovu prirodnog bogatstva (npr. prema Zakonu o rudarstvu – Nar. nov., br. 35/95. i dr.) 2823 — Obveze za dugoročna rezerviranja za otpremnine 2824 — Obveze za dugoročno rezerviranje za restrukturiranje (MRS 37) 2825 — Obveze za dugoročno rezerviranje za rizike zbog nepredviđenih gubitaka na zajmovima i predujmovima (MRS 10, t. 19. i MRS 30, t. 44. i 49.) 2826 — Obveze iz dugoročnog rezerviranja za mirovine (čl. 5 st. 2 t. 6. Zakona o porezu na dobit) 2828 — Rezerviranje za ugovore s poteškoćom (MRS 37, t. 66.) 2829 — Ostala dugoročna rezerviranja za rizike i dr.

Napomena:

1. Terećenje prihoda za dugoročna rezerviranja može se provesti samo ako je vjerojatno da sadašnje aktivnosti generiraju buduće troškove. S nastupom troška ili istekom razdoblja, odnosno nestankom rizika za koje je rezerviranje izvršeno (jamstva za kvalitetno izvedene radove, garancijskog roka i sl.) dugoročno rezerviranje se ukida (tereti ili oprihoduje) i stoga ne može imati značenje kapitala koji se inače prikazuje u razredu 9 nego obveze. Rezerviranja su u osnovi pričuve za troškove za koje se nastanak očekuje u budućim razdobljima i nisu namijenjena investicijskim pothvatima.

2. Samo porezno dopuštena rezerviranja su ona koja se iskazuju na kontima 2800, 2820 do 2823 (čl. 5., st. 2., t. 6. Zakona o porezu na dobit), dok su ostala sukladna računovodstvenim propisima.

Pozicija Bilance PASIVA	ODGOĐENA PLAĆANJA I ODGOĐENI PRIHODI
E. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	29 — ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA 290 — Obveze za obračunano a odgođeno plaćanje troškova 2900 — Obračunani troškovi za koje nije primljena faktura (PTT, grijanje, el. energija, plin, voda i sl.)

Pozicija Bilance PASIVA	ODGOĐENA PLAĆANJA I ODGOĐENI PRIHODI
<i>E. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja</i>	2901 — Obračunana najamnina iz operativnog (poslovnog) najma
	2902 — Obračunani troškovi tekućeg održavanja
	2903 — Obračunani troškovi reklame, propagande i sajмова
	2904 — Obračunane a neplaćene usluge korištene u obračunskom razdoblju
	2905 — Obračunani autorski honorari i rad po ugovoru
	2906 — Obračunani kalo, rasip, kvar i lom
	2907 — Obračunani troškovi premije osiguranja
	2908 — Uračunani troškovi za neplaćena službena glasila i stručne časopise
	2909 — Obračunani ostali troškovi poslovanja (troškovi prijevoza, bankovne usluge i platni promet, zdrav. zaštita, reprezentacija i dr.)
	291 — Obračunani troškovi kupnje robe
	2910 — Obračunani zavisni troškovi nabave za koje nisu primljeni računi
	2911 — Uračunani vlastiti troškovi nabave
	292 — Obračunani prihodi budućeg razdoblja
	2920 — Odgođeni prihodi s osnove danih garancija
	2921 — Obračunani prihodi budućeg razdoblja koji su rezultat primjene računovodstvene politike
	2922 — Odgođeno priznavanje prihoda kad se predviđa povrat robe
	2923 — Odgođeni prihodi iz razlike proizašle pri otupu tražbine (faktoring) koja nije dospjela za naplatu (nije zarađena)
	2924 — Odgođeni prihodi od kamata iz financijskog lizinga
	2925 — Odgođeni prihodi iz operativnog lizinga
	2926 — Obračunane (anticipativne) kamate na dane zajmove
	2928 — Odgođeni prihodi iz ortaštva
	2929 — Ostali odgođeni prihodi budućeg razdoblja
	293 — Odgođeno priznavanje prihoda za koji postoji neizvjesnost naplate (MRS 18, t. 14., 20. i 29.)
	294 — Odgođeno priznavanje prihoda iz državnih potpora (MRS 20, t. 2. i 24.)
	2940 — Odgođeni prihodi iz potpora za dugotrajnu materijalnu imovinu (analitike po namjenskim primitcima)
	2941 — Odgođeni prihodi iz potpora za zapošljavanje i dr. troškove budućih razdoblja

Pozicija Bilance PASIVA	ODGOĐENA PLAĆANJA I ODGOĐENI PRIHODI
E. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	295 — Odgođeni prihod s osnove nefakturiranih isporuka dobara i usluga 296 — Odgođeni prihod s osnove viška stjecateljevog udjela (negativni goodwill MRS 22, t. 61.) 297 — Obveze za troškove s temelja očekivanih gubitka iz ugovora s fiksnom cijenom (MRS 11. t. 36.)

Napomene:

1. Računi skupina 29 i 19 vode se odvojeno. Međusobno se ne zatvaraju već se za iskazane svote na računima skupine 29 odobravaju odgovarajući računi obveza (dobavljača). Više uračunane troškove u odnosu na naknadno primljene račune storniramo ili prenosimo u prihode, odnosno za premalo uračunane teretimo robu ili račun troškova.

2. Tamo gdje je prosudba da se s prihvatljivom sigurnošću procijeni nemogućnost naplate u vrijeme prodaje proizvoda, robe ili usluga, gdje rizik vlasništva ostaje značajno na prodavatelju, priznavanje prihoda se odlaže (iz t. 16. i 25. MRS-a 18).

3. Račun 295 koristi se u svezi s primjenom PDV-a.

4. Nezarađeni financijski prihod, višak prihoda iz povratnog najma i sl. treba vremenski razgraničiti sukladno njihovom nastanku (MRS 17, t. 39b. i 50.)

5. Državne potpore (od vlade, vladinih agencija i sl. tijela na lokalnoj razini) odgađaju se u priznavanju prihoda ako za posljedicu imaju sustavnu nadoknadu troška (amortizacije dugotrajne materijalne imovine, npr.). Te se potpore ne unose u kapital (MRS 20, t. 12.), osim ako je gradsko ili lokalno tijelo samouprave osnivač komunalnog i sl. trgovačkog društva.

RAZRED 3

ZALIHE SIROVINA I MATERIJALA, REZERVNIH DIJELOVA I SITNOG INVENTARA

Pozicija Bilance AKTIVA	KRATKOTRAJNA IMOVINA – ZALIHE
<i>Sirovine i materijal</i> C. I/1 <i>(dio)</i>	30 — OBRAČUN TROŠKOVA KUPNJE ZALIHA 300 — Kupovna cijena dobavljača 3000 — Faktorna vrijednost sirovina i materijala na putu 3001 — Faktorna vrijednost sirovina i materijala 3002 — Faktorna vrijednost rezervnih dijelova 3003 — Faktorna vrijednost sitnog inventara, autoguma i ambalaže 301 — Ovisni troškovi nabave (u svezi s dovođenjem na zalihu) 3010 — Troškovi transporta 3011 — Troškovi ukrcaja i iskrcaja (fakturirani) 3012 — Transportno osiguranje i čuvanje 3013 — Posebni troškovi pakiranja – ambalaže 3014 — Troškovi vlastitog transporta 3015 — Troškovi vlastitog ukrcaja i iskrcaja 3016 — Troškovi špeditera 3017 — Troškovi atesta i kontrole 3018 — Troškovi dorade i oplemenjivanja za vrijeme dovođenja na zalihu 3019 — Ostali ovisni troškovi nabave 302 — Carina i druge uvozne pristojbe 303 — Posebni porezi (trošarine) koji se ne mogu odbiti 309 — Obračun troškova kupnje 3090 — Obračun nabave sirovina i materijala, dijelova i sitnog inventara koji se skladišti 3091 — Obračun nabave sirovina i materijala i dijelova koji izravno terete troškove

Pozicija Bilance AKTIVA	KRATKOTRAJNA IMOVINA – ZALIHE
Sirovine i materijal C. I/1 (dio)	31 — SIROVINE I MATERIJAL NA ZALIHI 310 — Sirovine i materijal u skladištu 3100 — Zalihe sirovina i materijala 3101 — Gorivo i mazivo 3102 — Poluproizvodi za ugradnju ili proizvodnju 3103 — Uredski materijal i pribor 3104 — Zalihe materijala s temelja povezane proizvodnje 3105 — Zalihe ambalažnog materijala 3106 — Zalihe materijala kod kooperanata 3107 — Materijal na zalihi u javnom ili drugom skladištu 3108 — Zalihe pića, hrane i dr. u ugostiteljstvu i hotelijerstvu 3109 — Zalihe otpadnog i rashodovanog materijala (uključivo i rashodovanih stvari i opreme) 311 — Materijal u doradi, obradi i manipulaciji 3110 — Materijal u doradi, obradi i oplemenjivanju 3111 — Materijal u manipulaciji i na putu 3112 — Troškovi dorade, obrade i oplemenjivanja 318 — Odstupanje od stvarne cijene zaliha 319 — Vrijednosno usklađenje zaliha sirovina i materijala
Sudjeluje u saldiranju	
Sirovine i materijal C. I/1 (dio)	32 — ZALIHE REZERVNIH DIJELOVA 320 — Rezervni dijelovi na zalihi 3200 — Rezervni dijelovi za servisne usluge 3201 — Rezervni dijelovi za ugradnju u vlastite proizvode 3202 — Rezervni dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje 3203 — Zalihe polovnih rezervnih dijelova 3204 — Zalihe otpadaka rezervnih dijelova 328 — Odstupanje od stvarne cijene dijelova na zalihi 329 — Vrijednosno usklađenje zaliha rezervnih dijelova
Sudjeluje u saldiranju	
Sirovine i materijal C. I/1 (dio)	35 — ZALIHE SITNOG INVENTARA 350 — Sitan inventar na zalihi 3500 — Sitan inventar na zalihi (analitika prema vrstama: alati, mjerni instrumenti, pribori, ostala sredstva rada male vrijednosti, radna i zaštitna odjeća, protupožarna i sanitetska sredstva, i dr.)

Pozicija Bilance AKTIVA	KRATKOTRAJNA IMOVINA – ZALIHE
Sirovine i materijal C. I/1 (dio)	351 — Ambalaža na zalihi (samo vlastita i višekratna, analitika prema vrstama) 352 — Autogume na zalihi 358 — Odstupanje od stvarne cijene 359 — Vrijednosno usklađenje zaliha
Sudjeluje u saldiranju	
Sirovine i materijal C. I/1 (dio)	36 — ZALIHE SITNOG INVENTARA U UPORABI 360 — Sitan inventar u uporabi 361 — Ambalaža u uporabi 362 — Autogume u uporabi 363 — Amortiziranje sitnog inventara 364 — Amortiziranje ambalaže 365 — Amortiziranje autoguma 369 — Vrijednosno usklađenje sitnog inventara, ambalaže i autoguma
Sudjeluje u saldiranju	
Predujmovi C. I/5 (dio)	37 — PREDUJMOVI DOBAVLJAČIMA SIROVINA I MATERIJALA, REZERVNIH DIJELOVA, SITNOG INVENTARA I AUTOGUMA 370 — Predujmovi dobavljačima materijala 371 — Predujmovi dobavljačima rezervnih dijelova 372 — Predujmovi dobavljačima sitnog inventara 373 — Predujmovi dani uvozniku za nabavu sirovina i materijala, dijelova i inventara 374 — Predujmovi inozemnim dobavljačima 379 — Vrijednosno usklađenje danih predujmova
Sudjeluje u saldiranju	

Napomene:

1. Nabavljeni materijal i dijelovi koji se ne skladište nego se predaju izravno na uporabu knjiže se na teret skupine računa 40.

2. Menadžment mora odlučiti koju će metodu procjene primijeniti prilikom davanja materijala u uporabu (FIFO ili prosječne ponderirane cijene ili LIFO). Ovdje procjena u biti označava računovodstvenu politiku terećenja troškova s cijenama utvrđenim prema redoslijedu nabave, odnosno stanje zaliha ostaje iskazano u različitim vrijednostima, ovisno o izboru metode procjene (v. MRS 2). Predlaže se uporaba metode prosječne ponderirane cijene. Metoda LIFO je dopuštena ali kao alternativni postupak, tj. ako se koristi treba iskazati (objaviti) razlike u odnosu na dopuštene metode (t. 36. MRS-a 2).

3. Evidencija sitnog inventara može se voditi tako da jedna vrsta inventara čini skupinu. Za svotu amortizacije (ako se otpisuje postupno) zadužuje se račun 404 uz odobrenje računu 363, i vodi se dalje u uporabi sve do donošenja odluke o rashodu (npr. po vrijednosti 1,00 kn).

4. Evidencija za autogume u uporabi vodi se prema vozilima odnosno strojevima na kojima su i montirane.

5. Tuđa ambalaža vodi se izvanbilančno. Vlastita ambalaža (povratna) vodi se kako je to navedeno. Nepovratna ambalaža vodi se kao materijal u okviru računa 310 i čini sastavni dio proizvoda.

6. Glede MRS-a 2 – Zalihe, sitni inventar, ambalaža i autogume mogu se voditi kao dio zaliha — kratkotrajne imovine koja se amortizira (stavi na troškove) u razdoblju od jedne godine, a mogu se i otpisati jednokratno prilikom stavljanja u uporabu. Veliki rezervni dijelovi, kalupi, inventar, trajne posude i sl. u pravilu se razvrstavaju u dugotrajnu imovinu i sustavno amortiziraju prema očekivanom vijeku uporabe.

7. Za razlučivanje sitnog inventara kao dijela kratkotrajne imovine koji se može odmah staviti na trošak od dugotrajne imovine služi pojedinačni vrijednosni kriterij po stvari od 1.000,00 kn i da ima vijek uporabe do jedne godine. Ako je vijek uporabe kraći od jedne godine, bez obzira na vrijednost, stvari se vode kao zalihe inventara ili se jednokratno stavljaju na trošak. Ako je pak nabavna vrijednost niža od 1.000,00 kn bez obzira na dužinu vijeka uporabe, stvari se vode kao inventar ili se stavljaju na trošak. Ona sredstva s korisnim vijekom trajanja dužim od jedne godine i s vrijednošću većom od 1.000,00 kn razvrstavaju se u dugotrajnu imovinu (v. Pravilnik o amortizaciji, Nar. nov., br. 54/01.).

8. Predumjovi (avansi) za nabavu zaliha na domaćem i inozemnom tržištu iskazuju se u okviru ovoga razreda a ne na potraživanjima.

9. Usklađenje vrijednosti zastarjelih zaliha provodi se naniže kad pravna osoba procijeni da zalihamo opada tržišna vrijednost ili kad se nabavljaju po nižim cijenama u odnosu prema nabavnim, ali ne niže od neto-vrijednosti po kojoj bi se inače mogle realizirati (MRS 2, t. 31.).

10. Ako se zalihe vode po standardnim troškovima (cijenama), na kraju obračunskog razdoblja treba odstupanje (pozitivno ili negativno) s računa 318 prenijeti na račun 408 (MRS 2, t. 17.).

RAZRED 4

TROŠKOVI PO PRIRODNIH VRSTAMA I RASHODI IZ DRUGIH AKTIVNOSTI*

Pozicija Računa dobitka i gubitka** i PD	TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA
Troškovi sirovina i materijala 5.a) (dio) (v. skupinu 70)	40 — MATERIJALNI TROŠKOVI
2.1.	400 — Izravni troškovi sirovina i materijala za proizvodnju dobara i usluga (Razrada po proizvodima i radnim nalogima a unutar toga moguća razrada po vrstama materijala. Servisne i ugostiteljske i sl. usluge vode troškove po poslovnim jedinicama odnosno radnim nalogima) 4000 — Osnovni materijali i sirovine 4001 — Dijelovi i sklopovi 4002 — Neodvojiva ambalaža 4003 — Pomoćni materijali i sredstva (mazivo, lje-pila, svrdla, pile i dr.) 4004 — Materijal za čišćenje i održavanje 4005 — Potrošni materijal za HTZ zaštitu i odjeća 4006 — Uredski materijal pogonske administracije i menadžmenta 4007 — Troškovi oblikovanja proizvoda za posebne kupce ili uvođenje novog proizvoda (MRS 38, t. 57.) 4009 — Ostali izravni i opći troškovi pogona – usluž-ne jedinice (MRS 2, t. 10. do 16.) 401 — Materijalni troškovi nastali kao opći troškovi administracije, uprave i prodaje 4010 — Uredski materijal, papir, pisaće vrpce, olov-ke, tiskalice, toneri, ulošci, kalendari, rokov-nici i sl.

*Zahtjev za iskazivanje troškova po prirodnim vrstama proizlazi iz MRS 1, t. 80., a to je u skladu i sa sadržajem Računa dobitka i gubitka koji je propisan čl. 18. Zakona o računovodstvu. Osim toga, zahtjevi iz Zakona o porezu na dobit i Pravilnika o porezu na dobit (Nar. nov., br. 54/01.) glede strukture godišnje Prijave poreza na dobit i potrebe osiguranja podataka za tu prijavu, nalagali su daljnja prilagođavanja sintetičkih konta, što je i učinjeno u razredima 4 i 7. Sveza konta troškova i prihoda s pozicijama prijave poreza na dobitak (PD) označena je rednim brojem iz te prijave uz šatiranu crtu.

**Navode se oznake iz Računa dobitka i gubitka za srednje i velike poduzetnike. Mali poduzetnici sastavljaju skraćeni Račun dobitka i gubitka u koji se npr. troškovi iz osnovne djelatnosti iz razreda 4 unose na jednu poziciju (red. br. 2), itd., no ova razrada je jednako primjenjiva i za ovu skupinu poduzetnika.

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD		TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA
Troškovi sirovina i materijala 5.a) (dio) (v. skupinu 70)		4011 — Materijal i sredstva za čišćenje i održavanje ureda
		4012 — Ostali materijalni troškovi u administraciji
	2.1.	402 — Materijalni troškovi trgovine (na malo i veliko)
		4020 — Ambalažni materijal, vrpce za blagajne, blokovi papira, pisači, naljepnice, etikete i dr.
		4021 — Materijal i sredstva za čišćenje i održavanje prodajnih prostora
		4022 — Uniformirana zaštitna odjeća i obuća za trgovce i ostale zaposlenike
		4023 — Ostali materijalni troškovi trgovine
	10/II.	403 — Kalo, rastep, lom, kvar i otpis na zalihama (iz razreda 3)
		4030 — Normirani kalo, rastep, lom i kvar
		4031 — Prekomjerni kalo, rastep, kvar i lom + PDV
		4032 — Otpis neuporabljivih zaliha
	2.1.	404 — Trošak sitnog inventara, ambalaže i autoguma
		4040 — Troškovi sitnog inventara, ambalaže i autoguma koji sudjeluju u proizvodnji i uslugama
		4043 — 70% troška sitnog inventara i autoguma za osobne automobile i dr. sredstva prijevoza za potrebe administracije, uprave i prodaje
	8/II.	4044 — 30% troška inventara i autoguma za osobne automobile +30% PDV-a
	2.1.	405 — Potrošeni rezervni dijelovi i materijal za održavanje
		4050 — Potrošeni rezervni dijelovi i materijal za održavanje i popravak vlastitih objekata i opreme
		4053 — 70% troškova rezervnih dijelova i materijala za popravak automobila, plovila i zrakoplova koji služe za osobni prijevoz poduzetnika i zaposlenih (čl. 16., st. 4., Pravilnika o porezu na dobitak)
	8/II.	4054 — 30% troška rezervnih dijelova i materijala za održavanje automobila i dr. za osobni prijevoz +30% PDV-a
		4055 — Troškovi zamjene u jamstvenom roku
		4056 — Ostali troškovi rezervnih dijelova
	2.1.	406 — Potrošena energija u proizvodnji dobara i usluga
		4060 — Električna energija
		4061 — Plin, para, ugljen i drva
		4062 — Mazut i ulje za loženje
		4063 — Dizelsko gorivo, benzin i motorno ulje
		4064 — Ostali troškovi energije u proizvodnji dobara i usluga

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	TROŠKOVI VANJSKIH USLUGA
Troškovi sirovina i materijala 5.a) (dio) (v. skupinu 70) 2.1. 8/II. 2.1.	407 — Potrošena energija u administraciji, upravi i prodaji 4070 — Trošak električne energije 4071 — Plin, toplinska energija, ugljen, drva 4073 — 70% troškova diesela i benzina za pogon automobila, plovila i zrakoplova za osobni prijevoz poduzetnika i zaposlenih te za istu namjenu za pogon rent a car automobila 4074 — 30% goriva za osobni prijevoz +30% PDV-a 4075 — Ostali troškovi energije 408 — Odstupanja od standardnog troška 409 — Troškovi proizvoda za promidžbu 4090 — Uporaba vlastitih proizvoda prilagođenih za reklamu (npr. s oznakom " <i>nije za prodaju</i> ", probni primjerci, proizvodi za degustaciju 4091 — Promidžbeni materijal ili predmeti (s nazivom tvrtke i/ili proizvodi u prodajnom prostoru — čaše, stolnjaci, cjenici i sl. — čl. 5., st. 4. Prav. o porezu na dobit)

Napomene:

1. Razlučivanje materijalnih troškova na one koji se mogu uračunati u cijenu proizvodnje roba odnosno usluga proizlazi kao obveza iz MRS 2, t. 10. do 16. a u graditeljstvu iz MRS-a 11, t. 17. i 18. To znači da se u vrijednost zaliha proizvoda i nedovršenih usluga ne mogu uračunati troškovi administracije, uprave, prodajne režije i prekomjernih utrošaka. Daljnja razrada za kalkulaciju obavlja se kroz razred 5.

2. Troškove što slijede u računskom planu (usluge, plaće, amortizacija) treba razlučiti na izravne koji se odnose na proizvodnju dobara i usluga (konverzija) od onih koji se odnose na administraciju, upravu i prodaju.

3. Prekomjerni manjkovi se ne mogu uračunati u vrijednost zaliha pa ih treba knjižiti na račun 4832.

Ostali vanjski troškovi (troškovi usluga) 5. c) 2.2.	41 — OSTALI VANJSKI TROŠKOVI (TROŠKOVI USLUGA) 410 — Usluge telefona, pošte i prijevoza 4100 — Usluge telefona, interneta i sl. 4101 — Poštanske usluge 4102 — Prijevozne usluge u cestovnom prometu 4103 — Prijevozne usluge željeznicom 4104 — Prijevozne usluge u pomorskom prometu 4105 — Prijevozne usluge u riječnom prometu 4106 — Prijevozne usluge zrakoplova 4107 — Usluge taksi prijevoza 4108 — Usluge prijevoza radnika + PDV 4109 — Ostale usluge prijevoza 411 — Vanjske usluge pri izradi i prodaji dobara i usluga 4110 — Usluge dorade (oplemenjivanja), izrade, prerade i sl. u proizvodnji i izgradnji

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	TROŠKOVI VANJSKIH USLUGA
<i>Ostali vanjski troškovi (troškovi usluga)</i> 5. c)	4111 — Usluge kooperanata na zajedničkim uslugama prema trećima 4112 — Usluge studentskog i omladinskog servisa i na izradi proizvoda 4113 — Grafičke usluge tiska i uveza 4114 — Usluge pripreme teksta za tisak 4115 — Usluge smještaja radnika na terenu 4116 — Usluge za iznajmljeni kapacitet 4117 — Usluge prodaje dobara 4118 — Usluge po ugovoru o djelu na izradi proizvoda i usluga 4119 — Ostale vanjske usluge na izradi dobara i proizvodnih usluga
2.2.	412 — Usluge održavanja i zaštite (servisne usluge)
	4120 — Nabavljene usluge tekućeg održavanja (bez vlastitog materijala i dijelova) 4121 — Nabavljene usluge za investicijsko održavanje i popravke (bez vlastitog materijala i dijelova) 4122 — Usluge čišćenja (pranje prozora, zastora i dr.) 4123 — 70% usluga servisa za održavanje automobila, plovila i zrakoplova koji služe za osobni prijevoz poduzetnika i zaposlenih (čl. 16. Pravilnika o porezu na dobitak)
8/II.	4124 — 30% usluga održavanja prijevoznih sredstava za osobni prijevoz + 30% PDV-a
	4125 — Vanjske usluge popravka prodanih a neispravnih dobara u jamstvenom roku 4126 — Usluge popravka opreme i nekretnina u najmu 4127 — Usluge zaštite na radu i održavanja okoliša 4128 — Usluge zaštitara na čuvanju imovine i osoba 4129 — Ostale servisne usluge i usluge osoba
2.2.	413 — Usluge registracije prijevoznih sredstava i troškovi dozvola
	4130 — 70% troška registracije osobnih automobila, plovila i zrakoplova za prijevoz osoba poduzetnika (osim osiguranja)
8/II.	4131 — 30% troška registracije sred. za osobni prijevoz + 30% PDV-a (osim troškova osiguranja)

Pozicija Računa dobitka i gubitka	TROŠKOVI VANJSKIH USLUGA
Ostali vanjski troškovi (troškovi usluga) 8/II. 5. c) 2.2. 8/II. 2.2.	4132 — Trošak registracije dostavnih i teretnih vozila i autobusa (sveukupno) i automobila bez poreznog ograničenja 4133 — Troškovi registracije plovila 4134 — Troškovi registracije zrakoplova 4135 — Troškovi dozvola za prometne pravce 4136 — Troškovi koncesija, licencija i dr. prava na prijevoz 4137 — Troškovi pristojbi, takse i sl. 4139 — Ostali troškovi registracije prometala 414 — Usluge zakupa – lizinga 4140 — Zakupnine — najamnine nekretnina 4141 — Zakupnine građana 4142 — Usluge operativnog (poslovnog) lizinga opreme 4143 — 70% usluga operativnog lizinga automobila, brodova i zrakoplova za osobni prijevoz osoba poduzetnika 4144 — 70% rent á car usluge prijevoza osoba 4145 — 30% usluga operativnog lizinga sred. za osobni prijevoz + 30% PDV-a 4146 — 30% rent á car usluga prijevoza osoba + 30% PDV-a 4147 — Rent á car za prijevoz tereta 415 — Usluge promidžbe, sponzorstva i troškovi sajmov 4150 — Usluge promidžbe putem medija 4151 — Troškovi promidžbenog materijala za promociju dobara i usluga 4152 — Trošak sponzoriranja športa u cilju promidžbe 4153 — Usluge unapređenja prodaje 4154 — Usluge istraživanja tržišta 4155 — Usluge sajmov (nadoknada za prostor, taksa, ulaznice i sl.) 4156 — Usluge dizajniranja i uređenja izložbenog prostora 4157 — Troškovi vlastitih zaliha dobara i usluga za promidžbu 4159 — Ostali troškovi sajmov (osim reprezentacije i dnevnica na službenom putu)

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	TROŠKOVI OSOBLJA

**RAZRADBA ZA PROIZVODNA
I PROIZVODNO-USLUŽNA DRUŠTVA**

Troškovi osoblja 6. 2.8.

Nadnice i plaće
6a. 2.8.

Troškovi poreza, socijalnog i mirovinskog osiguranja i dr.
6b. 2.8.

420 — Bruto plaće i nadoknade

- 4200 — Neto plaće i nadoknade u upravi, prodaji i administraciji
- 4201 — Neto plaće i nadoknade u proizvodnji (izravne i pogonska režija)
- 4202 — Porez, prirez i doprinosi iz plaća u upravi, prodaji i administraciji
- 4203 — Porez, prirez i doprinosi iz plaća u proizvodnji

421 — Doprinosi na plaće

- 4210 — Doprinosi na plaće u upravi, prodaji i administraciji
- 4211 — Doprinosi na plaće u proizvodnji

422 — Ostali troškovi plaća

- 4220 — Troškovi zdravstvenog osiguranja za ozljede na radu i profesionalnog oboljenja kod osiguravajućih društava (čl. 51. Zakona o zdravstvenom osiguranju)

Napomene:

1. Daljnja analitička razradba može se odrediti prema pogonima, radionicama, radilištima, nositeljima troška rada, radnim nalogima i sl.

2. Ako se isplaćuju potpore, nagrade i primitci u naravi koji se po propisima o oporezivanju dohodaka smatraju plaćom, te ako se za to sastavljaju posebne isplatne liste, mogu se otvoriti sintetički i analitički računi kako je to izneseno u prethodnoj napomeni.

3. Zahtjevi glede iskazivanja neto nadnica i plaća i troškova poreza, socijalnog i mirovinskog osiguranja što ih za srednje velike i velike poduzetnike propisuje čl. 18. Zakona o računovodstvu, za unos tih podataka u Račun dobitka i gubitka treba uzeti stanje računa neto plaća, te stanje s računa o porezu, prirezu i doprinosima iz plaća i na plaće.

4. Prema MRS-u 2 – Zalihe, u vrijednosti zaliha koje se skladište ili su nedovršene (ili su nedovršene usluge) mogu se uračunati bruto-plaće iz izravnog rada u proizvodnji (i u uslužnom procesu), te troškovi tvorničkog menadžmenta i administracije pogona. Opći administrativni troškovi i troškovi prodaje izravno terete prihod obračunskog razdoblja pa ih stoga treba odvojeno knjižiti (usporediti s t. 10., 14. i 16. MRS-a 2). Predloženim analitičkim računima to načelo se ispunjava.

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	TROŠKOVI AMORTIZACIJE
Amortizacija i vrijedno- sno usklađenje dugotraj- ne imovine	43 — AMORTIZACIJA
7 (dio)	430 — Amortizacija nematerijalne imovine
2.4.	4300 — Amortizacija po redovnim stopama
2.5.	4301 — Amortizacija po ubrzanim stopama
	431 — Amortizacija materijalne imovine
2.4.	4310 — Amortizacija građevina, postrojenja i opreme koja sudjeluje u proizvodnji dobara i usluga po redovnim stopama
2.5.	4311 — Amortizacija građevina, postrojenja i opreme koja sudjeluje u proizvodnji dobara i usluga po ubrzanim stopama
2.4.	4312 — Amortizacija građevina i opreme koja se koristi za administrativne, upravne i prodajne potrebe po redovnim stopama
2.5.	4313 — Amortizacija građevina i opreme koja se koristi za administrativne, upravne i prodajne potrebe po ubrzanim stopama
2.4.	4314 — Amortizacija stanova i stambenih zgra- da po redovnim stopama
2.5.	4315 — Amortizacija stanova i stambenih zgra- da po ubrzanim stopama
	432 — Amortizacija osobnih automobila i dr. sred- stava za osobni prijevoz
2.4.	4320 — 70% amortizacije obračunane po re- dovnim stopama
2.5.	4321 — 70% amortizacije obračunane po ubr- zanim stopama
8/II.	4322 — 30% amortizacije obračunane po redov- nim stopama + 30% PDV-a
	4323 — 30% amortizacije obračunane po ubr- zanim stopama + 30% PDV-a
2.6.	433 — Troškovi djelomične ili potpune amortizacije opreme i poslovnih objekata
2.7.	434 — Troškovi povećane amortizacije s temelja reval- orizacije
5.II.	435 — Amortizacija iznad porezno dopuštene
2.4. ili 2.5.	436 — Amortizacija ostale materijalne imovine

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE DUGOROČNE I KRATKOROČNE IMOVINE
<i>Amortizacija i vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine 7 (dio)</i> 2.16. 2.13. 2.10. 2.16. 2.13.	44 — TROŠKOVI VRIJEDNOSNOG USKLAĐENJA DUGOTRAJNE I KRATKOTRAJNE IMOVINE 440 — Vrijednosno usklađenje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine 4400 — Vrijednosno usklađenje dugotrajne nematerijalne imovine koja podliježe amortiziranju (veza sa 018, 038, 048 i 058) 4401 — Vrijednosno usklađenje dugotrajne nematerijalne imovine koja ne podliježe amortiziranju (veza sa 028) 4402 — Vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne imovine koja ne podliježe amortiziranju (zemlj. i umjetnine) 4403 — Vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne imovine koja podliježe amortiz. 441 — Vrijednosno usklađenje dugoročne financijske imovine (veza sa 068) 4410 — Vrijednosno usklađenje ulaganja u dionice i udjele (dio sa 068) 4411 — Ostala vrijednosna usklađenja dugoročne financijske imovine (dio sa 068) 442 — Vrijednosno usklađenje dugoročnih potraživanja (veza sa 078) 444 — Vrijednosno usklađenje depozita u bankama i kratkoročne financijske imovine (veza sa 109 i 119) 445 — Vrijednosno usklađenje kratkoročnih potraživanja 4450 — Vrijednosna usklađenja kratkoročnih potraživanja od kupaca i za predujmove (koja nisu naplaćena duže od 120 dana od dospjeća – veza s dio 129 i 379) 4451 — Vrijednosna usklađenja kratkoročnih potraživanja od kupaca i drugih koja su utužena (prije zastare, koja su u ovršnom postupku, otvoren je stečaj, nagodba i sl. – dio 129, 139 i 149) 4452 — Vrijednosna usklađenja zastarjelih potraživanja (dio sa 129, 139 i 149) 4453 — Vrijednosna usklađenja ostalih kratkor. potraživanja 446 — Vrijednosno usklađenje zaliha (veza sa 319, 329, 359 i 369)
<i>Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine 8</i> 2.16. 2.12. 2.16.	

Napomena:

Troškovi vrijednosnog usklađenja koja se provode na zalihama u razredu 6, knjiže se na teret računa 709, 718 i 719.

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVIRANJA
Rezerviranje troškova i rizika 9 2.11. II.	45 — REZERVIRANJA TROŠKOVA I RIZIKA (v. skupinu 28) 450 — Troškovi dugoročnog rezerviranja za rizike u jamstvenom (garancijskom) roku (čl. 5., st. 2., t. 6. Zakona o porezu na dobit, t. 98. Okvira MRS-ova, t. 3. Dodatka 3. MRS-a 34, t. 21. MRS-a 10) 451 — Troškovi dugoročnog rezerviranja za potencijalne gubitke po započetim sudskim sporovima (čl. 5., st. 2., t. 6. Zakona o porezu na dobit i t. 6. Dodatka 3. MRS-a 34) 452 — Troškovi dugoročnog rezerviranja za obnovu prirodnog bogatstva (čl. 5., st. 2., t. 6. Zakona o porezu na dohodak) 453 — Troškovi dugoročnog rezerviranja za otpremnine (čl. 5., st. 2., t. 6. Zakona o porezu na dobit) 456 — Troškovi dugoročnog rezerviranja za restrukturiranje poduzeća (MRS 37, t. 72.) 454 — Troškovi dugoročnog rezerviranja za rizike gubitka na zajmovima i predujmovima (MRS 30, t. 45. i MRS 10, t. 21.) 455 — Troškovi dugoročnog rezerviranja za mirovine i slične troškove – obveze (MRS 19) 457 — Troškovi rezerviranja za ugovore s poteškoćom (MRS 37, t. 66.) 459 — Troškovi za ostala dugoročna rezerviranja troškova i rizika (npr. za ugovore s poteškoćama – MRS 37, t. 66.)
Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	OSTALI TROŠKOVI
Ostali troškovi poslovanja 8 2.9.	46 — RAZNI TROŠKOVI POSLOVANJA 460 — Dnevnice za službena putovanja i putni troškovi 4600 — Dnevnice za službena putovanja i troškovi noćenja u Hrvatskoj 4601 — Dnevnice i putni troškovi za službena putovanja u inozemstvu 4602 — Troškovi uporabe vlastitog automobila na službenom putu 4603 — Nadoknada za uporabu osobnog automobila u poslovne svrhe za lokalnu vožnju 4604 — Ostali troškovi na službenom putu (trošak autoputa, tunela, trajekta i dr., ako već nisu uključeni u obračun putnog naloga)

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	OSTALI TROŠKOVI
<i>Ostali troškovi poslovanja</i> 10	4643 — Transportno osiguranje dobara 4644 — Premije osiguranja automobila koji služe za osobni prijevoz poduzetnika i zaposlenih radnika (osim ako su knjižene na račun 413) 4645 — Premije za zdravstveno osiguranje osoba koje rade po ugovoru za slučaj nesreće 4646 — Troškovi premija osiguranja života (ugovaratelj i korisnik je trgovačko društvo) 4649 — Premije za ostale oblike osiguranja 465 — Bankovne usluge i troškovi platnog prometa 4650 — Troškovi platnog prometa 4651 — Bankovne usluge (za inozemni platni promet, akreditive, tečajnu maržu i sl.) 4652 — Nadoknada platnog prometa HP-u 466 — Doprinosi, članarine i slična davanja 4660 — Članarine komori (HGK ili obrtničkoj) 4661 — Članarine udrugama i društvima 4662 — Doprinos — sredstva za općekorisnu funkciju štampa (0,07% i 3%) 4663 — Doprinos turističkoj zajednici 4664 — Doprinos za korištenje mineralnih sirovina 4665 — Pričuva za održavanje zgrade (Zakon o vlasništvu – Nar. nov., br. 91/96.) 4666 — Članarine domaćim i inozemnim organizacijama za korištenje atesta, certifikata i sl. 4669 — Ostala davanja 467 — Porezi koji ne ovise o dobitku i takse 4670 — Porez na tvrtku odnosno naziv 4671 — Porez (imovinski) na cestovna vozila, plovne objekte i zrakoplove 4672 — Porez na reklame koje se ističu na javnim mjestima 4673 — Porez na korištenje javnih površina 4674 — Porez na kuće za odmor 4675 — Porez na nekorištenu imovinu 4676 — Trošak PDV-a za koji je prestalo pravo na pret-porez 4677 — Trošak PDV-a na nenaplaćeni izvoz, na nepriznate troškove i vlastitu potrošnju (samo ako nije već sadržan u trošku)

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	OSTALI TROŠKOVI
Ostali troškovi poslovanja 10 2.16.	4678 — Troškovi naknadno utvrđenih poreza (npr. PDV, posebni i dr. porezi, osim poreza na dobitak) 4679 — Ostali porezi i takse 468 — Troškovi prava korištenja 4680 — Troškovi koncesije 4681 — Troškovi franšiza, know how, patenata, korištenja imena i dr. 469 — Ostali troškovi poslovanja – nematerijalni 4690 — Troškovi stručnog obrazovanja (seminari, simpoziji, stručni ispiti, stručno usavršavanje, prekvalifikacije i sl.) 4691 — Troškovi za priručnike, časopise, stručnu literaturu i službena glasila 4692 — Sudski troškovi i pristojbe 4693 — Troškovi zdravstvenog nadzora, kontrolnih pregleda i sl. 4699 — Ostali nespomenuti nematerijalni troškovi
Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	TROŠKOVI FINANCIRANJA I RASHODI IZ DRUGIH AKTIVNOSTI
Kamate, tečajne razlike i sl. troškovi iz odnosa s povez. poduzećima 14. a) 2.14.	47 — TROŠKOVI FINANCIRANJA I OSTALI FINANCIJSKI RASHODI 470 — Kamate iz odnosa s povezanim društvima 471 — Tečajne razlike iz odnosa s povezanim društvima 472 — Ostali troškovi iz financijskih transakcija iz odnosa s povezanim društvima (gubitci iz udjela i na dionicama, troškovi popusta i naknadnih odobrenja) 473 — Kamate iz odnosa s nepovezanim društvima 4730 — Kamate na kredite, iz financijskog lizinga i sl. pravnih poslova 4731 — Kamata na pozajmice članova društva i drugih fizičkih osoba 4732 — Diskontne kamate po mjenicama i dr. vrijednosnim papirima 474 — Zatezne kamate (s nepovezanim društvima i osobama) 4740 — Zatezne kamate iz obveznih odnosa 4741 — Zatezne kamate na poreze, doprinose i dr. davanja
Kamate, tečajne razlike i sl. troškovi iz odnosa s povezanim poduzećima 14. b) 2.14.	

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	TROŠKOVI FINANCIRANJA I RASHODI IZ DRUGIH AKTIVNOSTI I TROŠKOVI
Ostali troškovi poslovanja 10 2.14. 2.21. i 12/II. 2.14.	475 — Tečajne razlike iz odnosa s nepovezanim društvima 4750 — Negativne tečajne razlike iz kreditnih obveza 4751 — Negativne tečajne razlike iz obveza za nabavu u inozemstvu (sredstva koja nisu uključene u nabavnu vrijednost) 4752 — Negativne tečajne razlike iz potraživanja u inozemstvu 4753 — Negativne tečajne razlike za ostalo (npr. iz blagajničkog poslovanja, razlika između kupovnog i srednjeg tečaja banke i dr.) 4754 — Negativne tečajne razlike nastale na stanjima deviznog računa i devizne blagajne 476 — Gubitci iz ulaganja u dionice, udjele, obveznice i dr. vrijednosno papire (koji su prodani ispod troška nabave – MRS 25, t. 33.) – čl. 5., st. 13. Zakona o porezu na dobit 477 — Troškovi diskonta pri prodaji tražbina 4770 — Troškovi odobrenog popusta pri prodaji potraživanja (faktoring) 4771 — Troškovi diskonta vrijednosnih papira 4772 — Ostali troškovi diskonta 478 — Troškovi bankovnih garancija i jednokratnih naknada 479 — Ostali slični troškovi iz transakcija s nepovezanim društvima 4790 — Rashodi s osnove primjene valutne klauzule po obvezama i kreditima (za svote usklađenja) 4791 — Rashodi s osnove usklađenja obveza temeljem valutne i sl. klauzule (prema dobavljačima, za predujmove i sl.) 4792 — Troškovi burzovnih usluga, emisije vrijednosnih papira i sl. 4793 — Naknadno odobren popust 4794 — Troškovi provizija i naknada izdavateljima kreditnih kartica 4795 — Troškovi carine inozemnog financijskog i operativnog lizinga 4799 — Ostali nespomenuti financijski troškovi

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	OSTALI TROŠKOVI I RASHODI IZ DRUGIH AKTIVNOSTI
<i>Ostali troškovi poslovanja</i> 10	48 — OSTALI TROŠKOVI I RASHODI DRUGIH AKTIVNOSTI
	480 — Trošak naknadnih reklamacija za prodana dobra, obavljenih usluga i troškovi uzoraka
2.16.	4800 — Troškovi nenadoknađenih jamstava za prodana dobra
	4802 — Troškovi uzoraka zbog kontrole i pregleda, te izlaganje radi prodaje
	481 — Otpisi vrijednosno neusklađenih potraživanja
2.12.	4810 — Otpisi nenaplaćenih potraživanja iz financijske imovine koja nije vrijednosno usklađena (čekovi, mjenice, zadužnice)
	4811 — Izravni otpisi nenaplaćenih potraživanja od kupaca i sl. koja nisu vrijednosno usklađena
	4812 — Troškovi otpisa iz nagodbi
	482 — Rashodi – otpisi nematerijalne i materijalne imovine
2.20.	4820 — Neamortizirana vrijednost rashodovane, uništene ili otuđene imovine
	4821 — Otpisi imovine izvan uporabe – rashod
	483 — Manjkovi i provalne krađe na zalihama i drugim sredstvima
2.22.	4830 — Manjkovi uslijed više sile (provalna krađa, elementarna nepogoda)
	4831 — Dopušteni manjkovi – kalo, rastep, kvar i lom na zalihama (osim knjiženog na računu 403)
10/II.	4832 — Prekomjerni manjkovi na zalihama (kalo, rastep, kvar i lom) iznad normativa + PDV
	4833 — Manjkovi novca i vrijednosnih papira
2.22.	4839 — Ostali manjkovi iz imovine
	484 — Kazne, penali, nadoknade šteta i troškovi iz ugovora
7/II.	4840 — Novčane kazne za gospodarske prijestupe, prometne prekršaje i sl. zakonske kazne
	4841 — Penali, ležarine, dangubnine
	4842 — Nadoknade šteta iz radnog odnosa (npr. za neiskorišteni godišnji odmor, zbog ožljede na radu, odštetne rente i sl.)
2.16.	4843 — Nadoknade štete drugim društvima, fizičkim osobama po nagodbama i sudskim presudama

Pozicija Računa dobitka i gubitka	OSTALI TROŠKOVI I RASHODI IZ DRUGIH AKTIVNOSTI
Ostali troškovi poslovanja 10 2.16. 9/II. 2.16.	4844 — Ugovoreni penali zbog neizvršenja, propusta i sl. 4845 — Troškovi preuzetih obveza iz ugovora 4846 — Trošak preuzete obveze za porez na promet nekretnina pri prodaji nekretnine 4849 — Ostali izdatci za štete 485 — Naknadno utvrđeni troškovi poslovanja 486 — Darovi i sponzorstva do 2% od ukupnog prihoda (Darovi i sponzorstva u novcu ili naravi do 2% od ukupnog prihoda prethodne godine za kulturu, znanost, odgoj i obrazovanje, zdravstvo, humanitarne, športske, vjerske i dr. svrhe (npr. i samostalnim umjetnicima) udrugama i dr. osobama – čl. 5., st. 15. i čl. 7., st. 1., t. 5. Zakona o porezu na dobit) 487 — Donacije, darovi i sponzorstva iznad 2% od ukupnog prihoda prethodne godine 4871 — Donacije za milodare, darove, potpore i dotacije bez protučinidbe primatelja, te dr. izdatci koji nisu u svezi s ostvarivanjem dobitka (+PDV, osim na novac) koji su iznad 2% ukupnog prihoda 488 — Troškovi iz drugih aktivnosti (izvan osnovne djelatnosti) a u svezi s ostvarivanjem prihoda 489 — Ostali nespomenuti troškovi poslovanja 4890 — Troškovi iz ortačkog ugovora 4891 — Troškovi naknadnih razlika iz nabave zaliha 4892 — Skriveno isplate
Obračunski računi	49 — RASPORED TROŠKOVA 490 — Raspored troškova za obračun proizvoda i usluga (prema MRS-u 2 i MRS-u 11) — usklađivački troškovi (na račune 60, 62 i 63) 491 — Raspored troškova za pokriće upravnih, administrativnih, prodajnih i drugih troškova na teret prihoda razdoblja (na račune 70 i 71) 492 — Raspored troškova iz drugih aktivnosti (na račun 72)

Napomena:

1. Izvanredni troškovi koji nastaju u rijetkim prilikama i čija priroda događanja nije uobičajena a ni učestala u odnosu na redovne aktivnosti, nisu predmetom iskazivanja na računima razreda 4 nego se izravno knjiže na račun skupine 73 (v. MRS 8, t. 11. do 15.).

2. Raspored troškova i uporaba pojedinog računa iz skupine 49 ovisi o tome obavlja li trgovačko društvo djelatnost koja izravne troškove iz razreda 4 pripisuje određenim nositeljima troškova (proizvodima ili proizvodnim uslugama) – kada se uporabljuje račun 490 radi transmisije troškova u razred 6, ili pak o djelatnosti trgovine, usluga i dr. kod kojih se troškovi iz obračunskog razdoblja pokrivaju prihodima iz tog razdoblja (računi 491 i 492). Ovi zahtjevi proizlaze iz MRS 2 – Zalihe.

3. Kako privatni izdatci članova društva poprimaju značenje predujmljiva dobitka treba imati na umu čl. 38. Zakona o porezu na dohodak, koji za takve isplate, propisuje obvezu plaćanja poreza na dohodak od kapitala (+ prirez). Prema tome, takvi troškovi ne knjiže se u okviru razreda 4 nego na teret konta 133, a koji sadrži osnovni trošak (s PDV-om) i porez na dohodak od 35% (+ prirez) izračunan po preračunanoj stopi za primjenu na neto.

RAZRED 5

MJESTA I NOSITELJI TROŠKOVA

Nije bilančna pozicija	MJESTA I NOSITELJI TROŠKOVA
<i>Troškovi se donose rasporedom razreda 4, a prenose u razred 6 i 7</i>	A. U PROIZVODNO USLUŽNIM DJELATNOSTIMA 50 — GLAVNA MJESTA U PROIZVODNJI 500 — Pogon I 5001 — Izravni troškovi materijala (u računovodstvu troškovima razrada po radnim nalogima ili po procesima proizvodnji) 5002 — Izravni troškovi rada 5003 — Opći fiksni troškovi proizvodnje (Razrada: amortizacija, održavanje, posloводство pogona, drugi fiksni troškovi pogona) 5004 — Opći varijabilni troškovi proizvodnje (Razrada: neizravni troškovi materijala u proizvodnji, energija utrošena u proizvodnju, neizravni troškovi plaća u proizvodnji, drugi varijabilni troškovi pogona) 501 — Pogon II Ista razrada za svaki daljnji pogon kao za pogon I. 502 — Itd. 505 — Izravni troškovi proizvoda (usluge) – radni nalog (obuhvat ili analitika kao i kod konta 500) 51 — RADIONICE 510 — Radionica "A" 5100 — Izravni troškovi materijala i pričuvnih dijelova (po radnom nalogu, jedinici usluge i slično) 5101 — Izravni troškovi rada 5102 — Opći fiksni troškovi radionice 5103 — Opći varijabilni troškovi radionice 5104 — Drugi opći troškovi radionice 511 — Radionica "B" (Izrada kao i kod radionice "A") 512 — Itd.
<i>Troškovi se donose rasporedom razreda 4, a prenose u razred 6 i 7</i>	

Nije bilančna pozicija	MJESTA I NOSITELJI TROŠKOVA
Troškovi se donose rasporedom razreda 4, a prenose u razred 6 i 7	52 — TRANSPORT 520 — Jedinica osobni prijevoz 5200 — Izravni troškovi pogonskog goriva (Razrada po vozilu) 5201 — Izravni troškovi materijala (Razrada po vozilu) 5202 — Izravni troškovi plaća (Razrada po vozilu) 5203 — Opći fiksni troškovi jedinice osobni prijevoz 5204 — Opći varijabilni troškovi jedinice osobni prijevoz 521 — Jedinica teretni prijevoz 5210 — Izravni troškovi pogonskog goriva (Razrada po vozilu) 5211 — Izravni troškovi materijala (Razrada po vozilu) 5212 — Izravni troškovi plaća (Razrada po vozilu) 5213 — Opći fiksni troškovi jedinice teretni prijevoz 5214 — Opći varijabilni troškovi jedinice teretni prijevoz 522 — Druge jedinice prijevoza (Razrada analogno za prethodne jedinice). 53 — TROŠKOVI UPRAVE I ADMINISTRACIJE 530 — Materijal u troškovima uprave i administracije 531 — Plaće, troškovi uprave i administracije 532 — Amortizacija u troškovima prodaje 533 — Drugi troškovi uprave i administracije (Razrada prema potrebama društva, na primjer: dnevnice, bankovni troškovi, osiguranje, reprezentacija itd.) 54 — TROŠKOVI PRODAJE 540 — Materijal u troškovima prodaje 541 — Plaće u troškovima prodaje 542 — Amortizacija u troškovima prodaje 543 — Drugi troškovi prodaje (Razrada npr. troškovi opreme prodanih proizvoda, troškovi fakturiranja, troškovi propagande i slično.

Nije bilančna pozicija	MJESTA I NOSITELJI TROŠKOVA
Troškovi se donose rasporedom razreda 4, a prenose u razred 6 i 7	B. U DJELATNOSTI TRGOVINE 50 — TROŠKOVI UPRAVE I ADMINISTRACIJA 500 — Materijal u troškovima uprave i administracije 501 — Plaće u troškovima uprave i prodaje 502 — Administracija u troškovima uprave i administracije 503 — Drugi troškovi uprave i prodaje (Razrada npr. dnevnica, osiguranje, bankovni troškovi, reprezentacija itd.). 51 — TROŠKOVI PRODAJE 510 — Materijal u troškovima prodaje 511 — Plaće u troškovima prodaje 512 — Amortizacija u troškovima prodaje 513 — Drugi troškovi prodaje (Razrada npr. otpreme pošiljaka, fakturiranje, propaganda, naplata ambalaža, omotni papir, troškovi izvoza, troškovi posredništva itd.). Praćenje troškova radionica i transporta u trgovini provodi se analogno prikazanome u proizvodnji 59 — RASPORED TROŠKOVA 590 — Raspored troškova na zalihe proizvodnje i usluga 591 — Raspored troškova u rashode na teret prihoda 5910 — Raspored troškova uprave i administracije 5911 — Raspored troškova uprave uprave

Napomene:

1. Uporaba razreda 5 i određivanje sadržaja te raščlanjivanje na skupine računa i sintetičke račune prepušteno je na volju proizvodnim i uslužnim trgovačkim društvima.

2. Za račune razreda 5 potrebno je ustrojiti pogonsko knjigovodstvo kao zasebnu pomoćnu knjigu. Obračun troškova po radnom nalogu uobičajen je u pogonima i radionicama gdje se proizvodi više raznih proizvoda ili obavljaju raznovrsne usluge, te u graditeljstvu, tiskarskoj industriji, tvornicama opreme, dok je za procesnu industriju i serijsku proizvodnju primjereniji pogonski obračun troškova.

3. Za svaku obračunsku jedinicu ili profitni centar mogu se voditi unutar razreda 5 posebni računi; najzgodnije jest da se pritom upotrijebi kombinacija brojeva i slova. Na primjer: 500/I A, pri čemu oznaka rimsko "I" označuje djelatnost (osnovnu), a oznaka "A" je šifra obračunske jedinice. Treba upozoriti da će se na računima razreda 5, osim prenesenih troškova iz razreda 4, knjižiti i vrijednost poluproizvoda i gotovih proizvoda s računa razreda 6 (600 i 630) ako se oni ponovno uključuju u proces proizvodnje, i to preko računa skupine 50.

4. Na kraju obračunskog razdoblja a po godišnjem obračunu treba preko računa skupine 59 — Raspored troškova, prenijeti iskazane troškove poslovanja na teret odgovarajućih računa skupina 60 i 63, odnosno skupine računa 70, 71 i 72.

5. Primjer uporabe ovog razreda prikazan je u RRiF-ovom priručniku "Računovodstvo poduzetnika", knjiga I., treća naklada (t. 39).

RAZRED 6

PROIZVODNJA, GOTOVI PROIZVODI I ROBA

Pozicija Bilance AKTIVA	KRA TKOTRAJNA IMOVINA – ZALIHE
Proizvodnja u tijeku (nedovršena proizvodnja i poluproizvodi) C. I/2 (dio)	60 — PROIZVODNJA – TROŠKOVI KONVERZIJE 600 — Proizvodnja u tijeku (razrada po serijama, pogonima, gradilištima, objektima, radnim nalogima i sl.) 601 — Vrijednost usluga (u tijeku ili nedovršenih — MRS 2, t. 16.) 602 — Vanjska proizvodnja (kooperacija i dr.) 605 — Proizvodnja u slobodnoj zoni 606 — Proizvodnja u doradi i manipulaciji 607 — Obustavljena proizvodnja 608 — Proizvodnja u tijeku iz ortačkog ugovora 609 — Vrijednosno usklađivanje proizvodnje — usluga
Sudjeluje u saldiranju	
Proizv. u tijeku (nedovr. proizv. i poluproizv. C. I/2 (dio)	62 — POLUPROIZVODI NA ZALIHI 620 — Zalihe vlastitih poluproizvoda (analitika prema osnovnim skupinama ili po stupnju dovršenosti) 629 — Vrijednosno usklađivanje poluproizvoda na zalihi
Sudjeluje u saldiranju	
Gotovi proizvodi C. I/4	63 — ZALIHE GOTOVIH PROIZVODA 630 — Gotovi proizvodi na skladištu (razrada za svako skladište a unutar toga po skupinama, tipovima, vrstama i sl.) 631 — Gotovi proizvodi u javnom skladištu, silosu, i dr. 632 — Gotovi proizvodi dani u komisijsku prodaju 633 — Gotovi proizvodi dani u konsignacijsku prodaju 634 — Gotovi proizvodi u doradi, obradi i manipulaciji 635 — Gotovi proizvodi u slobodnoj zoni 636 — Zalihe nekurentnih proizvoda i otpadaka 638 — Gotovi proizvodi iz ortaštava 639 — Vrijednosno usklađivanje zaliha gotovih proizvoda
Sudjeluje u saldiranju	

Napomena:

Primjer razradbe konta 600 moguć je i drukčije, kao npr. u djelatnosti izgradnje građevinskog objekta. Struktura cijene izgradnje je vrlo bitna za naknadne potrebe pri

Pozicija <i>Bilance</i> AKTIVA	KRATKOTRAJNA IMOVINA – ZALIHE

prodaji objekta i razreza poreza. U tom smislu se preporučuje otvoriti najmanje dva analitička računa po pojedinom objektu i to: 6000 – Troškovi građenja objekta i 6001 – Vrijednost zemlje i troškovi komunalnog uređenja, kako bi se osigurali podatci za osnovicu PDV-a (čl. 51., st. 14. Pravilnik o PDV), odnosno za razrez poreza na promet nekretnina.

Gotovi proizvodi C. I/4	64 — GOTOVI PROIZVODI U VLASTITIM PRODAVAONICAMA 640 — Gotovi proizvodi u prodaji u vlastitim prodava- onicama (analitika po prodavaonicama) 641 — Uračunani PDV u vrijednosti proizvoda u prodava- onici 648 — Uračunana marža u prodajnoj cijeni gotovih proiz- voda 649 — Vrijednosno usklađivanje gotovih proizvoda u prodavaonicama
Sudjeluju u saldiranju	
Trgovačka roba C. I/3 (dio)	65 — OBRAČUN TROŠKOVA NABAVE ROBE – TROŠKOVI KUPNJE 650 — Kupovna cijena robe od dobavljača 651 — Ostali troškovi nabave u svezi s dovođenjem robe na zalihi 6510 — Troškovi transporta 6511 — Troškovi ukrcaja i iskrcaja (fakturirani) 6512 — Transportno osiguranje 6513 — Troškovi posebnog pakiranja — ambalaže 6514 — Troškovi vlastitog transporta (ne više od tarife javnog prijevoza) dovođenja robe na prodajnu lokaciju 6515 — Troškovi oblikovanja za posebne kupce 6516 — Troškovi čuvanja i rukovanja (u fazi nabave) 6517 — Špediterski i bankarski troškovi 6518 — Nadoknada uvozniku za uslugu uvoza 6519 — Ostali troškovi kupnje (pregledi, atesti i dr. troškovi u svezi s dovođenjem robe na zalihu — MRS 2) 652 — Carina i druge uvozne pristojbe za robu 653 — Posebni porezi (trošarine) 659 — Obračun nabave – trošak kupnje

Napomene:

1. Trošak kupnje robe čini neto kupovna cijena koja se plaća dobavljaču i drugi troškovi (ovisni) kupnje. Smanjenja za rabate, diskonte, popuste i subvencije izravno se odbijaju od kupovne cijene i nabavna vrijednost se iskazuje po neto-trošku nabave.

Pozicija Bilance AKTIVA	KRATKOTRAJNA IMOVINA – ZALIHE

2. Uporaba računa skupine 65 nije nužna jer se troškovi nabave (dovođenja na sadašnju lokaciju, troškovi kupnje) mogu prema računu ili kalkulaciji izravno knjižiti na račun 660. Drugi će se pak zbog nemogućnosti saznanja svih elemenata kalkulacije, jer će dokumentacija tek naknadno stići, odlučiti za korištenje skupine računa 65 i računa 291 za troškove koji nisu bili poznati u trenutku nabave ali se očekuju.

3. Ako poduzetnik prodaje robu u tranzitu (bez skladištenja, tj. izravno je od dobavljača isporučuje kupcu), tada troškove kupnje knjiži na račun skupine 710.

4. Troškovi posudbe (kamata) mogu se samo pod određenim uvjetima uračunati u troškove zaliha sukladno MRS-u 23 — Troškovi posudbe. Tako to proizlazi iz MRS-a 2, t. 15.)

5. Tečajne razlike mogu se iznimno uključiti u troškove nabave ali samo u slučaju velike devalvacije ili deprecijacije valute (v. MRS 21)

6. Vođenje zaliha robe predlaže se po metodi prosječne ponderirane cijene ili po metodi FIFO. Dopuštena je i primjena metode LIFO (MRS 2, t. 23.), ali u financijskim izvješćima (bilješkama) treba objasniti razlike (t. 36. MRS-a 2).

Trgovačka roba C. 1/3

66 — ROBA

660 — Roba u skladištu

6600 — Roba u vlastitom veleprodajnom skladištu (analitika po skladištima)

6601 — Zaliha otpadaka od robe

661 — Roba u tuđem skladištu i izlozima

6610 — Roba u tuđem skladištu

6611 — Roba u tuđim silosima, hladnjačama i sl.

6612 — Roba u izložbenim prostorima

662 — Roba dana u komisijsku ili konsignacijsku prodaju

663 — Roba u vlastitim prodavaonicama

6630 — Roba u prodavaonici (analitika po prodavaonicama na malo), ili

66300 — Roba u prodavaonici A

66301 — Roba u prodavaonici B

664 — Uračunani porez na dodanu vrijednost u prodajnoj cijeni (analitika po stopama i prodavaonicama)

665 — Roba u carinskom skladištu "D" ili u slobodnoj zoni

6650 — Vlastita roba u carinskom skladištu tipa "D"

6651 — Roba u slobodnoj zoni

666 — Roba u doradi, obradi i manipulaciji

6660 — Vrijednost robe u doradi

6661 — Troškovi u svezi s doradom

667 — Roba na putu

668 — Uračunana razlika u cijeni robe (trgov. marža)

6680 — Razlika u cijeni robe na skladištu (analitički po skupinama robe s istom maržom)

6681 — Uračuna marža robe u prodavaonici

Sudjeluju u saldiranju

Pozicija Bilance AKTIVA	KRA TKOTRAJNA IMOVINA – ZALIHE
Sudjeluju u saldiranju	669 — Vrijednosno usklađivanje zaliha robe 6690 — Vrijednosno usklađenje zbog pada cijena, smanjenja uporabljivosti i sl. 6691 — Prepravljene cijene robe zbog monetarnih oscilacija
Predujmovi C. 1/5	67 — PREDUJMOVI ZA NABAVU ROBE 670 — Dani predujmovi za nabavu robe 671 — Dani predujmovi uvozniku za nabavu robe 679 — Vrijednosno usklađenje danih predujmova za robu
Sudjeluju u saldiranju	
Trgovačka roba C. 1/3	68 — NEKRETNINE I UMJETNINE U PROMETU 680 — Nabavna vrijednost nekretnina za daljnju prodaju (s porezom na promet) 681 — Troškovi dodatnog uređenja — dorade 682 — Umjetnine u prodaji 683 — Predujmovi za kupnju nekretnina radi daljnje prodaje 688 — Razlika u cijeni nekretnina i umjetnina za daljnju prodaju 689 — Vrijednosno usklađivanje nekretnina i umjetnina u prometu i predujmova
Predujmovi C. 1/5	
Sudjeluju u saldiranju	

Napomene:

1. Porez sadržan u robi vodi se u kalkulativnom smislu u okviru skupine računa 66, a obveza nastaje tek kad se roba proda. S tim u svezi račun skupine 24 korespondiraju s alikvotnim smanjenjem računa skupine 76 za obračunani PDV

2. Tuđa roba koja je primljena u komisiju i u konsignaciju vodi se izvanbilančno. Faktura za prodaju te robe kupcima knjiži se na računima skupine 12 uz odobrenje (uz iskazivanje obveza za tu prodaju prema vlasnicima robe) računu 233 na osnovi otpremljene — prodane robe, a uz istodobno razduženje izvanbilančne evidencije (9950/9900). Ako se još vodi i skladišna evidencija, onda su dokumenti o ulazu i izlazu (primke, fakture, otpremnice, isplatnice i sl.) osnova za knjiženje poslovnih promjena u toj evidenciji. Obračun s vlasnicima robe obavlja se u ugovorenim rokovima, a najkasnije do kraja poreznog razdoblja.

3. Račun vrijednosnog usklađenja robe koristimo za korekcije na niže zbog raznih utjecaja što su nastali poslije nabave robe (pad cijena, gubitak na kakvoći, zastarjelost i sl., MRS 2, t. 25. do 30.).

4. Kad društvo kupuje nekretnine ili umjetnine ne u cilju dugoročnih ulaganja u smislu MRS-a 25, a niti radi zaštite financijske imovine što čine osiguravajuća društva i dr., već radi daljnje preprodaje (uz ili bez uređenja), te nekretnine ili umjetnine za poduzeće imaju značenje trgovačke robe. Ovaj način evidentiranja došao bi u obzir u onim društvima u kojima je to glavna i stalna djelatnost, ili pak tamo gdje se to pojavi od slučaja do slučaja s ciljem da se nekretnina ili umjetnina preproda kao i svaka druga roba. U tom smislu tako uređuje i MRS 2, t. 5.

RAZRED 7

OSTVARENI PRIHODI I POKRIĆE RASHODA

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD		POKRIĆE RASHODA TEKUĆEG RAZDOBLJA	
Materijalni troškovi, troškovi sirovina i materijala		70 —	TROŠKOVI PRODANIH ZALIHA PROIZVODA I USLUGA TE TROŠKOVI UPRAVE, ADMINISTRACIJE I PRODAJE
5. a) (dio)	2.17.	700 —	Trošak zaliha prodanih proizvoda
		701 —	Troškovi realiziranih usluga
		702 —	Troškovi uprave, administracije, opći troškovi prodaje i proizvodnje — djelatnosti s računa 491
	2.1.	703 —	Troškovi prodanih zaliha materijala, otpadaka i manjkovi (31, 32, 35 i 36)
		704 —	Troškovi isključeni iz vrijednosti zaliha proizvodnje (MRS 2)
	2.22.	7040 —	Dopušteni manjkovi – kalo, rastep, kvar i lom i viša sila (sa skupina 60, 62, 63 i 64)
	10.II.	7041 —	Prekomjerni manjkovi – kalo, rastep, kvar, lom i škart u proizvodnji (60, 62, 63 i 64 – MRS 2, t. 14.) + PDV
		7042 —	Fiksni opći troškovi proizvodnje isključeni iz dovršene proizvodnje (MRS 2, t. 11.)
	2.17.	7043 —	Razlika višeg troška proizvodnje od neto vrijednosti koja se može realizirati (MRS 2, t. 25. do 30.)
	2.1.	7044 —	Troškovi izdanih proizvoda u jamstvenom roku (zamjena)
		705 —	Greškom neiskazani rashodi proteklih razdoblja
		706 —	Gubitci s osnove ugovora o prodaji s fiksnom cijenom (MRS 11, t. 36.)
	2.16.	707 —	Gubitci na imovini iz ponovne računovodstvene procjene
		708 —	Troškovi iz ugovora o ortaštvu
Vrijednosno usklađivanje kratkoročne imovine		709 —	Troškovi vrijednosnog usklađenja proizvodnje u tijeku (609), poluproizvoda (629) i zaliha gotovih proizvoda (639 i 649)
8	2.16.		

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	POKRIĆE RASHODA
Materijalni troškovi, troškovi prodane robe 5. b) (dio) 2.19. 2.22. 10.II. 2.1. 2.16.	71 — NABAVNA VRIJEDNOST PRODANE ROBE (I NEKRETNINA I UMJETNINA) TE TROŠKOVI UPRAVE, ADMINISTRACIJE I PRODAJE 710 — Nabavna vrijednost prodane robe 711 — Nabavna vrijednost prodanih nekretnina i umjet- nina 712 — Troškovi uprave, prodaje i administracije (s računa 491) 713 — Troškovi kala, rastepa, kvara i loma na robi i otpi- si robe 7130 — Kalo, rastep, kvar i lom u dopuštenoj visini prema Pravilniku HGK 7131 — Manjkovi uslijed više sile (provalne krađe, poplava, požar, potres i sl.) 7132 — Manjkovi i otpisi trgovačke robe prema čl. 4. Pravilnika HGK 7133 — Prekomjerni kalo, rastep, kvar i lom + PDV 714 — Troškovi zamjene robe u jamstvenom roku 715 — Greškom neiskazani rashodi proteklih razdoblja u trgovini 717 — Gubitci na imovini iz ponovne računovodstvene procjene 718 — Troškovi vrijednosnog usklađenja trgovačke robe i predujmova (669, 679 i 689) 719 — Vrijednosno usklađenje nekretnina i umjetnina u prometu (688 i 689) te predujmova (683)
Vrijednosno usklađenje kratkoročne imovine 8 2.16.	72 — RASHODI IZ DRUGIH AKTIVNOSTI 720 — Rashodi iz drugih aktivnosti 721 — Rashodi iz sudjelujućih interesa i dr. 722 — Rashodi iz zajedničkih pothvata (ortaštva)
Ostali troškovi poslovanja 10 2.16.	73 — IZVANREDNI RASHODI 730 — Izvanredni rashodi od katastrofa (MRS 8, t. 14b.) 731 — Izvanredni otpisi od otuđenja imovine koji su nasta- li neočekivano i u visokoj vrijednosti (MRS 8, t. 18.) 732 — Gubitci zbog izvlaštenja značajnog dijela imovine (MRS 8, t. 14a.) 733 — Izvanredni rashodi iz ostalih rijetkih i neobičnih događaja ili transakcija
Izvanredni rashodi 19 2.16.	

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	POKRIĆE RASHODA

Napomene:

1. Izvanrednim stavkama rashoda ne mogu se smatrati manjkovi na zalihama, kazne, penali, otpisi potraživanja i sl. koji se pojavljuju kao posljedica redovitog poslovanja jer je prirodno da nastanu i takvi rashodi. Izvanredne stavke gubitaka (troškova). Izvanredni rashodi nastaju u rijetkim prilikama proizašli iz katastrofa, izvlaštenja i dr. izvanrednih događaja (t. 6. i 14. MRS-a 8). Tako se npr. otpis vrlo velikog potraživanja poslovnom partneru iz redovitog poslovanja ne smatra izvanrednim troškom (gubitkom), ali se isto tako ne smatra neuobičajenim ni gubitak (trošak) proizašao u prodaji nekretnina kad se poduzetnik inače bavi prometom nekretnina, itd.

2. Izvanrednom stavkom ne bismo mogli smatrati ni ove poslovne događaje:

- a) redovite otpise i smanjenja vrijednosti na imovini;
- b) gubitke na tečaju;
- c) gubitak u poslovanju segmenta društva;
- d) gubitak (trošak) od prodaje stalnih sredstava;
- e) gubitke (troškove) nastale učincima štrajka;
- f) nenadoknadenu vrijednost po dugoročnim ugovorima.

Ovu preporuku za moguće razlučivanje ostalih rashoda od izvanrednih — neuobičajenih dao je Američki odbor za računovodstvene i financijske standarde (FASB Statement br. 4/75 i 64/82) a izneseni su kao argument jer se u nas još uvijek pravilno ne određuje sadržaj ovog rashoda.

3. Iz iznesenog možemo zaključiti da bismo izvanrednim — neuobičajenim rashodima mogli smatrati:

- rashode (gubitke) proizašle iz katastrofa (požar, poplava, potres, ekološka katastrofa, rat i sl.);
- gubitak kad vlada (strana) izvlasti imovinu poduzetnika;
- gubitak (troškovi) koji su posljedica izvanredne odluke o prodaji i nadoknadi prodane imovine goleme vrijednosti. Ovi rashodi ničim ne uzrokuju eventualni nastanak izvanrednih prihoda iako je i ta sveza ponekad moguća.

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	PRIHODI

Prihodi od sudjelujućih interesa s povezanim poduzećima 11. a)	1.7.

74 — PRIHODI OD SUDJELUJUĆIH INTERESA I OSTALIH ULAGANJA

740 — Prihodi od sudjelujućih interesa s povezanim društvima

- 7400 — Prihodi od udjela u dobitku u povezanim društvima
- 7401 — Prihodi od preuzetih materijalnih vrijednosti (utržive robe, sirovina i dr.)
- 7402 — Prihodi s temelja kamata, tečajnih razlika, dividendi, tantijema, najamnina i sl.
- 7403 — Prihodi od dobitka pri prodaji udjela (iznad troška stjecanja udjela)
- 7404 — Prihodi iz udjela u negativnom goodwillu u povezanom društvu

741 — Prihodi od sudjelujućih interesa s nepovezanim društvima

- 7410 — Prihodi u dobitku u nepovezanim društvima
- 7411 — Prihodi od preuzetih vrijednosti utržive robe, sirovina, prirasta i plodova i sl.

Prihodi od sudjelujućih interesa s nepovezanim poduzećima 11. b)	1.7.

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	PRIHODI
<i>Prihodi od sudjelujućih interesa s nepovezanim poduzećima</i> 11. b) 1.7.	7412 — Prihodi od kamata, tečajnih razlika, dividendi, tantijema, najamnina i dr. naknada od sudjelujućih interesa s nepovezanim društvom 7413 — Prihodi iz pripisa vrijednosti udjelu i od dobitka pri prodaji udjela 7414 — Prihodi iz udjela u negativnom goodwillu u nepovezanom društvu 742 — Prihodi od ostalih ulaganja i zajmova iz okvira stalne imovine s povezanim društvima 7420 — Prihodi iz ulaganja u dugoročne vrijednosne papire u povezana društva 7421 — Prihodi iz kreditnih poslova — kamate, tečajne razlike i sl. — ostvareni u povezanim društvima 7422 — Prihodi od ostalih ulaganja u povezana društva 743 — Prihodi od ostalih ulaganja i zajmova iz okvira stalne imovine s nepovezanim društvima 7430 — Prihodi iz poslova s dugoročnim vrijednosnim papirima (dividenda, kamata na dugoročne obveznice i sl.) 7431 — Prihodi od kamata na dugoročne zajmove 7432 — Prihodi od tečajnih razlika iz dugoročnih ulaganja 7433 — Prihodi iz ostalih dugoročnih ulaganja s nepovezanim društvima 744 — Prihodi od ostalih interesa i slični prihodi s povezanim društvima 745 — Prihodi od ostalih interesa i slični prihodi s nepovezanim društvima
<i>Prihodi od ostalih ulaganja i zajmova iz okvira stalne imovine s povezanim poduzećima</i> 12. a) 1.5.	
<i>Prihodi od ostalih ulaganja i zajmova iz okvira stalne imovine s nepovezanim poduzećima</i> 12. b) 1.5.	
<i>Prihodi od ost. interesa s povezanim poduzećima</i> 13. b) 1.7.	
<i>Prihodi od ost. interesa s nepovezanim poduzećima</i> 13. b) 1.7.	

Napomene:

1. Pojam "sudjelujući interes" označuje ulaganje radi stjecanja udjela u drugom društvu u kojem se ne ostvaruje značajniji utjecaj — do 20% glasačke moći. Udjel se obično određuje prema trošku ulaganja (svoti ulaganja) iskazanomu na računu 062, a neto profit koji se prima jest ulagačev dobitak (prihodi) na ulog. Knjigovodstvene svote ulaganja pa i udjela moguće je korigirati zbog gubitka (v. MRS 28).

2. Povezanim društvima smatraju se ona društva u kojima matica kontrolira više od polovice glasačke moći (MRS 24, t. 5.). Značajniji utjecaj postiže se već stjecanjem udjela u temeljnom kapitalu ili kupnjom dionica, s više od 20% (MRS 28, t. 4.).

3. Konsolidacija povezanih društava (grupe) provodi matica za poduzeća u kojima ima više od 50% glasačke moći, ili moći da upravlja financijskim i poslovnim politkama i dr. (MRS 27, t. 12.).

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	PRIHODI
Prihodi od prodaje 1 1.1. 1.3. 1.4. 1.1. 1.3.	75 — PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA 750 — Prihodi od prodaje proizvoda (analitika po proizvodima ili profitnim centrima) 7500 — Prihodi od prodaje proizvoda od redovne prodaje 7501 — Prihodi od prodaje proizvoda na kredit ili otplatu 751 — Prihodi od prodaje usluga 7510 — Prihodi od servisnih usluga, usluga popravaka i sl. usluga 7511 — Prihodi od restorana i gostionica 7512 — Prihodi od hotela i noćenja 7513 — Prihodi od knjigovodstvenih, usluge poreznog savjetovanja, revizorskih, konzultantskih i dr. usluga 7514 — Prihodi od usluga prijevoza 7515 — Prihodi od komunalnih usluga 7516 — Prihodi od promidžbenih usluga 7517 — Prihodi od usluga zaštite, istraživanja i sl. 7519 — Prihodi od prodaje ostalih usluga 752 — Prihodi od graditeljskih usluga – iz ugovora o izgradnji (građevina, postrojenja, brodova i sl.) 753 — Prihodi od prodaje proizvoda na inozemnom tržištu (moguća analitika po vrstama proizvoda i zemljama prodaje) 754 — Prihodi od prodaje usluga u inozemstvo (moguća analitika po vrstama usluga i zemljama kupcima) 755 — Prihodi s osnove uporabe proizvoda i usluga za vlastite potrebe 7550 — Prihodi s osnove uporabe vlastitih proizvoda i usluga za investicije 7551 — Prihodi s osnove uporabe vlastitih proizvoda i usluga za sitan inventar, ambalažu i autogume 7552 — Prihodi s osnove korištenja vlastitih proizvodnih usluga (npr. iz graditeljstva, transporta i dr.) 7553 — Prihodi s osnove uporabe vlastitih proizvoda za sjeme za vlastite potrebe 7554 — Prihodi s osnove prirasta osnovnog stada 7555 — Prihodi s osnove uporabe vlastitih proizvoda i usluga za potrebe reprezentacije i propagande
Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga 2 1.1.	

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD		PRIHODI
Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga	1.1.	7556 — Prihodi s osnove uporabe proizvoda i usluga za vlastitu potrošnju (zaposlenika ili poduzetnika)
2	1.1.	7557 — Prihodi s osnove uporabe proizvoda za poklon u naravi zaposleniku, poklon djetetu i sl.
Prihodi od prodaje	1.14.	756 — Prihodi iz financijskog lizinga proizvoda
1	1.18.	758 — Prihodi iz ortaštva
		759 — Ostali prihodi od prodaje proizvoda i usluga
		76 — PRIHODI OD PRODAJE ROBE I TRGOVAČKIH USLUGA
		760 — Prihodi od prodaje robe
		7600 — Prihodi od prodaje robe na veliko (analitika po prodajnim mjestima)
		7601 — Prihodi od prodaje uvezene robe na veliko
		7602 — Prihodi od prodaje robe u tranzitu
	1.2.	7603 — Prihodi od prodaje robe na malo (analitika po prodavaonicama)
		7604 — Prihodi od prodaje robe u povezanim društvima
		7605 — Prihodi od prodaje robe dane u komisiju ili konsignaciju
		761 — Prihodi od prodaje robe na inozemnom tržištu
		762 — Prihodi od trgovačkih usluga
	1.3.	7620 — Prihodi od provizija
		7621 — Prihodi od franšiza
		7622 — Prihodi od usluge posredovanja
		7623 — Prihodi od davanja mišljenja
	1.18.	763 — Prihodi od prodaje nekurentne robe (robe u kvaru, lomu i sl.)
	1.2.	764 — Prihodi od prodaje robe na kredit i otplatu
		7640 — Prihodi od prodaje robe na robni kredit
		7641 — Prihodi od prodaje robe na potrošački kredit
Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga		765 — Prihodi s osnove uporabe robe za vlastite potrebe
2	1.2.	7650 — Za investicije za vlastite potrebe
		7651 — Za sitan inventar, ambalažu i autogume
		7652 — Za sjeme ili proizvodnju za vlastite potrebe
		7653 — Za potrošni materijal
		7654 — Za propagandu
		7655 — Za reprezentaciju i sponzorstva
		7656 — Za vlastitu potrošnju robe (zaposlenika i poduzetnika)

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	PRIHODI
Prihodi od prodaje 1	766 — Prihodi s osnove dane (prodane) robe u financijski li- zing (najam) 767 — Prihodi od preprodaje nekretnina i umjetnina (iz trgo- vačkih djelatnosti) 769 — Ostali prihodi od prodaje robe i trgovačkih usluga
Ostali poslovni prihodi 3	77 — OSTALI POSLOVNI PRIHODI 770 — Prihodi od otpisa obveza i zastara 7700 — Otpisi obveza prema dobavljačima, obveza za primljene predujmove i sl. 7701 — Otpis obveza prema kreditorima 7702 — Otpis obveza prema zaposlenima 7703 — Prihodi od zastare obveza 7705 — Otpis ostalih obveza 771 — Prihodi od rezidualnih imovinskih stavki, viškova i procjena 7710 — Prihodi od prodaje otpisanih i rashodovanih sredstava rada (alata, opreme i sl.) 7711 — Prihodi od prodaje dugotrajnih imovinskih vrijednosti 7712 — Prihodi od stavljanja na zalihi rashodovanih stvari i zaliha po novoj procjeni 7713 — Inventurni viškovi na robi, proizvodima i zalihama sirovina, materijala, dijelova i sl. 7714 — Viškovi u blagajni 7715 — Viškovi iz neidentificiranih doznaka u tekućem poslovanju 7716 — Prihodi od prodaje viškova zaliha i dr. kratkotrajne imovine 7717 — Prihodi od procjene prometa (utrška) po nalazu poreznog nadzora 7719 — Prihodi od ostalih primitaka bez nadoknade 772 — Prihodi od financijskih dobitaka 7720 — Prihodi od redovitih i zateznih kamata (osim onih iz skupine računa 74) 7721 — Prihodi od neto-dobitaka iz ulaganja u vri- jednosne papire iznad troška nabave 7722 — Pozitivne tečajne razlike s osnove potra- živanja u inozemstvu 7723 — Pozitivne tečajne razlike iz kreditnih odnosa 7724 — Pozitivne tečajne razlike iz stanja deviza na računima i blagajni

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD		PRIHODI
Ostali poslovni prihodi 3	1.13.	7725 — Prihodi iz primijenjene valutne klauzule i sl.
		7726 — Prihodi od tečajne razlike iz nižih obveza prema inozemstvu
		7727 — Prihodi od ostvarenih naknadnih popusta od dobavljača
	1.18.	7728 — Prihodi s osnove burzovnih transakcija, faktoringa i sl.
		7729 — Prihodi od zaštitne kamate s osnove plaćanja predujmova poreza na dobitak

Napomena:

MRS 21, t. 15. navodi da se tečajne razlike podmirivanja monetarnih stavaka obično priznaju u prihod odnosno rashod, dok kod ulaganja u inozemno poduzeće tečajnu razliku treba pripisati glavnici (t. 17. i 19.).

Ostali poslovni prihodi 3		773 — Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja, od odgođenih prihoda i naknadno naplaćenih prihoda
	1.17.	7730 — Prihodovanje dugoročnih rezerviranja za investicijsko održavanje i dr. velike popravke
		7731 — Prihodovanje rezerviranja za rizike i dr.
	1.15.	7732 — Ukidanje pasiv. vrem. razgraničenja
		7734 — Prihodi od državnih potpora (MRS 20)
		7735 — Prihodi s osnove goodwilla (MRS 22, t. 59. do 63.)
	1.18.	7736 — Prihodi od od naknadno naplaćenih potraživanja iz prethodnih godina
		7737 — Manje obračunani prihodi u prethodnim godinama (MRS 8, t. 26.)
		7738 — Prihodi od naknadno naplaćenih reklamacija
		774 — Prihodi od refundacija, dotacija, subvencija, milodara i drugih nadoknada
		7740 — Prihodi od refundacije za rad radnika
	1.15.	7741 — Prihodi od naknada šteta iz tekućeg poslovanja
		7742 — Prihod od dotacija, državne potpore, subvencija i dr. naknada za tekuće troškove
		7743 — Prihodi s osnove besplatnog primitka opreme, nekretnina, zaliha i potraživanja
		7744 — Prihodi od naknada za jamstva za prodana dobra
		775 — Prihodi od revalorizacije
	1.10.	7750 — Prihodi od ukidanja revalorizacijske pričuve
		7751 — Prihodi od revalorizacije imovine (čl. 4., st. 10. Zakona o porezu na dobit) do visine povećane amortizacije

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	PRIHODI
Ostali poslovni prihodi 3 1.11. 1.18.	776 — Prihodi od naplaćenih poreza, penala, nepodignutih kapara, odustatnina, depozita, nagrada i slično 7760 — Prihodi s osnove plaćenog PDV-a kojeg izvoznik stječe naknadnom naplatom potraživanja od prodaje u inozemstvu 7761 — Prihodi od ugovorenih i naplaćenih penala zbog neizvršenja roka u isporuci 7762 — Prihodi od nagrada za proizvod, uslugu i sl. 7763 — Prihodi od nepodignutih kaucija i depozita 7764 — Prihodi od kapara, odustatnina i sl. 7765 — Prihodi od vraćenih premija osiguranja 777 — Prihodi od poslovnog najma 778 — Prihodi od prodaje prava (patenata, licenci, koncesija, rente, imena, znaka i sl.) 779 — Ostali nespomenuti poslovni prihodi 7790 — Prihodi od naplate šteta uništene imovine (požarom, poplavom i dr. višom silom) 7791 — Prihodi od naplate šteta po sudskim procesima (npr. zbog oduzete imovine, zlouporabe znaka, imena, prava itd.) 7792 — Prihodi od naplate iz ugovora o izgradnji po naknadnim priznanjima iz prošlih godina 7793 — Prihodi s temelja povrata više uplaćenog poreza i doprinosa 7794 — Naknadno naplaćene svote po danim garancijama u prethodnim godinama 7795 — Obračunan prihod nakon dana bilance u kojoj su obračunani troškovi od kojih se odustalo ili se ne mogu izvršiti 7796 — Prihodi od potraživanja od odgovornih osoba za manjkove 7797 — Prihodi s temelja zaprimanja dobara koja su bila prodana u prethodnom obračunskom razdoblju 7798 — Prihodi za pokriće gubitka 7799 — Ostali nespomenuti prihodi (npr. nastali nakon datuma bilance a ne odnose se na prodaju)
Izvanredni prihodi 18 1.6.	78 — IZVANREDNI — NEUOBIČAJENI PRIHODI 780 — Prihodi od izvanredne prodaje značajnog dijela stalne imovine (zgrade, pogona, ulaganja)

Pozicija Računa dobitka i gubitka i PD	RAZLIKA PRIHODA I RASHODA

Izvanredni prihodi 18	781 — Izvanredni prihodi od naknada za štete od katastrofa, izvlaštenja i sl.
	782 — Izvanredni prihodi proizašli iz značajne promjene u računovodstvenoj procjeni (silom zakona ili zbog promjene računovodstvenog standarda)
1.18.	783 — Izvanredni nepredviđeni prihodi (npr. veliki besplatni primitak, prihod nakon datuma bilance)
	784 — Ostali izvanredni — neuobičajeni prihodi

Napomena:

Za prihode iz skupine računa 78 bitno je naglasiti da ne proizlaze iz događaja ili transakcija koje bi bile primjerene redovitom poslovanju poduzeća. Otpis velikoga potraživanja od redovitog poslovnog partnera ne smatra se izvanrednom stavkom prihoda jer se misli da je i to moguće. Iznimno veliki profit iz preprodaje nekretnina nije izvanredna stavka jer je normalno da se i to dogodi. Slijedom toga i naplata štete od prometne nezgode od osiguravajućeg društva bila bi ostali prihod jer se može očekivati da se imovina osigurava, itd. Dakle izvanredni prihod mora potjecati od doista neuobičajenog i rijetkog događaja koji nema nikakve veze s nastalim troškovima iz redovitog poslovanja. Bitno ih je prepoznati kako bi se odvojeno bilancirali u računu dobitka i gubitka (MRS 8, t. 10. do 17.).

Obračunski računi	79 — RAZLIKA PRIHODA I RASHODA FINANCIJSKE GODINE
	790 — Razlika prihoda i rashoda iz redovitih aktivnosti (poslovanja)
	791 — Razlika prihoda i rashoda iz izvanrednih — neuobičajenih poslovnih događaja

Napomene:

1. Mali poduzetnici u pravilu koriste za utvrđivanje bruto dobitka/gubitka samo račun 790.
2. Računi razreda 7 zatvaraju se na kraju poslovne godine odnosno kod sastavljanja likvidacijske bilance.

RAZRED 8

FINANCIJSKI REZULTAT POSLOVANJA

<i>Pozicija Računa dobitka i gubitka</i>	FINANCIJSKI REZULTAT POSLOVANJA
<i>Dobitak ili gubitak iz red. poslovanja prije oporezivanja</i> 15	80 — DOBITAK ILI GUBITAK IZ REDOVITOG POSLOVANJA 800 — Dobitak prije oporezivanja 801 — Gubitak prije oporezivanja 802 — Ispravak temeljne pogreške iz prethodnog razdoblja (MRS 8, t. 26. do 35.) 803 — Porez na dobitak ili gubitak 804 — Dobitak ili gubitak poslovanja poslije oporezivanja
16	
17	
<i>Dobitak ili gubitak iz izvanrednih aktivnosti</i> 20	82 — DOBITAK ILI GUBITAK IZ IZVANREDNIH — NEUOBICAJENIH AKTIVNOSTI 820 — Dobitak iz izvanrednih — neuobičajenih aktivnosti 821 — Gubitak iz izvanrednih — neuobičajenih aktivnosti 822 — Ispravak temeljnih pogrešaka proteklih godina (MRS 8, t. 26. do 35.) 823 — Porez na izvanredni — neuobičajeni dobitak ili gubitak 824 — Dobitak ili gubitak iz izvanredne — neuobičajene aktivnosti poslije oporezivanja
21	
<i>Tranzitorni račun</i>	

Napomena:

1. Mali poduzetnici pri utvrđivanju dobitka koriste samo skupinu računa 80, s koje prenose dobitak ili gubitak na račune skupine 95.

2. Za dobitak ili gubitak iz sudjelujućih interesa nisu posebno iskazane pozicije na računu dobitka i gubitka za ovaj oblik financijskog rezultata. Zato zbrojne podatke s računa 790 i 791 prenosimo na račune skupine 80. Ovako postupaju srednje veliki i veliki poduzetnici.

Pozicija Računa dobitka i gubitka	FINANCIJSKI REZULTAT POSLOVANJA

83 — DOBITAK ILI GUBITAK FINANCIJSKE GODINE

Tranzitorni računi	830 — Dobitak iz svih poslovnih aktivnosti poslije oporezivanja
	831 — Gubitak iz svih poslovnih aktivnosti poslije oporezivanja
Ostali porezi 22	832 — Ostali porezi koji nisu iskazani u prethodnim pozicijama
Dobitak ili gubitak financijske godine 23	833 — Dobitak financijske godine poslije svih oporezivanja
	834 — Gubitak financijske godine poslije svih oporezivanja

Napomene:

1. Utvrđivanje dobitka/gubitka poslije svih aktivnosti uz uporabu računa skupine 83 provode srednje veliki i veliki poduzetnici. Svota s računa 833 ili 834 prenosi se u korist računa 950 ili na teret računa 951.

2. Dobitak za manjinske članove društva može se iskazati u okviru skupine računa 95.

RAZRED 9

KAPITAL I PRIČUVE

<i>Pozicija Bilance PASIVA</i>	KAPITAL I PRIČUVE
<i>Upisani kapital A./I.</i>	90 — UPISANI KAPITAL 900 — Upisani temeljni kapital koji je plaćen 9000 — Upisani temeljni kapital članova d.o.o. (analitika po članovima) 9001 — Temeljni dionički kapital (obične dionice) 9002 — Temeljni dionički kapital (preferencijalne dionice) 901 — Upisani temeljni kapital koji nije plaćen 9010 — Upisani temeljni kapital koji je pozvan za uplatu (analitika po upisnicima) 902 — Upisani temeljni kapital manjinskih članova 903 — Kapitalna ulaganja vlasnika – obrtnika dobitaša (neupisana u trgovački sud) 904 — Kapital (ulozi) članova javnog trgovačkog društva 905 — Kapital (ulozi) komanditora komanditnog društva 907 — Državni — javni kapital
<i>Premije A./II.</i>	91 — PREMIJE NA EMITIRANE DIONICE 910 — Kapitalni dobitak (premije) na emitirane dionice 911 — Kapitalni dobitak za vrijednost povučenih dionica (čl. 352., st. 3–5. ZTD)
<i>Revalorizacijske rezerve A./III.</i>	92 — REVALORIZACIJSKE PRIČUVE 920 — Revalorizacijske pričuve tekuće godine 9200 — Revalorizacijske pričuve iz procjene dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine (MRS 16, t. 34 i MRS 36, t. 104.) 9201 — Revalorizacijske pričuve iz prepravljanja u hiperinflacijskim uvjetima (MRS 29) 9203 — Ostale revalorizacijske pričuve

<i>Pozicija Bilance PASIVA</i>	KAPITAL I PRIČUVE
<i>Revalorizacijske rezerve A./III.</i>	921 — Revalorizacijske pričuve ranijih godina 9210 — Revalorizacijske pričuve od imovine iz ranijih godina koje čekaju prihodovanje za pokriće povećanih troškova otpisa (čl. 4., st.10. Zakona o porezu na dobit) ili za dr. svrhe. 9211 — Ostale revalorizacijske pričuve iz ranijih godina
<i>Rezerve A./IV.</i>	93 — PRIČUVE 930 — Zakonske pričuve 931 — Pričuve za vlastite dionice (čl. 233. ZTD-a) 932 — Statutarne pričuve 9320 — Pričuve za održavanje stabilnosti društva u konkurentskim aktivnostima, za razvoj, fond osiguranja i dr. 933 — Ostale pričuve 9330 — Pričuve za pokriće gubitka iz ulaganja članova društva 9331 — Pričuve iz ulaganja članova društva (u kapital) 9332 — Pričuve iz ulaganja tajnog člana društva (čl. 148. ZTD) 9333 — Pričuve za nerealizirane dobitke iz udjela 9334 — Pričuve za uloge ortaka
<i>Zadržani dobitak ili preneseni gubitak A./V.</i>	94 — ZADRŽANI DOBITAK ILI PRENESENI GUBITAK 940 — Zadržani dobitak — preneseni (iz prethodnih godina) 9400 — Zadržani dobitci ostvareni do kraja 2000. 94000 — Zadržani dobitak članova društva (analitika po članovima) 94001 — Zadržani dobitak – neisplaćena dividenda 94002 — Zadržani dobitak koji se izuzima od isplate (npr. za investicije) 94003 — Zadržani dobitak koji čeka raspored 94004 — Zadržani dobitak za privatne troškove članova društva 94005 — Zadržani dobitak za manjinske članove društva 94006 — Zadržani dobitak namijenjen za povećanje temeljnog kapitala (čl. 26. st. 4. Zakona o porezu na dohodak) 9401 — Zadržani dobitak iz 2001. i poslije 941 — Preneseni gubitak (kumuliran u prethodnim godinama – analitika po članovima)

Pozicija Balance PASIVA	IZVANBILANČNI ZAPISI
Dobitak ili gubitak tekuće godine A./VI.	95 — DOBITAK ILI GUBITAK TEKUĆE (FINANCIJSKE) GODINE 950 — Dobitak tekuće financijske godine 9500 — Dobitak za isplate i izuzimanja u tijeku godine (analitika po članovima) 9501 — Dobitak – dividenda financijske godine 9502 — Dobitak za manjinske članove društva 951 — Gubitak tekuće financijske godine (analitika po članovima)

Napomene:

1. Na računu 903 vodi se kapital obrtničke djelatnosti koje vodi dvostavno knjigovodstvo, i to za neto vrijednost imovine. Ulaganja ostalih poduzetnika radi povećanja ukupnog kapitala (ne upisanog) vode se na računu 9331. Ulaganje može biti u stvarima i novcu.

2. Obvezu stvaranja zakonskih pričuva imaju samo dionička društva. Ta društva obvezna su iz godišnjeg dobitka poslije oporezivanja rasporediti za zakonske pričuve 5% (ili 1/20 od dobitka), i to sve dok se ne oblikuju pričuve čija visina iznosi 5% od temeljnog kapitala. Tako to određuje članak 222. Zakona o trgovačkim društvima.

3. Uporaba zakonskih pričuvi moguća je za pokriće gubitka tekuće godine samo ako se on ne može pokriti iz dobitka prethodne godine, ili ne postoje druge pričuve iz kojih bi se taj gubitak mogao pokriti. Daljnja pravila u svezi s uporabom pričuva propisuje članak 222. ZTD (Nar. nov., br. 111/93. i 34/99.)

4. Ostala društva (npr. d.o.o.) vlastitim statutom slobodno određuju hoće li dio dobitka raspoređivati u statutarne ili ostale pričuve, kao i za koju namjenu.

5. Komanditno društvo i javno trgovačko društvo nema upisani kapital (uloge) u Trgovačkom sudu, već odnose u ulozima i udjelima u dobitku uređuju društvenim ugovorom.

Pozicija Balance AKTIVA	IZVANBILANČNI ZAPISI
Izvanbilančni zapisi Aktiva G	99 — IZVANBILANČNI ZAPISI 990 do 994 AKTIVNI RAČUNI 990 — Imovina — materijalna u optjecaju 9900 — Primljena roba u komisiju i konsignaciju (tuđa) 9901 — Materijal i roba u doradi (tuđa) 9902 — Pozajmica strojeva i alata 9903 — Zaštitna odjeća i obuća na korištenju 9904 — Roba u skladištu (tuđa) 9905 — Ambalaža na korištenju (tuđa) 9906 — Poslovi po ugovoru o ortaštvu 9907 — Materijali za doradne — lohn poslove 9908 — Roba u izvozu 9909 — Zgrade i zemljišta u zakupu

Pozicija Bilance PASIVA	IZVANBILANČNI ZAPISI
Izvanbilančni zapisi Aktiva G	991 — Prava 9910 — Prava na korištenja 9911 — Krediti ugovoreni 9912 — Hipoteka na tuđoj imovini 9913 — Materijalna prava 9914 — Prava na ratne reparacije i štete od oduzete imovine 992 — Vrijednosni papiri 9920 — Primljeni čekovi, mjenice za osiguranje otplate anuiteta za dobivene robne i financijske kredite 9921 — Primljena jamstva vjerovnika kao instrumenata plaćanja 9922 — Primljene zadužnice 9923 — Ostali vrijednosni papiri koji nisu stavljani u optjecaj 9924 — Izdane zadužnice 9925 — Izdane mjenice 993 — Vrijednosnice u manipulaciji 9930 — Obveznice i druge vrijednosti na skladištu (blagajni) 9931 — Vrijednosni papiri na čuvanju (obveznice, dionice) 9932 — Blokovi ulaznica 994 — Obračun dobitka investicijskog pothvata 9940 — Investicija — ulaganje — rashodi 9941 — Prihod — priljev 9942 — Dobitak 9943 — Porezi i druga davanja 9944 — Čisti dobitak
Izvanbilančni zapisi Pasiva G	995 DO 999 PASIVNI RAČUNI 995 — Izvori materijalne imovine 9950 — Obveze prema vlasnicima robe u komisiji i konsignaciji (tuđa sredstva) 9951 — Vlasnici materijala i robe u doradi 9952 — Vlasnici pozajmljenih strojeva i alata 9953 — Skladište zaštitne odjeće i obuće 9954 — Vlasnici robe u našim skladištima 9955 — Vlasnici ambalaže u korištenju 9956 — Ortaci — poslovi po ugovoru o ortaštvu 9957 — Obveze za materijale u doradi — lohnu 9958 — Obveze za robu u izvozu (tuđa roba) 9959 — Vlasnici zemljišta i zgrada u zakupu

Pozicija Balance PASIVA	IZVANBILANČNI ZAPISI
Izvanbilančni zapisi Pasiva G	996 — Izvori prava 9960 — Izvor prava na korištenje 9961 — Krediti odobreni 9962 — Dužnici po hipoteci 9963 — Ulagači u materijalna prava 9964 — Ratne reparacije i nadoknade šteta 997 — Obveze za vrijednosne papire koji nisu stavljeni u optjecaj 9970 — Obveze za čekove i mjenice za osiguranje otplate anuiteta za robne i financijske kredite 9971 — Jamstva od dužnika kao instrument plaćanja 9972 — Obveze za primljene zadužnice 9973 — Ostali vrijednosni papiri koji nisu stavljeni u optjecaj 9974 — Obveze za izdane zadužnice 9975 — Obveze za izdane mjenice 998 — Obveze za izdane vrijednosnice u manipulaciji 9980 — Obveznice i druge vrijednosnice 9981 — Vrijednosni papiri (obveznice, dionice) 9982 — Vrijednost zalihe blokova ulaznica 999 — Obveze s osnove investicijskog pothvata 9990 — Obveze prema ulagačima 9991 — Izvori prihoda — priljeva 9992 — Ukalkulirani — planirani dobitak 9993 — Obveze za porez i druga javna davanja 9994 — Obveze iz planiranog čistog dobitka

Napomena:

Izvanbilančni zapisi jesu pozicije aktive i pasive bilance na kojima se evidentno iskazuje imovina koja nije u vlasništvu trgovačkog društva, te interni zapisi.

**ODLUKA O USVAJANJU RRiF-ovog
RAČUNSKOG PLANA ZA VLASTITE POTREBE**

Na osnovi članka 9. Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 90/92.) i članka ... Društvenog ugovora – Statuta trgovačkog društva..... uprava društva (direktor) donijela je (donio je) dana ..... 200 ... . godine ovu

*ODLUKU O
RAČUNSKOM PLANU*

- 1. Ovom odlukom određuje se da će se raspored računa u glavnoj knjizi temeljiti na RRiF-ovom računskom planu za poduzetnike.*
- 2. Prema internim potrebama prilagodit će se određeni analitički računi kad to nalaže detaljno praćenje poslovnih promjena po jedinicama računovodstvenog obuhvaćanja ili kad to određuju propisi.*
- 3. Izmjene i dopune ovog računskog plana prilažu se u pismenom obliku ili se izravno unose u računalni program.*

*Odgovorna osoba
računovodstva*

MP

Direktor

.....

.....

Pripomena:

Razradu računa (konta) čini slobodno prema internim potrebama svaki poduzetnik. Međutim, zakonska obveza je da se osigura minimum podataka što propisuju bilanca, račun dobitka i gubitka i drugi izvještaji.

RRiF je ovim izdanjem ponudio za svoje čitatelje jednu od mogućih varijanti računskog plana, pa ako se u vlastitoj primjeni odlučite za njegovu uporabu, dovoljno je prihvatiti ovu odluku da bi se ispunila propisana obveza.

Zakon o porezu na dobit* (izvadak)

---

1. PRIHODI

Članak 4.

(1) Prihodi su povećanja gospodarstvenih koristi u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obveza koja imaju za posljedicu povećanje kapitala. Ulaganja dioničara ili članova društva u kapital društva ne smatraju se prihodima.

(2) U prihode se uključuju bruto priljevi gospodarstvenih koristi i tražbine poreznog obveznika za njegov račun, osim poreza na dodanu vrijednost i drugih naknada koji se naplaćuju u korist trećih osoba. U komisionom i zastupničkom odnosu u prihode komisionara ili zastupnika uključuju se samo iznosi provizije ili druge naknade.

(3) U prihode razdoblja za koje se utvrđuje porez (porezno razdoblje) uključuju se bruto povećanja gospodarstvenih koristi za isporučena dobra, obavljene usluge i po drugim osnovama do kraja tog razdoblja.

(4) Kod utvrđivanja prihoda od isporuke dobara danom isporuke razumijeva se dan kada je primatelju omogućeno gospodarstveno raspolaganje dobrima.

(5) Kod utvrđivanja prihoda od usluga u prihode poreznog razdoblja uključuju se bruto povećanja gospodarstvenih koristi koja se odnose na usluge izvršene do kraja tog razdoblja, a za usluge koje se obavljaju kroz više poreznih razdoblja prihodi se priznaju razmjerno visini stupnja njihove dovršenosti u poreznom razdoblju.

(6) Kod ugovora o izgradnji koji se ostvaruju kroz više poreznih razdoblja, prihodi se raspoređuju na pojedina razdoblja prema stupnju dovršenosti. Prihodi od izgradnje stanova, poslovnih prostora ili drugih objekata za nepoznatog kupca (tržište) uključuju se u prihode poreznog razdoblja u kome je izvršena isporuka.

(7) Prihode poreznog razdoblja čine i kamate na: kredite, pozajmice, predujmove, tražbine za prodaju uz odgodu plaćanja (redovne i zatezne kamate). U prihode poreznog razdoblja uključuju se i iznosi zaračunani po osnovi valutne klauzule, najamnine i zakupnine, naknade za korištenje patenata, trgovačkih znakova, autorskih prava, računalnih programa i svih drugih prava.

(8) Prihodi iz stavka 7. ovoga članka uključuju se u prihode poreznog razdoblja na koje se odnose na vremenski razmjernoj osnovi. Prihodi od prodaje imovinskih prava po ugovorima koji primatelju omogućavaju slobodno korištenje prava i po kojima davatelj nema nikakvih daljnjih prava ni obveza smatraju se ugovorima o prodaji po kojima se ukupna naknada uključuje u prihod razdoblja u kojem je prodaja obavljena.

---

*Nar. nov., br. 127/00. koji je u primjeni od 1. I. 2001.

(9) Prihode poreznog razdoblja čine i prihodi od prodaje dugotrajne imovine (materijalne i nematerijalne), dobici od prodaje tražbina, prihodi od dividendi i udjela u dobiti, te dobici od prodaje dionica i udjela.

(10) U prihode se uključuju i dobici proizašli iz revalorizacije imovine (usklađivanja na više s cijenama na tržištu ili s fer vrijednostima) do visine iznosa koji je uključen u povećane troškove amortizacije temeljem revalorizacije.

(11) U prihode se uključuju naplaćeni penali i štete, primljeni darovi i nagrade, inventurni viškovi i sva ostala povećanja gospodarstvenih koristi.

(12) U prihode poreznog razdoblja uključuju se i prihodi po osnovi otpisa obveza ako je od vjerovnika pisano potvrđeno da prihvaća djelomični ili potpuni otpis obveze ili istekom razdoblja u kome je nastupila zastara.

(13) U prihode se uključuju i iznosi pozitivnih tečajnih razlika, realiziranih i nerealiziranih, po deviznim tražbinama i deviznim obvezama.

(14) U prihode se uključuju i vrijednosti vlastitih proizvoda i usluga korištenih za dugotrajnu imovinu kao i za dodatna ulaganja na toj imovini (građevinske objekte, opremu, nasade, osnovno stado, projekte i slično). Prihodi po toj osnovi iskazuju se u visini troškova proizvoda i usluga (troškova proizvodnje).

(15) Po ugovorima o financijskom najmu prihod razdoblja čini tržišna cijena predmeta najma na dan predaje na korištenje. Iznosi koji se kod financijskog najma ostvaruju na ime naknade financiranja uključuju se u prihode na vremenski razmjernoj osnovi.

(16) U prihode poreznog razdoblja uključuju se i iznosi državnih pomoći i poticaja u povezanosti s odnosnim rashodima, ukidanja dugoročnih rezerviranja, ukidanja vrijednosnih usklađivanja, odgođeni prihodi iz ranijih razdoblja oporezivanja, ranije otpisane tražbine ako su naplaćene, a i svi drugi prihodi ostvareni po bilo kojoj osnovi od obavljanja djelatnosti.

2. RASHODI

Članak 5.

(1) Rashodi su smanjenja gospodarstvenih koristi u obliku odljeva ili iscrpljenja imovine ili stvaranja obveza koja imaju za posljedicu smanjenje kapitala. Smanjenja kapitala po osnovi povrata i raspodjele ulagačima ne smatraju se rashodima.

(2) Rashode poreznog razdoblja čine:

1. materijalni troškovi kao što su utrošene sirovine i materijal uključivo i ambalaža i sitni inventar, utrošena energija, utrošeni rezervni dijelovi, utrošeni materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje objekata i opreme i ostali materijalni troškovi,

2. troškovi usluga (proizvodnih i neproizvodnih) kao što su usluge izrade proizvoda, prijevoza, održavanja objekata i opreme, istraživanja i razvoja, osiguranja imovine, platnog prometa i banaka, promidžbe i reklame, usluge menadžmenta, komunalne usluge, usluge osiguranja za pokriće šteta uzrokovanih poslovanjem poreznog obveznika i obveznog osiguranja zaposlenika, zakupnina i najamnina, sajmovi, ptt-usluge, usluge savjetovanja, usluge odvjetnika, računovođa, revizora, troškovi reprezentacije, te sve ostale usluge koje su uvjet za ostvarivanje prihoda. U usluge promidžbe i reklame mogu se uključiti svi oblici slanja poruka čija je svrha promocija i reklamiranje poreznog obveznika ili promidžba njegovog proizvoda, usluge ili naziva,

3. troškovi amortizacije (dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine),

4. troškovi plaća zaposlenika (plaće i naknade plaća, porezi i doprinosi na plaće),

5. naknade troškova zaposlenicima (dnevnice, troškovi prijevoza na posao i s posla, troškovi prijevoza na službenom putu, troškovi stručnog usavršavanja, školovanja i stipendiranja kao i svi drugi troškovi koji su nastali u svezi sa sadašnjim i budućim radom),

6. rezerviranja za rizike i troškove (rezerviranja za mirovine i otpremnine, rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezerviranja za troškove u garantnim rokovima i rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima),

7. vrijednosna usklađenja dugotrajne i kratkotrajne imovine,

8. troškovi financiranja (redovne i zatezne kamate, tečajne razlike, valutne klauzule i jamstva),

9. darovanja u naravi ili u novcu i

10. ostali troškovi poslovanja (članarine strukovnim udrugama, upravni i sudski troškovi, troškovi stručne literature, plaćeni penali i kazne a i svi drugi troškovi koji su nastali u svezi s ostvarivanjem prihoda ili dobiti poreznog obveznika).

(3) Iznosi iz stavka 2. ovoga članka uključuju se u rashode poreznog razdoblja, osim u dijelu koji se odnosi na trošak zaliha nedovršene proizvodnje, poluproizvoda, dijelova proizvoda i gotovih proizvoda (sučeljavanje rashoda s prihodima).

(4) U trošak zaliha nedovršenih proizvoda, poluproizvoda i dijelova proizvoda, te zaliha vlastitih gotovih proizvoda uključuju se najmanje izravni troškovi proizvodnje (materijala i rada) i opći troškovi proizvodnje.

(5) U rashode poreznog razdoblja uključuju se i troškovi nabave prodane trgovačke robe, materijala, sitnog inventara, rezervnih dijelova i ambalaže.

(6) U trošak nabave trgovačke robe, materijala, sitnog inventara, rezervnih dijelova i ambalaže uključuje se kupovna cijena umanjena za popuste iskazane u računu, carina i uvozne pristojbe, nepovratni porezi i trošak prijevoza zaliha do mjesta skladištenja ili prodaje.

(7) U rashode poreznog razdoblja uključuju se i neamortizirani troškovi nabave prodane dugotrajne imovine.

(8) U trošak nabave dugotrajne imovine uključuje se kupovna cijena umanjena za popuste iskazane u računu, carina i uvozne pristojbe, nepovratni porezi, troškovi projektiranja i nadzora, troškovi priprema prostora za građenje, troškovi instaliranja opreme, prijevoza i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja sredstava u radno stanje. Kod već upotrebljivanih građevinskih objekata, postrojenja i opreme na kojima se obavljaju dodatna ulaganja, knjigovodstvena vrijednost se uvećava za ta ulaganja. Dodatnim ulaganjima razumijevaju se ulaganja kojima se povećava kapacitet ili produljuje prethodno procijenjeni vijek uporabe, mijenja namjena, omogućava znatno unapređenje kakvoće proizvodnje ili postiže znatno smanjenje proizvodnih troškova.

(9) Rashodi amortizacije dugotrajne imovine utvrđuju se prema Pravilniku o amortizaciji.

(10) Iznimno od odredbe stavka 9. ovoga članka rashodom amortizacije smatra se i dodatni, djelomični ili potpuni otpis opreme i poslovnih objekata nabavljenih u poreznom razdoblju.

(11) Opremom iz stavka 10. ovoga članka smatraju se postrojenja i strojevi, alati, pogonski i uredski inventar, informatička oprema, namještaj, transportni uređaji i sredstva, osim osobnih automobila i drugih sredstava za prijevoz poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih osoba, a poslovnim objektima smatraju se građevinski objekti koji služe za obavljanje poslovnih djelatnosti.

(12) Rashodima amortizacije smatra se i amortizacija povećanja vrijednosti dugotrajne imovine zbog revalorizacije na više do visine iznosa koji je po toj osnovi uračunan u prihode.

(13) U rashode poreznog razdoblja uključuju se i gubici od prodaje dionica i udjela.

(14) U rashode poreznog razdoblja uključuju se i dugoročna rezerviranja kod banaka i osiguravajućih društava koje su ovi porezni obveznici dužni provesti suglasno posebnim propisima.

(15) U rashode poreznog razdoblja uključuju se i darovanja u naravi ili u novcu doznačena na žiroračun u kulturne, znanstvene, odgojno-obrazovne, zdravstvene, humanitarne, sportske, vjerske i druge svrhe, udrugama i drugim osobama koje navedene djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima. Ako se darovanja daju u naravi, darodavatelj i daroprimatelj obvezni su o tome imati vjerodostojne isprave.

(16) U rashode poreznog razdoblja uključuju se i manjkovi na imovini, kao i pripadajući porezi obračunani na te manjkove.

(17) U rashode poreznog razdoblja uključuju se i rashodi nastali na temelju više sile i drugih izvanrednih događaja.

(18) U rashode poreznog razdoblja ne mogu se uključiti rashodi koji nisu u svezi s obavljanjem djelatnosti poreznog obveznika niti su posljedica obavljanja djelatnosti.

(19) Rashodi koji nisu vjerodostojno dokumentirani ne priznaju se kao rashodi poreznog razdoblja.

Pravilnik o porezu na dobit* (izvadak)

PRIHODI

Članak 4.

(1) Prihodima poreznog razdoblja smatraju se i usklađenja ulaganja u dionice i udjele za udio u dobiti, ako se ulaganje u dionice odnosno udjele iskazuje prema metodi udjela.

(2) Metoda udjela u smislu ovoga Pravilnika je računovodstvena metoda kojom se ulaganje u dionice ili udjele početno iskazuje po trošku ulaganja, a naknadno usklađuje kako bi se priznao udio u dobiti ili gubicima, te promjene kapitala koje nisu uključene u izvještaj o dobiti društva u koje je ulaganje izvršeno. Primici po osnovi raspodjele dobiti (dividende i udjeli u dobiti) iskazuju se kao smanjenja ulaganja.

(3) Prihodima poreznog razdoblja smatraju se i dobiti od revalorizacije izravno pripisani kapitalu.

(4) Kapitalom u smislu Zakona i ovoga Pravilnika smatra se: temeljni kapital (glavnica), kapitalna dobit, zakonska rezerva, statutarne rezerve, ostale rezerve osim revalorizacijskih, te zadržana dobit.

(5) Odredba stavka 3. ovoga članka primjenjuje se i na dobitke od revalorizacije nastale pri spajanju ili pripajanju ako se izravno pripisuju kapitalu.

(6) Prihodima poreznog razdoblja smatraju se i svi drugi prihodi što nisu spomenuti u Zakonu i ovom Pravilniku, ako ih porezni obveznik iskaže kao prihod pri utvrđivanju poslovnog rezultata za to razdoblje.

RASHODI

Članak 5.

(1) Rashodima poreznog razdoblja smatraju se i usklađenja ulaganja u dionice i udjele za udio u gubicima, ako se ulaganje u dionice odnosno udjele iskazuje prema metodi udjela.

(2) Rashodima poreznog razdoblja smatraju se i umanjenja ulaganja u dionice i udjele kada je nad društvom u koje je ulaganje izvršeno otvoren stečajni postupak ili postupak sanacije.

(3) Rashode poreznog razdoblja iz članka 5. stavak 2. točka 2. Zakona čine i rashodi nastali u svezi uporabe opreme u najmu (leasingu).

---

*Nar. nov., br. 54/01. a primjenjuje se od 14. VI. 2001.

(4) Rashode poreznog razdoblja čine i troškovi promidžbe i reklame proizvoda koji se reklamira i koji je prilagođen za te svrhe s oznakom "nije za prodaju", probni primjerci te degustacije koje besplatno daju porezni obveznici iz svog prodajnog ili proizvodnog asortimana, kao i reklamni predmeti s nazivom tvrtke i/ili proizvoda za uporabu u prodajnom prostoru kupca (čaše, stolnjaci, cjenici, pepeljare i slično).

(5) U rashode poreznog razdoblja mogu se uključiti i rezerviranja za troškove otklanjanje nedostataka u garantnim rokovima u visini utvrđenoj na temelju ugovora i ranijih iskustvenih spoznaja u svakoj od djelatnosti, ako ne postoji pravni temelj da se takvi izdaci naplate od treće osobe. Rezerviranja po tom osnovu ukidaju se u poreznom razdoblju u kojem istječu garantni rokovi.

(6) U rashode poreznog razdoblja mogu se uključiti i rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima uzrokovanim događajima nastalim do kraja poreznog razdoblja, a pokrenutim protiv poreznog obveznika do petnaestog dana prije dana podnošenja porezne prijave, u visini utužene svote uvećane za pripadajuće troškove spora, osim kamata na utuženu svotu. Rezerviranja po tom osnovu ukidaju se u poreznom razdoblju u kome je donesena pravomoćna presuda.

(7) U rashode poreznog razdoblja mogu se uključiti i rezerviranja za otpremnine u skladu sa Zakonom o radu.

(8) U rashode poreznog razdoblja mogu se uključiti i rezerviranja za troškove obnavljanja i sanaciju prirodnih bogatstava uz slijedeće uvjete:

1. postojanje sadašnje obveze (zakonske ili druge), kao rezultata sadašnjih ili prošlih događaja vezanih uz iskorištavanje ili zaštitu prirodnih bogatstava,

2. kada je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev gospodarstvenih koristi i

3. kada se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze.

(9) Rashodima poreznog razdoblja s osnove vrijednosnih usklađenja kratkotrajne imovine priznaju se rashodi po osnovi ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca za isporučena dobra i obavljene usluge, ako je od dospijeca potraživanja do kraja poreznog razdoblja proteklo više od 120 dana, a ista nisu naplaćena do petnaestog dana prije dana podnošenja porezne prijave. Iznosi vrijednosnih usklađenja potraživanja od kupaca iskazani u prethodnim poreznim razdobljima kao porezno priznati rashod uključuju se u prihode (ukidanje vrijednosnog usklađenja) ako do trenutka nastupa zastare prava na naplatu nisu utužena.

(10) Rashodima poreznog razdoblja s osnove vrijednosnih usklađenja kratkotrajne imovine priznaju se i rashodi po osnovi ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca i svih ostalih potraživanja, koja su utužena ili zbog kojih se vodi ovršni postupak, rashodi po osnovi ispravka vrijednosti potraživanja prijavljenih u stečajni postupak i rashodi po osnovi ispravka vrijednosti potraživanja za koje je postignuta nagodba s poreznim obveznikom u predstečajnom ili stečajnom postupku.

(11) Rashodima poreznog razdoblja ne smatraju se gubici od vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji, financijske imovine, zaliha vlastitih proizvoda (nedovršenih proizvoda, poluproizvoda, dijelova proizvoda i gotovih proizvoda), trgovačke robe, materijala, rezervnih dijelova, ambalaže i sitnog inventara. Ovi gubici priznaju se u poreznom razdoblju u kojemu je navedena imovina prodana, na drugi način otuđena ili uništena.

(12) Rashodima poreznog razdoblja smatraju se gubici od vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine koja ne podliježe amortizaciji (osim financijske imovine), umanjeni za dobitke od revalorizacije koji nisu uključeni u prihode ili izravno pripisani kapitalu.

(13) U trošak zaliha kratkotrajne imovine iz članka 5. stavak 4. Zakona ne mora se uključiti fiksni dio općih troškova proizvodnje za neiskorišteni normalni kapacitet.

(14) U trošak nabave kratkotrajne imovine iz članka 5. stavak 6. Zakona uključuju se i troškovi dorade, obrade, pakiranja i drugi troškovi potrebni za dovodenje imovine u stanje za predviđenu uporabu.

(15) Opremom iz članka 5. stavak 10. Zakona smatraju se i osobni automobili i druga sredstva prijevoza koja se izravno koriste u obavljanju određenih djelatnosti kao što su: auto škole, taxi službe, djelatnosti iznajmljivanja sredstava prijevoza, pomoć na cesti, djelatnosti izvođenja i/ili održavanja plinskih, vodovodnih i drugih instalacija, hitnih intervencija i druge slične djelatnosti.

(16) Darovanja u naravi iz članka 5. stavak 15. Zakona vrednuju se prema trošku zaliha (čl. 5. st. 4. Zakona) ili trošku nabave (čl. 5. st. 6. Zakona). Ako se daruju usluge tada se darovanje vrednuje prema nastalim troškovima koji se odnose na darovanu uslugu.

(17) U rashode poreznog razdoblja u smislu članka 5. stavak 16. Zakona uključuju se i troškovi s naslova kalamiteta, kvara i loma, a najviše do visine utvrđene odlukom Gospodarske ili Obrtničke komore i troškovi manjkova nastalih djelovanjem više sile. Manjkovima uslijed više sile razumijevaju se manjkovi (štete) od elementarnih nepogoda (poplava, požar, potres i dr.) ratnih razaranja i provalnih krađa, do visine utvrđene temeljem očevidnika nadležnog tijela.

(18) U rashode poreznog razdoblja uključuju se i tehnološki manjkovi nastali u procesu proizvodnje do visine utvrđene normativima prema vrsti djelatnosti odnosno do visine utvrđene zakonima o posebnim porezima za proizvode koji podliježu plaćanju posebnih poreza. Normativi mogu biti utvrđeni od strane poreznog obveznika ako nisu utvrđeni od strukovne grupacije, a ako ih nije utvrdila strukovna grupacija niti porezni obveznik, utvrđuje ih Porezna uprava procjenom na temelju međuovisnosti između prihoda i rashoda putem normativa utroška materijala, energije, rada i drugih proizvodnih čimbenika.

(19) Rashodi utvrđeni prema stavcima 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 12. ovoga članka, priznaju se u porezne rashode samo ako ih porezni obveznik iskaže kao rashod pri utvrđivanju poslovnog rezultata u istom razdoblju.

UVEĆANJA DOBITI

Članak 6.

(1) Troškovima reprezentacije koji uvećavaju dobit iz članka 7. stavak 1. točka 2. Zakona smatra se i pripadajući porez na dodanu vrijednost.

(2) Kod uvećanja dobiti za 30% troškova za osobni prijevoz iz članka 7. stavak 1. točka 4. Zakona polazi se od sljedećih troškova s pripadajućim porezom na dodanu vrijednost:

1. kod sredstava u vlasništvu poreznog obveznika (osobni automobil, plovilo, zrakoplov i sl.) od ukupnih troškova (troškovi za gorivo i ulje, troškovi tekućeg i investicijskog održavanja vozila, troškovi registracije i troškovi amortizacije),

2. kod korištenja rent a car usluga od isplaćene naknade uvećane za troškove goriva,

3. kod vozila u najmu od troška naknade po ugovoru, troška goriva, održavanja i svih drugih troškova koje po ugovoru o najmu snosi korisnik najma. Ako obveznik poreza na dobit ugovori financijski najam i za obročne otplate ne tereti rashode, već se vrijednost na taj način nabavljene imovine prenosi na troškove putem amortizacije, obvezan je poreznu osnovicu povećati za 30% amortizacije, kao i sve druge troškove koje ima kao korisnik najma, osim troškova osiguranja.

(3) Pod skrivenim isplatama dobiti iz članka 7. stavak 2. Zakona smatraju se posebice:

1. davanja određenih koristi dioničaru ili članu društva uz naknadu nižu od tržišne, uključujući i povoljniju kamatu, pod kojom se razumijeva razlika između ugovorene niže i kamate od 6% godišnje,

2. plaćanja veće naknade dioničaru ili članu društva za dobra ili usluge od vrijednosti dobara, usluga ili učinaka odnosno koristi koje je on dao društvu,

3. davanja dobara ili usluga dioničaru ili članu društva u vrijednosti većoj od vrijednosti dobara, usluga ili učinaka odnosno koristi koje je on dao društvu,

4. omogućavanja dioničaru ili članu društva koristi za koje nema druge pravne osnove.

(4) Skrivenom isplatom dobiti smatraju se i rashodi iz članka 5. stavak 18. i 19. i članka 7. stavak 1. točka 6. Zakona, ako je za učinjene rashode odluku kojom se neće tereti odgovorna osoba donio nadzorni odbor ili skupština trgovačkog društva.

(5) Dobit se uvećava i za rashode po osnovi usklađenja ulaganja u dionice i udjele iz članka 5. stavak 1. ovoga Pravilnika.

UMANJENJA DOBITI

Članak 7.

Dobit se umanjuje i za prihode po osnovi usklađenja ulaganja u dionice i udjele iz članka 4. stavak 1. ovoga Pravilnika, ako su porezni obveznik i društvo u koje je izvršeno ulaganje povezana društva sukladno članku 41. stavak 2. Općeg poreznog zakona.

POREZNI GUBITAK

Članak 8.

(1) Porezni gubitak koji se prema članku 9. Zakona prenosi u naredno razdoblje oporezivanja nadoknađuje se u prvom sljedećem poreznom razdoblju. Porezna osnovica umanjuje se najprije za gubitak starijeg datuma.

(2) Odredbe stavka 1. primjenjuju se i na gubitke prenesene kod promjene pravnog oblika te spajanja ili pripajanja.

(3) U slučaju promjene metode utvrđivanja porezne osnovice u skladu s člankom 2. stavak 5. Zakona, porezni obveznik ima pravo na prijenos gubitka prema članku 9. Zakona.

UTVRĐIVANJE POREZNE OBVEZE

I. DOBIT / GUBITAK u kunama i lipama

1. PRIHODI (red.br. 1.1. do red.br. 1.18.)
1.1. Prihod od isporuke vlastiti proizvoda (čl. 4. st. 4. Zakona)
1.2. Prihod od isporuke trgovačke robe (čl. 4. st. 4. Zakona)
1.3. Prihod od obavljenih usluga (čl. 4. st. 5. Zakona)
1.4. Prihod od ugovora o izgradnji (čl. 4. st. 6. Zakona)
1.5. Prihod od kamata (čl. 4. st. 7. Zakona)
1.6. Prihod od prodaje dugotrajne imovine (čl. 4. st. 9. Zakona)
1.7. Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 4. st. 9. Zakona)
1.8. Dobici o prodaje dionica i udjela (čl. 4. st. 9. Zakona)
1.9. Prihodi od usklađenja ulaganja u dionice i udjele (čl. 26. Zakona i čl. 4. st. 1. Pravilnika)
1.10. Prihod od revalorizacije imovine (čl. 4. st. 10. Zakona i čl. 4. st. 3. Pravilnika)
1.11. Prihod od naplaćenih penala i šteta, primljenih darova i nagrada, inventurnih viškova (čl. 4. st. 11. Zakona)
1.12. Prihod od otpisa obveza (čl. 4. st. 12. Zakona)
1.13. Prihod od tečajnih razlika (čl. 4. st. 13. Zakona)
1.14. Naknada za financiranje kod financijskog najma (čl. 4. st. 15. Zakona)
1.15. Prihod od državne pomoći i poticaja (čl. 4. st. 16. Zakona)
1.16. Prihodi od ukidanja vrijednosnih usklađenja potraživanja (čl. 4. st. 16. Zakona)
1.17. Prihodi od ukidanja rezerviranja (čl. 4. st. 16. Zakona)
1.18. Ostali nespomenuti prihodi
2. RASHODI (red.br. 2.1. do 2.17. - red.br. 2.18. + red.br. 2.19. do red.br. 2.22.)
2.1. Materijalni troškovi (čl. 5. st. 2. toč. 1. Zakona)
2.2. Troškovi usluga (čl. 5. st. 2. toč. 2. Zakona)
2.3. Troškovi reprezentacije (čl. 5. st. 2. toč. 2. Zakona)
2.4. Troškovi amortizacije (čl. 5. st. 9. Zakona i čl. 3. st. 1. Pravilnika o amortizaciji.)
2.5. Troškovi ubrzane amortizacije (čl. 5. st. 9. Zakona i čl. 3. st. 2. Pravilnika o amortizaciji)
2.6. Troškovi djelomične ili potpune amortizacije (čl. 5. st. 10. Zakona)
2.7. Troškovi povećane amortizacije temeljem revalorizacije (čl. 5. st. 12. Zakona i čl. 5. st. 8. i 9. Pravilnika o amortizaciji)
2.8. Troškovi plaća zaposlenika (čl. 5. st. 2. toč. 4. Zakona)
2.9. Naknade troškova zaposlenika (čl. 5. st. 2. toč. 5. Zakona)
2.10. Rashodi od usklađenja ulaganja u dionice i udjele (čl. 5. st. 2. toč. 7. Zakona i čl. 5. st. 1. i 2. Pravilnika)
2.11. Rezerviranja za rizike i troškove (čl. 5. st. 2. toč. 6. Zakona i čl. 5. st. 5., 6., 7. i 8. Pravilnika)
2.12. Vrijednosna usklađenja potraživanja (čl. 5. st. 2. toč. 7. Zakona i čl. 5. st. 9. i 10. Pravilnika)
2.13. Ostala vrijednosna usklađenja (čl. 5. st. 2. toč. 7. Zakona i čl. 5. st. 12. Pravilnika)
2.14. Troškovi financiranja (čl. 5. st. 2. toč. 8. Zakona)
2.15. Darovanja u naravi ili u novcu (čl. 5. st. 2. toč. 9. Zakona)
2.16. Ostali troškovi poslovanja (čl. 5. st. 2. toč. 10. Zakona)
2.17. Povećanje rashoda za iznos smanjenja troškova zaliha nedovršenih proizvoda, poluproizvoda i gotovih proizvoda na kraju poreznog razdoblja u odnosu na stanje na početku poreznog razdoblja (čl. 5. st. 3. Zakona)
2.18. Smanjenje rashoda za iznos povećanja troškova zaliha nedovršenih proizvoda, poluproizvoda i gotovih proizvoda na kraju poreznog razdoblja u odnosu na stanje na početku poreznog razdoblja (čl. 5. st. 3. Zakona)

2.19. Trošak nabave prodane trgovačke robe (čl. 5. st. 5. Zakona)
2.20. Neamortizirani iznos troška nabave prodane, na drugi način otuđene ili uništene dugotrajne imovine (čl. 5. st. 7. Zakona)
2.21. Gubitak od prodaje dionica i udjela (čl. 5. st. 13. Zakona)
2.22. Rashod po osnovi manjkova i više sile (čl. 5. st. 16. i 17. Zakona)
3. DOBIT (red.br. 1. - red.br. 2.)
4. GUBITAK (red.br. 2. - red.br. 1.)

II. UVEĆANJE DOBITI / UMANJENJE GUBITKA

5. Trošak amortizacije iznad najvišeg porezno dopustivog iznosa (čl. 7. st. 1. toč. 1. Zakona)
6. 70% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. toč. 2. Zakona)
7. Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. toč. 3. Zakona)
8. 30% troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. toč. 4. Zakona)
9. Rashodi darovanja iznad 2% ostvarenih prihoda (čl. 7. st. 1. toč. 5. Zakona)
10. Rashodi po osnovi manjkova (čl. 7. st. 1. toč. 6. Zakona)
11. Skriveno isplate dobiti (čl. 7. st. 1. toč. 7. Zakona)
12. Rashodi od usklađivanja ulaganja u dionice i udjele (čl. 26. Zakona i čl. 6.st. 5. Pravilnika)
13. Ukupna uvećanja dobiti / umanjenja gubitka (red.br. 5. do red.br. 12.)

III. UMANJENJE DOBITI / UVEĆANJE GUBITKA

14. Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 8. Zakona)
15. Prihodi od usklađivanja ulaganja u dionice i udjele (čl. 26. Zakona i čl. 7. Pravilnika)
16. Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 8. Zakona)
17. Poticaji zapošljavanja (članak 17. Zakona)
18. Ukupna umanjenja dobiti / uvećanja gubitka (red.br. 14. do red.br. 17.)

IV. POREZNA OSNOVICA

19. Dobit nakon uvećanja i umanjenja (red.br. 3. ili 4. +/- red.br. 13. +/- red.br. 18.)
20. Preneseni porezni gubitak (čl. 9. Zakona)
21. Porezna osnovica (red.br. 19. - red.br. 20.)

V. POREZNI GUBITAK

22. Dobit / Gubitak nakon uvećanja i umanjenja (red.br. 3. ili 4. +/- red.br. 13. +/- red.br. 18.)
23. Preneseni porezni gubitak (čl. 9. Zakona)
24. Porezni gubitak za prijenos (red.br. 23. - 22. ili red.br. 22 + red.br. 23.)

VI. POREZNA OBVEZA

25. Porezna osnovica (red.br. 21.)
26. Porezna stopa (čl. 12. Zakona)
27. Porezna obveza (red.br. 25. x 26.)

VII. OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI

28. Olakšice i oslobođenja za područja posebne državne skrbi (čl.13. Zakona)
28.1. Iznos olakšice za područja prve skupine (čl. 13. st. 1. toč. 1. Zakona)
28.2. Iznos olakšice za područja druge skupine (čl. 13. st. 1. toč. 2. Zakona)
28.3. Iznos olakšice za područja treće skupine (čl. 13. st. 1. toč. 3. Zakona)
29. Olakšice i oslobođenja na području grada Vukovara (čl. 14. Zakona)
30. Olakšice i oslobođenja za korisnike slobodnih zona (čl. 15. Zakona)
30.1. Iznos olakšice za korisnike slobodnih zona (čl. 15. st. 1. Zakona)
30.2. Iznos olakšice za korisnike slobodnih zona (čl. 15. st. 2. Zakona)
31. Poticaji ulaganja (čl. 16. Zakona)
31.1. Iznos poticaja iz čl. 16. st. 1. Zakona
31.2. Iznos poticaja iz čl. 16. st. 2. Zakona
31.3. Iznos poticaja iz čl. 16. st. 3. Zakona
32. Poticaji zapošljavanja osoba s invaliditetom (čl. 18. Zakona)
33. Ukupan iznos olakšica (red.br. 28 + red.br. 29. + red.br. 30. + red.br. 31 + red.br. 32.)

VIII. POREZNA OBVEZA PO ODBITKU OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA

34. Porezna obveza (red.br. 27. - red.br. 33.)
35. Porez koji se uračunava (čl. 23. Zakona i čl. 18. Pravilnika)
36. Porezna obveza za uplatu (red.br. 34. - red.br. 35. osim ako je red. br. 35. veći od red. br. 34. tada se upisuje se "0,00")
37. Uplaćeni predujmovi
38. Razlika za uplatu (red. br. 36. - red. br. 37.)
39. Razlika za povrat (red. br. 37. - red. br. 36.)
40. Iznos predujma za naredno porezno razdoblje (red. br. 36. / broj mjeseci poslovanja u poreznom razdoblju za koji se podnosi ova prijava)

Pravilnik o amortizaciji*

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuje se obračun amortizacije (otpisa) dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine koja se poreznom obvezniku priznaje kao porezni rashod.

(2) Dugotrajnom materijalnom i nematerijalnom imovinom (u daljnjem tekstu: dugotrajna imovina), smatraju se stvari i prava čiji je pojedinačni trošak nabave veći od 1.000,00 kuna i vijek uporabe duži od godinu dana.

(3) Amortizaciji ne podliježu zemljišta, šume i slična obnovljiva prirodna bogatstva, financijska imovina, spomenici kulture te umjetnička djela.

Članak 2.

Odredbe ovoga Pravilnika odnose se na obveznike poreza na dobit i obveznike poreza na dohodak.

*Nar. nov., br. 54/01. a primjenjuje se od 14. VI. 2001.

Članak 3.

(1) Amortizacija predmeta dugotrajne imovine obavlja se linearnom metodom primjenom godišnjih amortizacijskih stopa iz tablice koja čini sastavni dio ovoga Pravilnika.

(2) Godišnje amortizacijske stope iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznik može povećati do 100%.

Članak 4.

(1) Iznimno od odredbe članka 3. ovoga Pravilnika rashodom amortizacije smatra se i dodatni, djelomični ili potpuni otpis opreme i poslovnih objekata koji su nabavljeni ili izgrađeni u poreznom razdoblju. Smatra se da su oprema i poslovni objekti nabavljeni odnosno izgrađeni u poreznom razdoblju u kojem su stavljeni u uporabu.

(2) Opremom iz stavka 1. ovoga članka smatraju se postrojenja i strojevi, alati, pogonski i uredski inventar, informatička oprema, uključujući i software, namještaj, transportni uređaji i sredstva, osim osobnih automobila i drugih sredstava za prijevoz poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih osoba, a poslovnim objektima smatraju se građevinski objekti koji služe za obavljanje poslovne djelatnosti.

(3) Ako porezni obveznik dodatno djelomično otpiše dugotrajnu imovinu iz stavka 1. ovoga članka, preostali neotpisani dio dugotrajne imovine otpisuje se na način propisan u članku 3. ovoga Pravilnika.

Članak 5.

(1) Osnovicu za obračun amortizacije čini trošak nabave dugotrajne imovine odnosno revalorizirani trošak nabave dugotrajne imovine.

(2) Amortizacija se obračunava za svaki predmet dugotrajne imovine pojedinačno.

(3) Trošak amortizacije predmeta dugotrajne imovine priznaje se u porezni rashod od prvog dana mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je dugotrajna imovina stavljena u uporabu.

(4) Ne priznaje se kao porezni rashod amortizacija obračunana na otpisanu dugotrajnu imovinu.

(5) Trošak amortizacije za prodanu, darovanu, na drugi način otuđenu ili uništenu dugotrajnu imovinu priznaje se u porezni rashod do kraja mjeseca u kojem je dugotrajna imovina bila u uporabi.

(6) Neamortizirani trošak nabave dugotrajne imovine iz stavka 5. ovoga članka kao i trošak nabave dugotrajne imovine iz članka 1. stavka 3. ovog Pravilnika, priznaje se u porezni rashod u poreznom razdoblju u kojemu je dugotrajna imovina prodana, darovana, na drugi način otuđena ili uništena.

(7) Iznimno od odredbe stavka 6. ovog članka, ako je trošak nabave iskazan u revaloriziranom iznosu, u porezni rashod priznaje se neamortizirani trošak nabave umanjen za revalorizirani iznos koji do trenutka prodaje, darovanja, otuđenja na drugi način ili uništenja nije uključen u prihode ili nije izravno pripisan kapitalu.

(8) Rashodima amortizacije smatra se i povećani iznos amortizacije dugotrajne imovine zbog revalorizacije na više, do visine iznosa koji je po toj osnovi u istom poreznom razdoblju uračunan u prihode.

(9) Rashodima amortizacije smatra se i povećani iznos amortizacije dugotrajne imovine zbog revalorizacije na više za koju su dobici od revalorizacije izravno pripisani kapitalu u smislu članka 4. stavak 3. i 4. Pravilnika o porezu na dobit.

(10) Ako porezni obveznik za svoje potrebe otpisuje dugotrajnu imovinu po metodama i stopama različitim od propisanih ovim Pravilnikom, a ukupno utvrđeni iznos amortizacije za porezno razdoblje je manji od iznosa koji bi se dobio primjenom odredaba ovoga Pravilnika, tako utvrđeni iznos predstavlja rashod amortizacije i u svrhe oporezivanja.

Članak 6.

Predmeti dugotrajne imovine što se ne mogu nedvojbeno razvrstati prema opisu dugotrajne imovine iz priložene tablice, razvrstavaju se u skupinu «Ostala nespomenuta dugotrajna imovina».

Članak 7.

Dugotrajna imovina i nakon što je u cijelosti otpisana zadržava se u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Članak 8.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

TABLICA GODIŠNJIH STOPA AMORTIZACIJE DUGOTRAJNE IMOVINE PREMA AMORTIZACIJSKOM VIJEKU UTVRĐENOM ZA SVRHE OPOREZIVANJA

1. GRAĐEVINSKI OBJEKTI I POSTROJENJA	AMORTIZACIJSKI VIJEK	STOPA AMORTIZACIJE
1.1. Građevinski objekti visokogradnje i niskogradnje armirano betonske i metalne konstrukcije (zgrade, mostovi, tuneli, nadvožnjaci, lukobrani, vežišta brodova, naftovodi, vodovodi, plinovodi i dalekovodi) kao i postrojenja koja se smatraju samostalnim građevinskim objektom	40	2,5
1.2. Građevinski objekti niskogradnje s donjim strojem (donji stroj cesta i pruga, brane, nasipi, obaloutvrde i sl.)	33,33	3
1.3. Građevinski objekti visokogradnje i niskogradnje drvene konstrukcije	20	5
1.4. Ostali građevinski objekti	10	10
2. OPREMA		
2.1. Oprema (proizvodna i prijenosna oprema i postrojenja osim postrojenja navedenih u točki 1.1.) i brodovi	20	5
2.2. Pogonski i poslovni inventar (strojevi, alati, transportna sredstva i uređaji), zrakoplovi i tračna vozila	10	10
2.3. Namještaj, poslovni inventar u trgovini ugostiteljstvu i turizmu	5	20
2.4. Uredska oprema, informatička oprema, software, telekomunikacijska oprema, cestovna motorna vozila, vozila na motorni pogon i priključni uređaji	4	25
3. VOĆNJACI, VINOGRADI, HMELJNJACI I DRUGI TRAJNI NASADI	10	10
4. OSNOVNO STADO	5	20
5. DUGOTRAJNA NEMATERIJALNA IMOVINA	5	20
6. OSTALA NESPOMENUTA DUGOTRAJNA IMOVINA	10	10